

Loviisan kaupunki

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015

Kaupunginhallitus 31.3.2016
Kaupunginvaltuusto 8.6.2016

Loviisan kaupunki

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015

Loviisan kaupunki
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015
Kaupunginhallitus 31.3.2016
Kaupunginvaltuusto 8.6.2016

Julkaisija: Loviisan kaupunki
Taitto: Maria Lindroos ja Mari Ämmälä
Kuvat: Kansikuva ja kuvat/Pertti Kallioinen, Olavi Kaleva/Peak press

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2015	3
Kaupunginjohtajan katsaus	6
Loviisan kaupungin organisaatio ja henkilöstö	8
Kaupunginvaltuusto	9
Vaalit	11
Tarkastuslautakunta	11
Kaupunginhallitus	13
Henkilöstö	15
YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	16
Toimintakertomusraportointi	20
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	25
KONSERNITILINPÄÄTÖS	31
Kuntakonsernin toiminta ja talous	32
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	39
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO	40
Hallintopalvelut	44
Talouspalvelut	51
Kehittämispalvelut	54
PERUSTURVAKESKUS	59
Hallinto ja terveyden edistäminen	63
Lasten ja nuorten palvelut	65
Työikäisten palvelut	70
Senioripalvelut	76
Alueelliset palvelut ja työllistämistä edistävät palvelut	82
SIVISTYSKESKUS	85
Hallinto ja kehittäminen	89
Varhaiskasvatus	91
Koulutus	96
Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus	101
Vapaa sivistystyö	103
Vapaa-aikatoimi	105
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	107
TEKNINEN KESKUS	110
Hallinto-, talous ja toimistopalvelut	112
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	113
Kaupunkisuunnittelu	115
Rakentamis- ja ylläpito-osasto	118
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	122
Tuloslaskelman toteutuminen	125
Investointien toteutuminen	127
Rahoitusosan toteutuminen	133
Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	134
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	135
LIITETIEDOT	145
LOVIISAN VESILIIKELAITOS	159
VESILIIKELAITOKSEN TOIMINTA VASTUUALUEITTAIN	162
Hallinto	162
Vesi	162
Jätevesi	163
Tilinpäätöslaskelmat	166
Liitetiedot	171
Allekirjoitus ja merkinnät	175

Kaupunginjohtajan katsaus

Olavi Kaleva, kaupunginjohtaja

Vuosi 2015 oli Loviisan kaupungin tuloksen kannalta hyvä. Kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostui 324 355 euroa ilman vesiliikelaitosta, vaikka talousarviossa 2015 ennakoitiin alijäämää syntyvän reilut 1,8 miljoonaa euroa. Myös vesiliikelaitoksen tulos oli talousarviota huomattavasti parempi ollen 319 326 euroa ylijäämäinen.

Tilikauden hyvään tulokseen vaikuttivat monet asiat. Keskukset pysyivät hyvin annetuissa talousarvioraameissa ja työtä toimintojen ja taloudellisten ratkaisujen eteen on tehty. Näin ollen jo vuonna 2013 aloitettu talouden tasapainottamisohjelma on monella tapaa osoittanut hyödyllisyytensä. Toimintakuluissa päästiin kaiken kaikkiaan noin 1,3 miljoonan euron säästöihin, joten suunta on oikea. Henkilöstökustannukset pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla ja verotulojen kasvu oli noin 2,8 miljoonaa euroa. Vuosikate kattoi myös poistot, mikä oli tulorahoituksen kannalta riittävää.

Vuoden 2015 toimintaa leimasivat suuret rakenteelliset kysymykset, kuten kuntarakenneuudistus sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen tulevaisuudessa ja niiden vaikutukset kuntakenttään. Kuntarakenneuudistusta ei syntynyt itäisellä Uudellamaalla, vaan kunnat – Porvoon kaupunkia lukuun ottamatta – katsoivat parhaaksi vaihtoehdoksi jatkaa itsenäisinä kuntina. Maan hallituksen alullepaneman sote-uudistuksen valmistelu eteni vuoden 2015 aikana sangen pitkälle ja näillä näkymin näyttää hyvin vahvasti siltä, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja rahoitusvastuu siirtyvät pois kunnilta vuonna 2019. Tämä tietää suurta ja historiallista muutosta kuntien toimintakentässä ja tulee vaikuttamaan paitsi itse sote-toimialaan myös ns. tukipalveluihin.

Vuoden 2015 aikana tiivistettiin yhteistyötä yrittäjäyhdistyksen kanssa mm. keskustan kehittämiseen liittyvissä hankkeissa sekä solmimalla konkreettinen yhteistyösopimus kaupungin ja yrittäjäyhdistyksen välille. Suurena tulevaisuuden avauksena voidaan pitää kaupunginvaltuuston päätöstä myydä Sahaniemen alue. Alueelle kaavaillaan mittavaa asuntorakentamista ja kylpylävaihtoehtoa selvitetään. Jos hanke toteutuu suunnitellusti, se voi olla hyvinkin merkittävä piristysruiske koko kaupungin kehittämiselle.

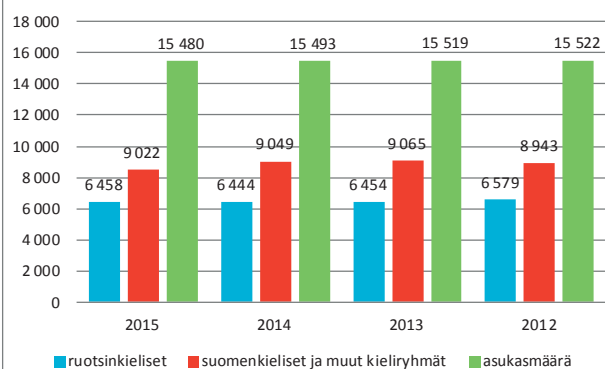
Kaupungin imagoa kulttuurikaupunkina edistettiin merkittävällä tavalla vuokraamalla Almintalo kaupungin kulttuurikeskukseksi. Kaupunki näkee kulttuurin edistämisen vahvuustekijänä sekä viihtyisyyden ja elinvoiman luojana.

Uusia yrityspuolen investointihankkeita edistettiin myymällä ja vuokraamalla teollisuustontteja. Varsinaiseen rakentamistoimintaan päästään vuoden 2016 aikana. Schneider Electricin lopetettua toimintansa Ruotsinpyhtään Ruukissa, saatiin yhteistyössä valtion, kaupungin ja kehittämissorganisaatioiden kanssa aikaan useita hankekokonaisuuksia, jotka edistävät elinkeinoelämää. Tehdasalueelle saatiin myös uutta toimintaa.

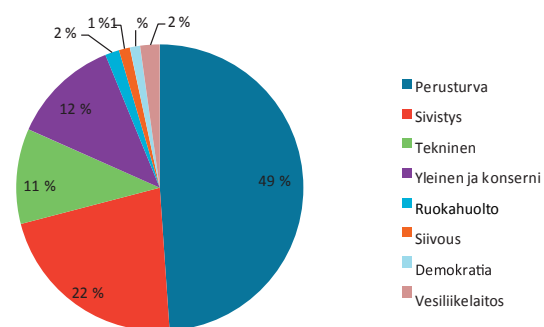
Haluan kiittää kaikkia niin kaupungin palveluksessa olevia työntekijöitä kuin luottamushenkilöitä sekä yhteistyökumppaneita kuluneesta vuodesta. Haasteita riittää myös tuleville vuosille, mutta hyvällä yhteistyöllä ja kehittämismyönteisellä otteella pärjäämme myös tulevaisuudessa.

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja

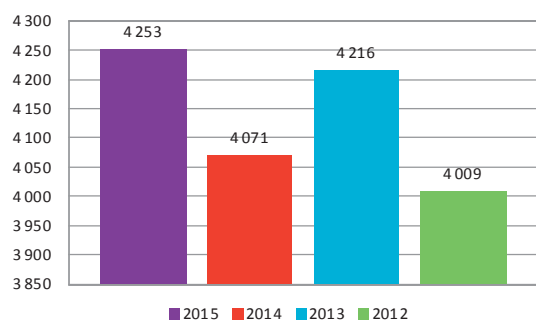
Asukasmäärä

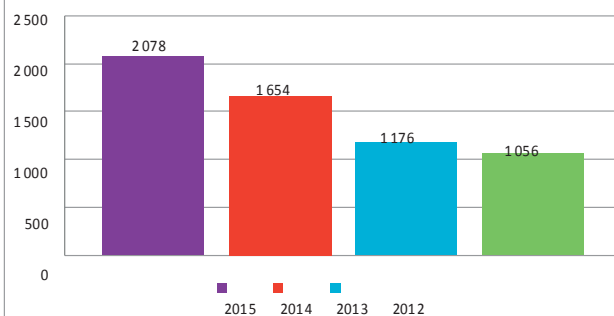
Toimintakulut 110,6 milj euroa

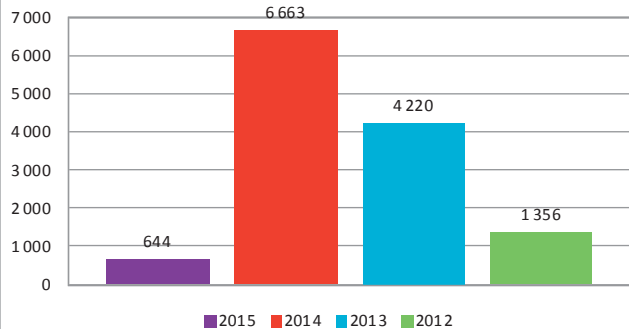
Verotulot €/asukas

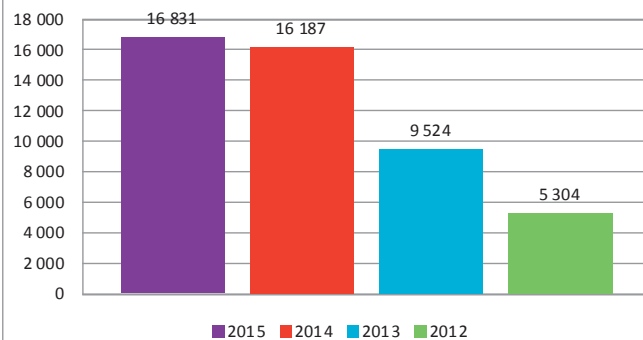
Lainakanta €/asukas

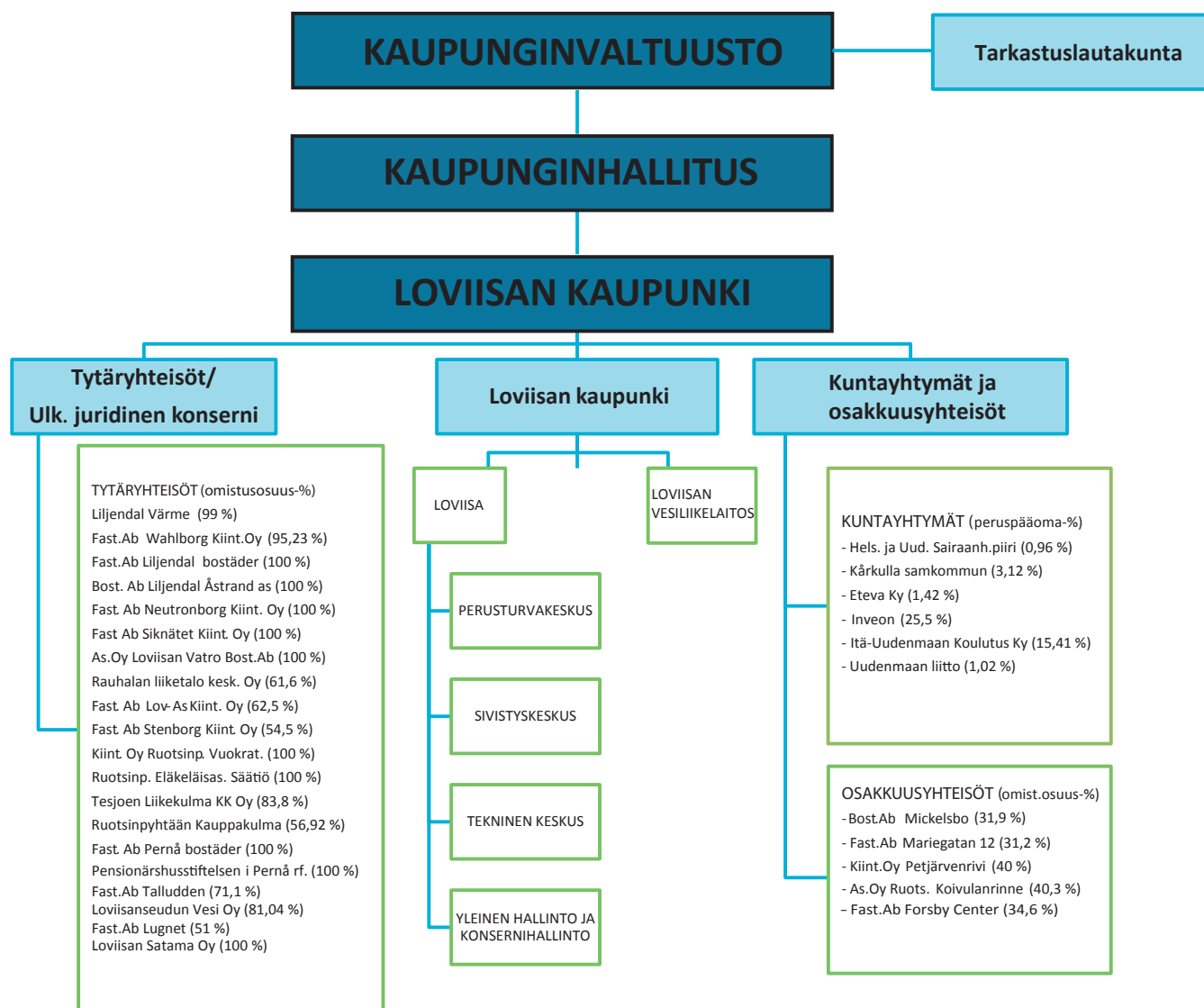
Tilikauden yli-/alijäämä (1000 €)

Kertynyt ylijäämä (1000 €)

Loviisan kaupungin organisaatio ja henkilöstö

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuuston työskentely 2015

Haluan kiittää kaupungin työntekijöitä ja luottamushenkilöitä menneestä vuodesta 2015. Työttömyyden lisääntyminen väritti Loviisan elämää vuonna 2015. Vuosi oli kuitenkin taloudellisesti huomattavasti ennakoitua parempi, sillä alkuperäisen talousarvion lähes kahden miljoonan euron alijäämä kääntyi lopulta lieväksi ylijäämäksi sekä kaupungin että vesiliikelaitoksen osalta.

Keväällä 2015 käynnistettiin talousarvion 2016 valmistelu uusilla tuulilla ja asiasta tehdyn valtuustoaloitteen mukainen lähetekeskustelukäytäntö otettiin osaksi talousarvioprosessia. Lähetekeskusteluitakoulu oli onnistunut ja valtuutetut toivat aktiivisesti esille omat ehdotuksensa ja ideansa kaupungin talouden tasapainottamiseksi. Ehdoteista keinoista ehdottomasti eniten sai kannatusta toimintojen tehostaminen. Lähetekeskustelun tuloksia hyödynnettiin talousarvion 2016 valmistelussa.

Vuoden 2015 kaupunginvaltuuston iltakouluja pidettiin lisäksi muun muassa kiinteistöyhtiöiden fuusioimisesta ja kouluverkkoselvityksestä.

Kaupunki voi omalla toiminnallaan antaa myönteisiä signaaleja ympäristöön ja edesauttaa Loviisan näkymistä myönteisenä mahdollisuuksien kaupunkina ja hyvänä asuinympäristönä myös tulevaisuudessa. Kaupunginvaltuusto teki päätökset muun muassa Sahaniemen alueen myynnistä ja kehittämisestä sekä päätöksen vastaanottaa 25 kiintiöpakolaista.

Kaupunginvaltuuston haasteet tulevat jatkossa olemaan yhä suuremmat talouden tiukentuessa ja kaupungin ikärakenteen muuttuessa siten, että työssäkäyvän väestön osuus ja siten myös veroa maksavien osuus näyttäisi vähenevän. Palvelutarpeet tulevat kuitenkin varmuudella samanaikaisesti kasvamaan väestön ikääntyessä. Meidän on yhteistuumin varmistettava, että palvelut ovat hyvät ja kilpailukykyiset ja talous on kunnossa.

Loviisan kaupunki halusi näyttää positiivista esimerkkiä ja kannustaa erityisesti ikäihmisiä omaehtoiseen liikuntaan tarjoamalla ilmaisia uintivuoroja 70 vuotta täyttäneille – aluksi kokeiluna ja myöhemmin pysyvämpänä palvelumuotona.

Haluan kannustaa meitä kaikkia loviisalaisia yhteistyössä eteenpäin.

Arja Isotalo
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Kaupunginvaltuusto

Loviisan kaupungin valtuustossa on 59 valtuutettua valtuustokaudella 2013–2016. Valtuusto koontui 10 kertaa vuonna 2015 ja teki päätöksen 138 asiakohdassa. Kaupungin valtuustossa toimi puheenjohtajana Arja Isotalo, (SDP), I varapuheenjohtajana Tom Liljestrand (RKP), II varapuheenjohtajana Elias Erämaja (KOK).

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

21110003 Valtuusto

TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
---------------------	------------------	---------------------------------	---------	-----------

Toimintatuotot

josta sisäiset

Toimintakulut	-120 894	-120 894	-119 503	-1 391
josta sisäiset	-3 870	-3 870	- 4 877	1 007
Toimintakate	-120 894	-120 894	-119 503	1 391
josta sisäiset	-3 870	-3 870	-4 877	-1 007
Toimintakate ulkoinen	-117 024	-117 024	-114 626	2 398

LOVIISAN KAUPUNGINVALTUUSTO 2015

RKP

Liljestrand, Tom
Heijnsbroek-Wirén, Mia
Karlsson, Mikael
Alm, Agneta
Lindfors, Leena
Paakkanen, Petra
Stenvall, Patrik
Björkman-Nysten, Nina
Rosenberg, Thomas
Ekebon-Jönsas, Benita
Andersson, Otto
Turku, Roger
Skog, Kim
Björklöf, Johan
Bäcklund, Lars
Björkell, Jan-Eric
Grundström, Maria
Hansson, Kenneth
Lönnfors, Torbjörn
Hydén, Pia
Karlsson, Håkan
Willner, Stefan
Mether, Cosmo
Lindholm, Glenn
Meriheinä, Thérèse

SDP

Isotalo, Arja
Grönberg, Merja
Lappalainen, Kalevi
Tähtinen, Keijo
Lohenoja, Pertti
Eriksson, Mats
Kekkonen, Jari
Holmström, Eeva
Laitinen, Åke
Wilenius, Yvonne
Ekström, Veikko
Hämäläinen, Satu

KOK

Hagfors, Kari
Lepola, Janne
Pere, Nina
Erämaja, Elias
Karvonen, Juha
Melamies, Päivi
Heikkilä, Pekka
Haverinen, Katri
Pekkola, Janne

PERUSSUOMALAISET

Väkevä, Antti
Fellman, Atte
Lång, Saara
Peltoluhta, Vesa
Kouvo, Katja
Järvinen, Paula

VIHREÄT

Ilvetsalo-Koskinen, Sonja
Noroviita, Timo

KESKUSTA

Eloranta, Kimmo

VASEMMISTOLIITTO

Lindell, Armi
Träskelin, Jerry
Eriksson, Sari

SUOMEN KRISTILLISDEMOKRAATIT (KD)

Sihvonen, Jarmo

Vaalit

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vuoden aikana järjestettiin eduskuntavaalit. Keskusvaalilautakunta piti vuonna 2015 kolme kokousta. Loviisan äänioikeutetuista äänioikeuttaan käyttivät eduskuntavaaleissa 68 prosenttia (koko Suomi 70,1 %).

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

21110001 Vaalit

	TALOUS- ARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	24 000		24 000	25 811	1 811
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-41 790		-41 790	-40 271	-1 519
<i>josta sisäiset</i>	<i>-380</i>		<i>-380</i>	<i>-660</i>	<i>280</i>
Toimintakate	-17 790		-17 790	-14 460	3 330
<i>josta sisäiset</i>	<i>-380</i>		<i>-380</i>	<i>-660</i>	<i>-280</i>
Toimintakate ulkoinen	-17 410		-17 410	-13 800	3 610

Tarkastuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2015

Kuntalain 71 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Tarkastuslautakunta perehtyi arviointisuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti kaupungin hallintoon ja toimialojen toimintaan.

Tarkastuslautakunta on seurannut ja arvioinut kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista, hallinnon toimivuutta ja kaupungin talouden kehitystä vastuualueiden raportoinnin ja johtavien viranhaltijoiden lautakunnalle antamien selvitysten pohjalta.

Kaupunginvaltuuston kaudelle 2013–2016 valitsemana tilintarkastusyhteisönä toimii JHTT -yhteisö BDO Auditor Oy ja tilikaudella 2015 vastuullisena tilintarkastajana JHTT Krister Rehn. Lautakunnan avustamis- ja sihteeritehtävät ostettiin tilintarkastusyhteisöltä.

Tarkastuslautakunta on pitänyt vuonna 2015 yhteensä 9 kokousta. Lakisääteinen tilintarkastus on suoritettu JHTT-tilintarkastusyhteisön toimesta, ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus sekä tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus vuodelta 2014 käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 10.6.2015.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

21110002 Tarkastustoimi

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot					
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-43 522		-43 522	-37 915	-5 607
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate	-43 522		-43 522	-37 915	5 607
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-43 522		-43 522	-37 915	5 607

LOVIISAN TARKASTUSLAUTAKUNTA 2015

Varsinaiset jäsenet

Pertti Lohenoja, puheenjohtaja	SDP
Kari Hagfors, varapuheenjohtaja	KOK
Berndt-Gustaf Schauman	RKP
Raili Äijö	RKP
Auli Lehto-Tähtinen	SDP
Mari Ståhls	KOK
Immo Stenberg	PS

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jaakko Isotalo	SDP
Lisbeth Konttinen	KOK
Tony Granström	RKP
Nina Lundström	RKP
Kielo Kallio-Taponen	SDP
Pertti Ajomaa	KOK
Veli-Matti Mettinen	PS

Kaupunginhallitus

Valtuustokauden kolmas vuosi oli sekä muutosten, rohkeiden päätösten että uuden identiteetin etsimistä. Päätimme maaliskuussa, että Loviisan kaupunki ei osallistu itäisen Uudenmaan kuntien yhdistymisselvitysten kuntasopimus-neuvotteluihin ja sen myötä saimme Loviisassa työrauhan keskittyä olennaiseen, eli oman kaupunkimme tulevaisuuden kehittämiseen.

Hallitustyöskentely on perustunut luottamukseen ja hyvään yhteistyöhön. Olemme panostaneet strategisen ja operatiivisen johdon yhteistyötä parantaviin toimiin ja uskon että tämä tulee vaikuttamaan positiivisesti kaupunkimme kehitykseen.

Maan poliittisen johdon kyvyttömyys ratkaista kuntarakenteen ja palvelurakenteen uudistukset tuovat meille edelleen epävarmuutta ja työtä. Loviisan kaupunki on kuitenkin sisäistänyt tulevaisuuden kunnan haasteet ja on ottanut nämä huomioon sekä organisaatiomuutostyössä että kaupunkistrategian päivittämisessä. Edellä mainitut asiat eivät toteutuneet kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti vuonna 2015 ja niiden työstäminen jatkuu ja päätöksenteko siirtyy keväälle 2016.

Vuoden 2015 tilinpäätös on kaupungin tuloksen kannalta hyvä. Talousarvion ennakoitu 1,8 miljoonan euron alijäämä on saatu kääntymään 324 000 euroa ylijäämäiseksi. Huolestuttavaa on, että työllisyyden hoidon kustannukset nousivat jopa 1,4 miljoonaan euroon.

Statuksen äkillisen rakennemuutoksen alueena myötä on vuonna 2015 panostettu työllisyyttä lisääviin ja kehitystä tuoviin hankkeisiin. Särnä-hankkeen myötä pyritään kehittämään prosesseja, jotta pystyisimme paremmin vastaamaan yrityselämän tarpeisiin ja kehitykseen. Valkon satama-alueen sekä Strömforsin ruukin alueelle kohdennetuista satsauksista toivomme tuloksia. Strömforsin ruukin alueella toteutunut Helmiryhmä Oy:n yrityskauppa oli Loviisalle merkittävä. Helmiryhmä Oy on toteuttamassa alueelle monipuolista yritystoimintaa, muun muassa liikunta- ja hyvinvointipalveluiden keskusta. Keskustan läntinen liittymäalue sai nimekseen Kuningattarenportti. Tokmanni avasi 150. liikkeensä uudella myymäläkonseptillaan toukokuussa. Puutarha- ja metsähuoltokoneisiin erikoistunut I. Nybonn Oy siirtyi myös uusiin tiloihin Kuningattarenportin alueella.

Elinkeino-ohjelman mukaisesti tiivistettiin yhteistyötä kyläkeskuksiin. Kylien esittämiä kehittämiss-hankkeita on kartoitettu kehitysyhtiö Posintran ja kaupungin elinkeinotoimen kanssa.

Kaupunginvaltuusto saattoi asunto-osakeyhtiöiden fuusioprosessin päätökseen ja tämän myötä voimme odottaa määrätietoisempaa vuokra-asuntojen tuotantoa.

Globaalin ja kansallisen pakolaiskriisin myötä teimme päätöksen aikaistaa kiintiöpakolaisten vastaanottamista Loviisaan.

Tahdon kiittää kaupunginhallituksen jäseniä, valtuutettuja ja muita luottamushenkilöitä, viranhaltijoita, kaupungin henkilöstöä ja kuntalaisia hyvästä tuloksesta ja yhteistyöstä, yhteisöllisyydestä ja kaupunkimme hyvän tahdon lähettiläinä toimimisesta.

Mia Heijnsbroek-Wirén
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Kaupunginhallitus

Loviisan kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston jäsenet ja heillä on näissä läsnäolo- ja puheoikeus. Kaupunginhallitus kokoontui 22 kertaa vuonna 2015 ja teki päätökset yhteensä 313 asiakohdassa.

Kaupunginhallituksessa toimipuheenjohtajana Mia Heijnsbroek-Wirén (RKP), I varapuheenjohtajana Pekka Heikkilä (KOK) ja II varapuheenjohtajana Merja Grönberg (SDP). Kaupunginhallituksessa toimi esittelijänä kaupunginjohtaja Olavi Kaleva ja sihteerinä hallintojohtaja Kristina Lönnfors.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2111001 Kaupunginhallitus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	2 000 000	-2 000 000		89 945	89 945
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-1 201 887		-1 201 887	-1 138 726	-63 161
<i>josta sisäiset</i>	<i>-39 166</i>		<i>-39 166</i>	<i>-47 825</i>	<i>8 659</i>
Toimintakate	798 113	-2 000 000	-1 201 887	-1 048 781	153 107
<i>josta sisäiset</i>	<i>-39 166</i>		<i>-39 166</i>	<i>-47 825</i>	<i>-8 659</i>
Toimintakate ulkoinen	837 279		-1 162 721	-1 000 956	161 765
Poistot ja arvonalentumiset				-1 862	-1 862

LOVIISAN KAUPUNGINHALLITUS 2015

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Mia Heijnsbroek-Wirén, RKP
I varapuheenjohtaja Pekka Heikkilä, KOK
II varapuheenjohtaja Merja Grönberg, SDP

Varsinaiset jäsenet

Ruotsalainen kansanpuolue

Johan Björklöf
Mia Heijnsbroek-Wirén
Mikael Karlsson
Agneta Alm
Leena Lindfors

Suomen sosialidemokraattinen puolue

Merja Grönberg
Veikko Ekström

Kansallinen kokoomus

Pekka Heikkilä
Jouni Malmivaara

Perussuomalaiset

Saara Lång

Vasemmistoliitto

Jerry Träskelin

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kim Skog
Nina Björkman-Nystén
Roger Turku
Otto Andersson
Benita Ekebom-Jönsas

Eeva Holmström
Keijo Tähtinen

Juha Karvonen
Päivi Bärlund

Vesa Peltoluhta

Armi Lindell

Henkilöstö

	Vakituiset			Määräaikaiset			Yhteensä		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Hallintopalvelut	29	29	28	1	2	1	30	31	29
Talouspalvelut	82	78	74	8	8	5	90	86	79
Kehittämispalvelut	68	60	68	13	4	13	81	64	81
Perusturvakeskus	324	317	303	83	110	107	407	427	410
Sivistyskeskus	331	333	334	122	98	107	453	431	441
Tekninen keskus	73	70	68	7	8	3	80	78	71
Yhteensä	907	887	875	234	230	236	1 141	1 117	1 111

Loviisan kaupungissa oli vuoden 2015 lopussa voimassa yhteensä 1 111 päätoimista palvelussuhtetta. Näistä oli vakituisia 875 ja määräaikaisia 236. Sivutoimisia palvelussuhteita oli lisäksi 97 henkilöllä. Kaupungin palveluksessa oli siten yhteensä 1 208 työntekijää, mikä oli 21 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Vuonna 2014 alkanut vakinaisen henkilöstön vähentyminen jatkui myös vuonna 2015. Vakinaisia palvelussuhteita oli 12 vähemmän kuin vuonna 2014. Vähennys toteutui henkilöstön normaalia vaihtuvuutta ja eläkepoistumaa hyödyntäen. Määräaikaisen henkilöstön määrä oli vuoden 2015 aikana suunnilleen vuoden 2014 tasolla. Sivuvirkojen määrä oli hieman aiempaa pienempi.

Vuoden 2015 lopussa oppisopimussuhteisia työntekijöitä oli 7 ja tukityöllistettyjä 9. Osa-aikaeläkeläisiä ja osatyökyvyttömyyseläkeläisiä oli yhteensä 18. Omaishoitajia, perhehoitajia ja kotihoidon kuntalisän saajia oli vuoden 2015 lopussa 289. Luottamuspalvelussuhteiden lukumäärä oli 350.

Kokonaispalkkamenot sivukuluineen olivat kokonaisuudessaan 49,0 miljoonaa euroa. Maksetut palkat ja palkkiot kasvoivat 176 000 euroa. Erityisesti opetushenkilöstön palkkamenot kasvoivat, mikä johtui lähinnä muita sopimusaloja suuremmasta yleiskorotuksesta. Palkkamenojen nettolisäys jäi eräiden sivukululajien pienentymisen takia 143 000 euroon.

Henkilöstöstä naisten osuus oli selvästi suurempi kuin miesten (85,4 %). Miesten osuus koko henkilöstöstä pieneni hieman vuodesta 2014. Henkilöstön keski-ikä oli 46,3 vuotta. Henkilöstön keski-ikä on viime vuosina pysynyt lähes muuttumattomana.

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi kokonaisuutena hieman vuodesta 2014. Suhteutettuna henkilöstömäärään sairauspoissaolot olivat 13,3 työpäivää työntekijää kohden. Sairauspoissaolojen kasvuun vaikutti erityisesti perusturvakeskuksen ja kehittämispalveluiden muita keskuksia epäedullisempi kehitys. Sivistyskeskuksessa sairauspoissaolot vähenivät 12 %. Muissa keskuksissa muutokset olivat vähäisempiä. Työterveyshuollon palveluja käytettiin edellisvuotta enemmän ja lisäksi erilaisiin tukitoimiin jouduttiin panostamaan enemmän, mikä myös heijastuu kustannusten kasvuna. KELA:lta haettava korvaus pienentää kuitenkin merkittävästi työterveyshuollon kustannusten kasvun nettovaikutusta kaupungin talouteen.

Vuonna 2015 jäi 29 henkilöä eläkkeelle. Näistä vain kahdessa tapauksessa oli eläköitymisen syytä työkyvyttömyys. Ennen aikaisten eläkkeiden osuus väheni siten merkittävästi, mikä hieman tulee vähentämään kaupungin eläkemenoja. Vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä nousi 63,5 vuoteen.

YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 tilinpäätöksistä kerättyjen ennakkotietojen mukaan kuntien yhteenlaskettu tulos oli noin 0,27 miljardia euroa positiivinen. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli siten parempi kuin viime syksynä laaditussa julkisen talouden suunnitelmassa arvioitiin.

Vuoden 2014 vastaava luku oli 2,16 miljardia euroa. Vuoden 2014 lukuja paransi kuitenkin liikelaitosten yhtiöittämisvelvollisuus, mistä aiheutui tulokseen 1,7 miljardin euron kirjanpidollinen positiivinen tuotto. Kirjanpidollisella tuotolla ei ole vaikutusta kuntien rahoitusasemaan. Kun yhtiöittämisestä aiheutunut tulosvaikutus poistetaan, niin lopullinen tulos pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Sekä kuntien velkaantumisen hidastuminen että veroprosenttien maltilliset korotukset olivat osoituksia kuntien vastuullisesta toiminnasta.

Ennakoitua parempi tulos saatiin aikaan sillä, että tuloveroprosenttia nostettiin 98 kunnassa vuodelle 2015. Kunnallisverotulot kasvoivat noin 1,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Yhteisöverotuotot puolestaan kasvoivat 12,3 prosenttia ja kiinteistöverotuotot 6,1 prosenttia.

Yhteisöveron kasvua selittää työmarkkinatuen kuntaosuuden korotuksen kompensoiminen 75 miljoonalla eurolla. Kiinteistöveron pääasiallinen kasvu johtui kiinteistöverouudistuksesta, jossa muun muassa nostettiin veroprosenttien ala- ja ylärajoja.

Lisäksi kunnat säästivät ja tehostivat toimintojaan. Henkilöstökuluja sopeutettiin Kuntatyönantajien tekemän kyselyn mukaan noin 300 miljoonan euron edestä.

Kuntaliiton mukaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin tehtiin 236 miljoonan euron lisäleikkaus. Tällä vaalikaudella tehtyjen valtionosuusleikkausten yhteismäärä koko Suomen tasolla on ollut 1,2 miljardia euroa. Valtionosuuksia pienennettiin lisäksi 40 miljoonaa euroa imuroimalla sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotuksen mahdollinen hyöty kunnilta.

Toimintakuluja lisättiin kasvattamalla kuntien osuutta työmarkkinatuen rahoituksesta noin 160 miljoonalla eurolla. Kuntien osuus työmarkkinatuesta oli viime vuonna yhteensä 400 miljoonaa euroa.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi edelleen ja kunnilla on nyt lainaa keskimäärin 2 793 euroa jokaista asukasta kohti. Vastaava luku tilinpäätöksessä 2014 oli 2 697 euroa. Samanaikaisesti investoinnit pienenevät yhteensä 100 miljoonaa euroa.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen ja investointien rahavirta on yhä miljardi euroa alijäämäinen ja kuntakohtaiset erot ovat hyvin suuria. Tilikauden tulos oli negatiivinen yli 120 kunnassa ja runsas turvapaikanhakijoiden määrä vaikutti toimintaan ympäri Suomea.

Talousskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten sillä on vaikutusta myös kuntien tuloveroihin ja niiden ennustetaan kehittyvän jatkossakin hyvin vaatimattomasti. Kuitenkin kuntien toimintamenot kasvavat edelleen tasaisesti. Väestön vanheneminen lisää palvelutarvetta. Vaarana tulee olemaan se, että kuntien tulo-rahoitus ei riitä kattamaan investointeja ja velkaantuminen jatkuu yhä voimakkaana. Kunnallisveroihin tulee kohdistumaan suuria korotuspaineita ja kuntien keskinäiset erot uhkaavat kasvaa entisestään.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (ETLA) ennusteiden mukaan Suomen talouden suorituskyky on viime vuosina huolestuttavasti heikentynyt. Kokonaistuotannon supistuminen ja työttömyyden nousu ovat ajaneet maamme heikkouden tilaan, jota parhaiten kuvaavat valtion ja kuntien krooniset rahoitusaliijäämät ja niistä aiheutunut julkisen velan voimakas kasvu. Vuosina 2011–2014 valtion ja kuntien yhteenlaskettu velka kasvoi kahdeksan prosentin vuosivauhtia ja euromääräisesti se lisääntyi 26 miljardia euroa ollen 122 miljardia euroa.

Euroopan tilastotoimiston (Eurostat) mukaan julkisyhteisöjen EMU-rahoitusaliijäämän suhde bruttokansantuotteeseen kasvoi vuosina 2011–2014 ainoastaan neljässä EU-maassa, ja Suomi kuului tähän joukkoon. Velkaantuneisuuden kasvu oli siten ETLAn mukaan samaa suuruusluokkaa kuin Välimeren kriisimaissa.

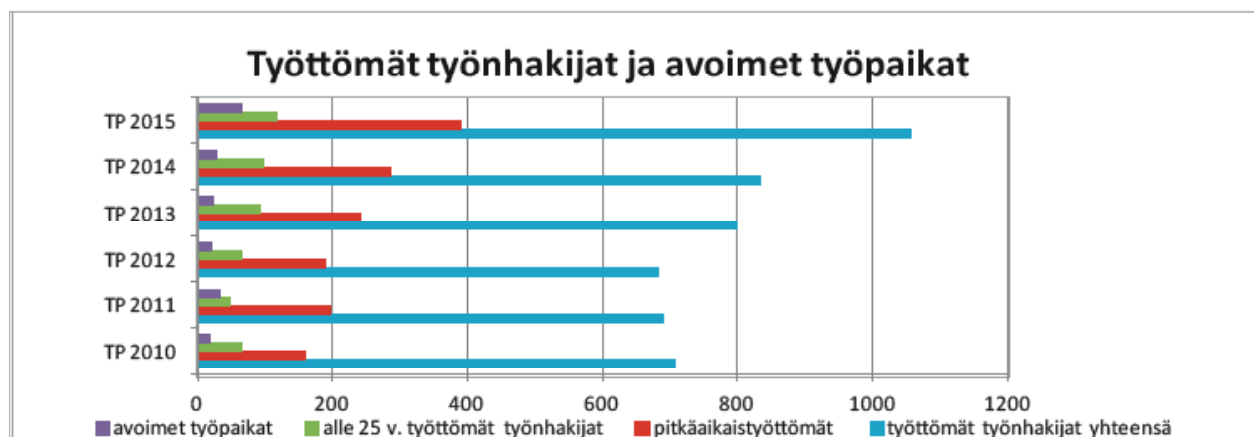
Kuntaliiton mukaan kuntatalouden kestävyys takaaminen edellyttää koko maan talouskehityksen selvää toipumista. Lisäksi tarvitaan niin valtion kuin kuntienkin toimenpiteitä sekä maakunt uudistusta siten, että kuntien ja maakuntien riittävä rahoitus, toimintakyky ja elinvoima turvataan.

Vuonna 2015 Suomen bruttokansantuotteen kasvu oli vain 0,4 prosenttia, kun esimerkiksi Ruotsissa vastaavan kasvun ennustettiin olevan lähes kolmen prosentin luokkaa.

Suomen velka jatkaa kasvuaan ja julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä syvenee. Julkisen velan määrän kasvu ei sinänsä ole huolestuttava, mutta näkymä siitä, miten velka tullaan jatkossa maksamaan, on huolestuttava, kuten myös se, miten järkevillä toimenpiteillä voidaan hidastaa julkisen velan kasvua tulevaisuudessa.

Vuonna 2016 julkisen velan ennustetaan kohoavan valtion ja kuntien suurten alijäämien myötä 64,9 prosenttiin. Silloin se ylittäisi reilusti EU:n kasvu- ja vakaussopimuksen suurimman sallitun 60 prosentin velkaantumistason.

Lähde: ELY-työttömyyskatsaus	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015
työttömät työnhakijat yhteensä	709	692	684	801	836	1 055
pitkäaikaistyöttömät	161	197	189	242	286	392
alle 25 v. työttömät työnhakijat	66	50	65	93	98	119
avoimet työpaikat	20	33	22	24	30	66

Oman alueen taloudellinen kehitys

Heikko talouskehitys ja poikkeuksellisen suuret valtionosuusleikkaukset näkyvät myös Itä-Uudenmaan kuntien talouden hoidossa. Loviisan kaupungin ei tarvinnut vielä talousarvioon 2015 nostaa kunnallisveroprosenttia, mutta ellei toimintoja saada tehostettua ja toimintatuloja lisättyä tai kuluja riittävästi karsittua, veroprosentin nosto on hyvin todennäköistä tulevassa talousarviossa.

Työttömyysaste oli 11,5 prosenttia tilinpäätöksessä 2014 ja se kasvoi viime vuoden aikana yhteensä 3,1 prosenttia ollen vuoden 2015 lopulla 14,6 prosenttia. Työttömien määrä lisääntyi 219 henkilöllä ja vuoden 2015 lopulla heitä oli yhteensä 1 055.

Muuhun Uuteenmaahan verrattuna Loviisan työttömyysaste oli selvästi korkein. Kuvaavaa on, että Loviisan työttömyys oli vuoden 2014 lopulla 0,4 prosenttiyksikköä yli Uudenmaan keskiarvon ja vuoden 2015 lopulla ero oli kasvanut 2,7 prosenttiyksikköön.

Osasyynä työttömyyslukujen kasvuun Loviisassa oli Strömfors Electricin sulkeminen, jonka myötä 106 loviisalaista jäi työttömäksi. Heistä kuitenkin runsaat 60 % oli sijoittunut uusiin tehtäviin onnistuneiden työllistämistoimenpiteiden ansiosta. Loput työttömyyden kasvusta aiheutuu suhdannevaihteluista.

Kaupungille myönnetty äkillisen rakennemuutoksen status toi joitakin etuja yritysten etabloitumisen edistämiseksi. Hyödyt saaduista tuista on kuitenkin nähtävissä pääosin vasta vuonna 2016.

Palvelujen kysyntää ja lisämenopaineita aiheuttavat erityisesti väestön ikääntyminen, kuntien vastuu pitkäaikaistyöttömyyden hoidosta, kasvava työttömyys ja kaupungin investointitarpeet.

Loviisan kaupungin tulos

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen yhteenlaskettu tulos tilikaudelta 2015 on 643 682 euroa ylijäämäinen. Tuloksesta kaupungin ylijäämä on noin 324 355 euroa ja vesiliikelaitoksen 319 326 euroa.

Tulos on olosuhteisiin nähden erinomainen, sillä työttömyys lisääntyi alueella voimakkaasti. Paikallisesti suuri teollisuuslaitos sulki ovensa, mikä heijastui voimakkaasti paikallisiin työmarkkinoihin. Sekä työllistämispalveluita että perusturvakeskuksen menoja varten kaupunginvaltuusto myönsi lisämäärärahaa.

Vuoden 2015 alkuperäinen talousarvio oli 1,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Merkittävimmät positiiviset tapahtumat verrattuna talousarvioon olivat verotulojen kertyminen 1,9 miljoonaa euroa ja valtionosuuksien 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua positiivisempina.

Verotulot asukasta kohden laskettuna olivat 4 253 euroa per asukas. Loviisan kaupungille tilikaudella 2015 tilitetyt verotulot asukasta kohden olivat 182 euroa (4,5 %) korkeammat kuin tilinpäätöksessä 2014 saadut verotulot. Tuloveroprosentti vuonna 2015 oli 19,75 %.

Vuoden 2015 verotulotilitykset perustuvat vuonna 2013 yhteisöjen ja asukkaiden maksamiin veroihin. Verojärjestelmän monimutkaisuudesta johtuen niitä on vaikea talousarviovaiheessa täysimääräisesti ennakoita. Loviisan kaupungin verotulot asukasta kohden ovat edelleen korkeammat kuin Manner-Suomen kunnissa keskimäärin.

Valtionosuudet toteutuivat puolestaan 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua suurempina (3 %). Valtionosuuksia maksettiin siten 1 598 euroa jokaista loviisalaista kohden. Valtionosuudet pysyivät lähes samalla tasolla kuin ne olivat tilinpäätöksessä 2014 (-0,2 %). Loviisan kaupungille maksetut valtionosuudet olivat 24,7 miljoonaa euroa tilinpäätöksessä 2015, kun vastaava luku edellisvuonna oli 24,8 miljoonaa euroa. Lisäksi korot pysyivät edelleen matalina ja edullisesta korkotasosta johtuen korkokuluissa säästettiin 346 000 euroa.

Työllistämiskulut kasvoivat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja lisämäärärahaa myönnettiin 350 000 euroa. Lopullisessa tilinpäätöksessä työllistämiseen käytetyt kulut toteutuivat peräti 467 000 euroa alkuperäistä talousarviota suurempina.

Loviisan urheiluhallisäätiön purkaminen onnistui ja siitä kirjattiin satunnaisiin kuluihin kirjanpidollista tappiota kaupungille 155 000 euroa.

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen yhteenlaskettu vuosikate asukasta kohden on 302 euroa. Se on noin 101 euroa pienempi kuin Manner-Suomen kunnissa keskimäärin ja 159 euroa pienempi kuin asukasluvultaan vastaavan kokoisissa kunnissa keskimäärin. Vuosikate riitti kuitenkin poistosuunnitelman mukaisten poistojen tekemiseen ja tilikauden tulos pysyi positiivisena.

Vesiliikelaitoksen tulos oli positiivinen. Vesiliikelaitos teki vuoden 2015 alusta lukien vesimaksuihin 10 %:n korotuksen. Samanaikaisesti Loviisan Seudun Vesi Oy alensi hintojaan kaikille asiakkaille tuntuvasti. Vuonna 2015 vesiliikelaitoksen tulos päättyi reilut 300 000 euroa positiiviseksi. Alijäämän kattamisvelvollisuuden näkökulmasta tulos on toivottavalla tasolla, sillä vesiliikelaitoksella on taseessa aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä kattamisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa alijäämää 930 000 euroa.

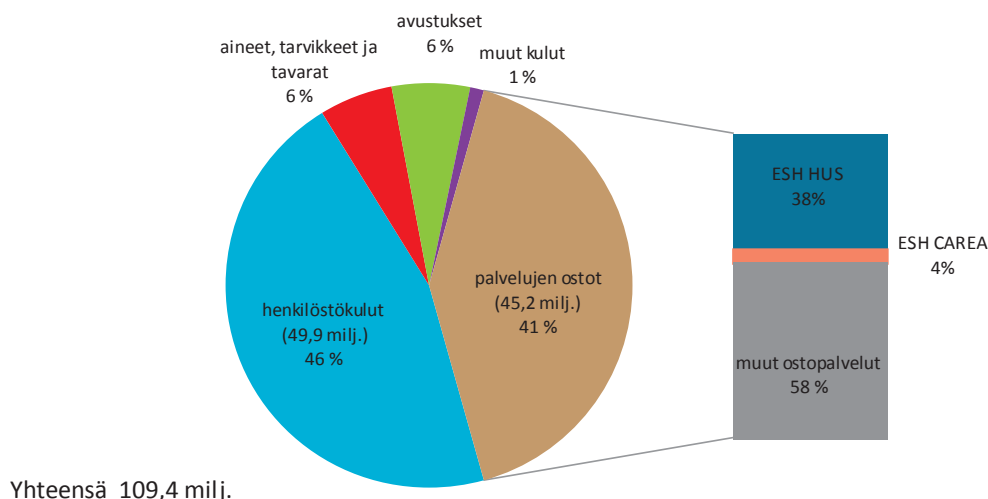
Loviisan kaupunki on velkaantunut asukasta kohden laskettuna vuosina 2014 ja 2015 keskimäärin vajaat 500 euroa per vuosi. Tilinpäätöksessä 2015 lainat asukasta kohden mitattuna ovat 2 078 euroa ja lainamäärä kasvoi 424 eurolla jokaista loviisalaista kohden tilikauden 2015 aikana. Valtakunnallisesti arvioituna Loviisan kaupungin lainataso on edelleen keskimääräisten lukujen alapuolella. Manner-Suomen kunnissa oli lainaa keskimäärin 2 697 euroa asukasta kohden ja asukasluvultaan samankokoisissa kunnissa keskimäärin 2 670 euroa per asukas.

Oheiseen taulukkoon on laskettu tunnuslukuja Loviisan kaupungin tilinpäätöksistä 2015, 2014, 2013 ja 2012 sekä verrattu niitä asukasmäärältään samankokoisten kuntien sekä Manner-Suomen kuntien vastaaviin keskiarvolukuihin.

Tunnuslukuja euroa/asukas, tilinpäätös 2015

TILINPÄÄTÖS 2015	TP 2015	TP 2014	TP 2013	TP 2012	KUNNAT, JOIDEN ASUKASLUKU 10 001–20 000	MANNER- SUOMEN KUNNAT KESKI- MÄÄRIN
Asukasluku	15 480	15 493	15 519	15 519	10 001–20 000	5 442 837
€ per asukas	€ per asukas	€ per asukas	€ per asukas	€ per asukas	€ per asukas	€ per asukas
Lainat	2 078	1 654	1 176	1 056	2 670	2 697
Vuosikate, % poistoista	115 %	92,1 %	212 %	126 %	152 %	106 %
Verotulot	4 253	4 071	4 216	4 009	3 499	3 871
Valtionosuudet	1 598	1 599	1 690	1 659	1 996	1 499
Toimintatuotot	1 435	1 618	1 655	1 734	1 489	1 583
Toimintakulut	7 070	7 146	7 123	7 119	6 552	6 694
Vuosikate	302	224	559	357	461	403
Tilikauden tulos	42	417	291	75	203	373
Rahavarat	500	313	492	372	568	792

Ulkoiset kuluerät 2015 (kaupunki +vll)

Henkilöstökulut ja erikoissairaanhoidon kulut – suurimmat kuluerät

Henkilöstökulut ovat merkittävin erä kulurakenteessa. Ne muodostavat 46 % kaikista kuluista. Henkilöstökulujen jälkeen suurimman yksittäisen kuluerän muodostaa erikoissairaanhoito, joka puolestaan on 18 % kaupungin kokonaiskuluista. Perusturvakeskus anoi lisämäärärahaa kulujen kattamiseksi 1,2 miljoonaa euroa, josta noin 400 000 euroa erikoissairaanhoidon menoihin ja 800 000 euroa henkilöstökuluihin. Talousarviomuutosten jälkeen toteuma pysyi budjetissa.

Investoinnit

Investointihankkeisiin oli talousarviossa 2015 varattu yhteensä 10,4 miljoonaa euroa, josta 7,3 miljoonaa kaupungin ja 3,1 miljoonaa Vesiliikelaitoksen investointeihin. Suurin yksittäinen investointi oli Harmaakalliolle suunniteltu palveluasumishanke, jonka käynnistyminen on viivästynyt siitä tehdyn valituksen vuoksi. Toinen merkittävä hanke on Pernajan runkolinjan rakentaminen, johon on varattu talousarviossa 2,7 miljoonaa euroa ja siitä on toteutunut 1,1 miljoonaa euroa.

Toimintakertomusraportointi

1. Miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Loviisan kaupungissa?

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä huolehtii kaupunginhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta.

Loviisan kaupunginvaltuusto hyväksyi sisäisen valvonnan yleisohjeen 9.10.2013. Ohjeesta on järjestetty koulutusta laajennetulle johtoryhmälle ja konserniyhtiöille sekä tietoisuutta kaupunginvaltuustolle.

Loviisan kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2015 talousarviossa toiminnallisesta tavoitteesta, jonka mukaan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaan kehitetään kuntalain kokonaisuudistuksen näkökulmasta. Kaupungin keskuskeskukset ja vastuuyksiköt suorittivat 18.2.2016 toimintaympäristöanalyysin ja valmistelivat sen perusteella keskuskohtaisesti riskiprofiilin eli luettelon keskuksen toimintaan liittyvistä merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnan menettelyistä.

Analyysin ja riskiprofiilin tuloksena määriteltiin toimenpiteet, joilla varmennetaan strategisten, toiminnan ja talouden mahdollisuuksien hyödyntäminen ja riskienhallinta sekä vastuut. Toimenpiteiden avulla saadaan kohtuullinen varmuus em. tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan tuloksellisuudesta. Keskuskohtaiset arviot ja suunnitellut toimenpiteet raportoidaan lautakunnille ja vesiliikelaitoksen johtokunnalle, jotka seuraavat myös niiden toimeenpanoa ja tuloksellisuutta. Merkittävimmistä keskusten ja vastuualueiden mahdollisuuksista ja riskeistä sekä niille määritellyistä toimenpiteistä raportoidaan kaupunginhallitukselle.

Riskienhallintaa arvioidaan hyväksytyn talousarvion näkökulmasta ja seurantaan tehdään puolestaan osa- vuosisraportoinnin sekä tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä, jolloin kaupunginhallituksella on myös riittävät tiedot lausua toimintakertomuksessa Loviisan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunkistrategiaa ollaan parhaillaan uusimassa ja toimintaympäristöanalyysin tekemistä hankaloitti strategiantyön keskeneräisyys analyysintekohetkellä. Yhteisestä sopimuksesta laajennettu johtoryhmä valitsi analyysin viitekehykseksi ja strategiseksi painopisteoletukseksi Loviisan kaupungin säilymisen elinvoimaisena tiedossa olevien tulevien muutosten toteutuessa.

2. Miten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä arvioidaan?

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä arvioitiin 18.2.2016 pidetyssä laajennetun johtoryhmän työpajassa. Keskuskohtainen riskienhallinnan arviointi tehtiin käyttämällä viitekehyksenä kaupunkistrategiaa sekä vuosien 2015 ja 2016 talousarvioita. Tehtävänä oli arvioida Loviisan kaupungin toimintaympäristöä ja siihen liittyviä muutoksia muun muassa seuraavista näkökulmista:

- Kaupungin elinvoimaan ja tulevaisuuden haasteisiin liittyvät mahdollisuudet ja riskit.
- Talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.
- Keskusten toimintoihin ja palveluprosesseihin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.
- Kaupungin ja konsernin tulojen toteutumiseen, menojen ja omaisuuden hallintaan sekä taloudelliseen asemaan vaikuttavia tapahtumia.

Johtoryhmän työpajan lisäksi on päivitetty arviot riskeistä ja sisäisen valvonnan menettelyiden riittävydestä seuraavissa toiminnoissa: henkilöstöjohtaminen, talous ja taloudenhoito, tietohallinto, sopimushallinta sekä kiinteistöjen hallinta.

3. Sisäinen valvonta eri toiminnoissa ja prosesseissa

Sisäinen valvonta on oleellinen osa kaupungissa tehtävää normaalia johtamistyötä ja siitä vastaavat ennen kaikkea esimiesasemassa olevat työntekijät. Hyvä hallinto on perusoikeus, johon sisältyy muun muassa käsittelyn julkisuus sekä asianosaisen oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta. Tehtyjen kanteluiden, oikaisuvaatimusten ja valitusten sekä niiden johdosta saatujen päätösten valossa voidaan todeta, että keskuksissa ja vesiliikelaitoksessa noudetaan lakia, päätöksiä ja hyvää hallintotapaa. Yksittäisissä tapauksissa todetut menettelyvirheet on korjattu ja toimintatapoja muutettu vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan tuloksellisuus

Tilinpäätös 2015 osoittaa määrärahojen riittäneen kokonaisuutena talousarviota paremmin. Talousarvion toteutumista seurataan ja arvioidaan tilinpäätöksen lisäksi osavuosisikatsausten yhteydessä kaksi kertaa vuodessa. Toteutumatietojen perusteella laaditaan talousarvion toteumaennuste loppuvuodeksi. Mikäli ennuste osoittaa budjettipoikkeamia, niihin puututaan riittäväillä johtamistoimenpiteillä, joiden avulla talouden ja toiminnan tasapaino saavutetaan ja talousarviossa pysytään.

Raportointi koskee kaupunkia ja vesiliikelaitosta. Tytäryhteisöt ovat osavuosisikatsausraportoinnin ulkopuolella, mihin tullaan jatkossa kiinnittämään huomioita. Kuntalain muutokset tarkoittavat jatkossa sitä, että kriisikuntamittarit lasketaan koko konsernin tasolla. Tuloksesta 80 % muodostuu kaupungista ja vesiliikelaitoksesta ja 20 % tytäryhteisöistä.

Resurssien kohdentumisesta ennaltaehkäisevän työn ja toisaalta niin sanottujen tulipalojen sammuttamisen välillä ei voida varmuudella sanoa, koska käytössä ei ole riittäviä seuranta- ja arviointimenettelyitä. Asioiden ennaltaehkäisy on kuitenkin pääsääntöisesti aina vaikuttavampaa ja kustannuksiltaan halvempaa, ja ennaltaehkäisevään toimintaan pyritäänkin jatkossa entistä systemaattisemmin.

Sopimusten hallinta

Kaupungin intressit turvaavien sopimusehtojen laatiminen sekä niiden toteutumisen ja vanhentumisaikojen valvonta on jokaisen asiasta vastuussa olevan viranhaltijan velvollisuus. Jokainen keskus vastaa omien sopimustensa arkistoinnista. Arkistointijärjestelmäksi on valittu Dynasty-järjestelmä. Siihen arkistoidaan myös kaikki sopimukset.

Kaupunginhallitus on tietoinen sopimushallinnan ja -valvonnan kehittämistapeista. Olennaisia sopimushallinnan puutteita ei kuitenkaan vuoden aikana kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan havaittu. Sopimuksiin liittyvät sisäiset toimintatavat vaativat edelleen organisaation sopimusosaimisen lisäämistä sekä ohjeistuksen terävöittämistä ja jalkauttamista. Hankintaprosessiin sisältyy sopimusehtojen huomioiminen ja pääsääntöisesti hankintasopimusluonnos on jo osa tarjouspyyntöä.

Käyttöomaisuuden (mm. koneet ja laitteet) ja kiinteistöjen hankinnan, hoidon ja myynnin valvonta

Loviisan kaupungilla on useita kiinteistöjä, joihin liittyy suuri korjausvelka. Lisäksi tilat ovat usein vanhoja ja toimintojen näkökulmasta epäkäytännöllisiä, ja ylläpitokustannukset ovat korkeita. Kaikki koulu- ja päiväkotikiinteistöt on läpikäyty ja niistä on laadittu kuntoarviot.

Osa vesi- ja viemärijohtoverkostosta on huonokuntoista ja edellyttää laajoja saneeraustoimenpiteitä. Etenkin Rantatiellä sijaitsevan putkiverkoston huono kunto sisältää kriittisen tason riskin. Riskin hallitsemiseksi on kuitenkin vuoden 2015 aikana ryhdytty suunnitelmallisesti toimenpiteisiin, joihin on myös varattu määrärahat. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää sekä teknisen toimen että vesiliikelaitoksen yhteistyötä.

Resurssien käytön painopisteenä ovat viime vuosina olleet äkilliset korjaustarpeet peruskorjausten sijaan. Tekninen keskus valmistelee kuntokartoituksia ja laatii pitkän tähtäimen investointisuunnitelman.

Kiinteistöyhtiöillä on yleisesti kiinteistöihin liittyvää merkittävää korjausvelkaa. Peruskorjauksia ei ole tehty ajallaan, yhtiöt kärsivät maksuvalmiuskriiseistä ja omat pääomat ovat riittämättömät.

Vakuutusturvaa ja sen riittävyyttä arvioidaan vuosittain.

4. Mitkä ovat keskeiset toimintaan liittyvät riskit ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osa-alueiden kehittämisaalueet?

1. Ikääntyvän väestön kodinomaisen asumismuodon, vireän ja elämäniloisen ikääntymisen sekä toimintakyvyn turvaaminen.
2. Varautuminen sote- ja maakuntauudistukseen sekä niiden tuomiin palveluiden saatavuuteen, rahoitukseen ja kiinteistöihin liittyviin riskeihin sekä kaupungin oman palvelutuotannon sopeuttaminen tuleviin muutoksiin. Uudistuksen valmistelusta ei ole käytettävissä riittäviä tietoja, joiden perusteella voisi luotettavasti arvioida sen vaikutuksia Loviisan kaupungin tai kuntalaisten näkökulmasta.
3. Laajan palveluverkon ja palvelutuotantoprosessin kustannusvaikuttavuuden parantaminen suhteessa taloudellisiin resursseihin ja väestörakenteeseen.
4. Turvapaikanhakijoiden määrän äkillinen kasvu Suomessa ja kasvun vaikutus Loviisaan.
5. Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne ja tasapainottamistoimenpiteiden vaikuttavuus.
6. Sopimushallintaan liittyvät kontrollit.

5. Suunnitellut riskienhallinnan ja valvonnan kehittämistoimet

1. Palveluiden ja resurssien käytön painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään ja ikääntyvän väestön toimintakykyä edistävään työhön. Laitospaikkavaltaisen palvelurakenteen purkamisen ja painopisteen siirtäminen kotihoitoon. Harmaakallio-hanke.
2. Sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun vaikuttaminen ja vaikutusten arviointien analysointi Loviisan kaupungin näkökulmasta. Aktiivinen reagointi uudistukseen valmistautumiseksi.
3. Palveluverkon ja palvelutuotantoprosessien hiominen kilpailukykyisiksi ja kustannusvaikuttaviksi.
4. Valmistaudutaan kotouttamaan tulevat pakolaiset yhdessä kolmannen sektorin kanssa.
5. Kiinteistöyhtiöiden fuusioiminen ja johtamisen ammattimaisuuden lisääminen sekä omistaja-ohjauksen terävöittäminen.
6. Organisaation sopimusosaamisen lisääminen, ohjeistuksen terävöittäminen, sen vieminen käytäntöön ja seuranta.

6. Selonteko sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen tarkastuksen toimeksiannot ostetaan tarvittaessa ulkopuolisina asiantuntijapalveluina.

7. Kannanotto sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä

Kaupunginhallitus esittää keskusten raportointiin ja omaan jatkuvaan seurantaan perustuen kokonaisarvionaan, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat pääsääntöisesti hyvällä tasolla. Loviisan kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottavat pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Loviisan kaupungin toimintaympäristöön liittyy kuitenkin merkittäviä muutoksia, joihin liittyy epävarmuutta ja joista ei ole riittäviä tietoja. Toisaalta palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen liittyy kehittämistarpeita, joihin vaikuttaa myös kaupungin väestörakenteen kehitys. Kaupungin talouden tasapainon turvaaminen edellyttää palvelutuotantoverkon ja toimintaprosessien jatkuvaa kehittämistä.

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutettu systemaattinen riskikartoitus on ajantasainen. Olennaisimmat strategiaan, toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit on arvioitu ja organisaatiossa ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi. Riskienhallinnan tuloksellisuus edellyttää kuitenkin vielä määriteltujen hallinnan menettelyiden suunnitelmallista toimeenpanoa sekä niiden tuloksellisuuden seuranta ja arviointia.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

TULOSASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	22 212	25 066
Toimintakulut	-109 443	-110 710
Toimintakate	-87 230	-85 644
Verotulot	65 832	63 078
Valtionosuudet	24 732	24 776
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	35	29
Muut rahoitustuotot	1 678	1 660
Korkokulut	-345	-422
Muut rahoituskulut	-32	-10
Vuosikate	4 671	3 467
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-4 070	-3 764
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		6 763
Satunnaiset kulut	-155	
Tilikauden tulos	446	6 466
Tilinpäätössiirrot	198	198
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	644	6 663

TULOSASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuus toiminnan kuluista.

Toimintatuotot/Toimintakulut %	20,3	22,6
---------------------------------------	-------------	-------------

Tunnusluku näyttää maksurahoituksen osuus toimintamenoista

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate/Poistot %	114,8	92,1
----------------------------	--------------	-------------

Kun tunnusluvun arvo 100 % oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa/asukas	301,7	223,8
-------------------------------	--------------	--------------

Asukasmäärä	15 480	15 493
--------------------	---------------	---------------

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 670	3 467
Satunnaiset erät	-155	6 763
Tulorahoituksen korjauserät	-912	-7 079
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 484	-26 371
Rahoitusosuudet investointeihin	3 833	389
Pysyvien vastaavien höydykkeiden luovutustulot	483	14 102
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 436	-8 729
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-75	-209
Antolainasaamisten vähennykset	555	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 451	-3 101
Lyhytaikaisten lainojen muutos		8 479
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 580	-1 233
Rahoituksen rahavirta	1 449	5 936
Rahavarojen muutos	2 885	-2 793
Rahavarat 31.12.	7 741	4 856
Rahavarat 1.1.	4 856	7 649
	2 885	-2 793

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa	1 436	-8 729
Loviisan kaupungin kuntaliitoksesta 2010 alkaen, vrt luku 4 vuodelta		
Investointien tulorahoitus, %	176,2	13,3
Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	69,4	11,8
Lainanhoitokate	1,3	1,1
Tunnusluku kertoo tulorahoituksen riittävyyden korkojen ja lyhennysten maksuun. Luku 2 on hyvä, 1-2 on tyydyttävä		
Kassan riittävyys, pv	24	13
Asukasmäärä	15 480	15 493

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2015	2014	VASTATTAVAA	2015	2014
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	92 157	94 094	OMA PÄÄOMA	63 347	62 703
Aineettomat hyödykkeet	761	612	Peruspääoma	46 015	46 015
Aineettomat oikeudet		50	Arvonkorotusrahasto		
Atk-ohjelmat			Muut omat rahastot	500	500
Muut pitkävaikuttiset menot	761	562	Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	16 188	9 524
Ennakkomaksut			Tilikauden yli- /alijäämä	644	6 663
Aineelliset hyödykkeet	64 481	66 184			
Maa ja vesialueet	8 124	8 130	POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	1 478	1 675
Rakennukset	28 634	29 816	Poistoero	1 478	1 675
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 172	23 322	Vapaaehtoiset varaukset		
Koneet ja kalusto	1 248	799			
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2	PAKOLLISET VARAUKSET	299	766
Ennakkomaksut ja kesk. hankkeet	1 301	4 115	Eläkevaraukset	94	106
Sijoitukset	26 915	27 298	Pakolliset varaukset	205	660
Osakkeet ja osuudet	25 044	25 044			
Joukkovelkakirjalainasaamiset			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 157	1 203
Muut lainasaamiset	1 408	1 924	Valtion toimeksiannot	14	34
Muut saamiset	463	330	Lahjoitusrahastojen pääomat	1 143	1 169
			Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 216	1 271			
Valtion toimeksiannot	2	5			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 143	1 196	VIERAS PÄÄOMA	45 085	40 186
Muut toimeksiantojen varat	71	71	Pitkäaikainen	19 444	13 524
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 993	11 169	Lyhytaikainen	25 641	26 662
Vaihto-omaisuus	86	90			
Saamiset	10 166	6 223			
Pitkäaikaiset saamiset	4 859	2 360	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	111 366	106 534
Lyhytaikaiset saamiset	5 307	3 863			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	693	693			
Rahat ja pankkisaamiset	7 048	4 163			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	111 366	106 534			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	58,2	60,4	Omavaraisuusasteen tavoite on yli 70 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	40,0	35,6	Käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa
			Keskimäärin suht. velkaantuneisuus % on kuntasektorilla n. 40 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	16 831	16 187	
Kertynyt yli-/alijäämä, euro/asukas	1 087	1 045	
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	32 173	25 622	
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 078	1 654	
Lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	1 408	1 924	
Asukasmäärä	15 480	15 493	

LOVIISAN KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA MENOT 2015

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	22 212	17,4	Toimintakulut	109 443	90,9
Verotulot	65 832	51,4	Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	24 732	19,3	Korkokulut	345	0,3
Korkotuotot	35		Muut rahoituskulut	32	
Muut rahoitustuotot	1 678	1,3	Satunnaiset kulut	155	0,1
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 379	-1,1	Pakollisten varausten lis.(+), väh(-)	-467	-0,4
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot			Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutus-tappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 833	3,0	Investointimenot	6 484	5,4
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	483	0,4			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	555	0,4	Antolainasaamisten lisäys	75	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	7,8	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 451	2,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	127 982	100,0	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	119 517	100,0

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen 643 681,82 euroa käsittelystä seuraavaa:

- 1) Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 197 648,51 euroa.
- 2) Siirretään tilikauden ylijäämä 324 355,35 euroa Loviisan kaupungin yli-/alijäämättilille.

Konsernitilinpäätös

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhteisöt

Konsernituloslaskelmassa, -taseessa ja -rahoituslaskelmassa tarkastellaan koko kaupunkikonsernin muodostamaa taloudellista kokonaisuutta niin kuin se olisi yksi kirjanpitovelvollinen yksikkö. Konsernilaskelmiin yhdistellään kaupungin tytäryhteisöt kokonaisuutena, osakkuusyhtiöt pääomaosuusmenetelmällä sekä kuntayhtymät peruspääomaosuuksien mukaisissa suhteissa.

Osakkuusyhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on merkittävä omistusosuus, mutta joissa edellä mainittua määräysvaltaa ei ole. Kuntayhtymät sisältyvät kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Konsernirakenne on esitetty erillisessä kaaviossa.

Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntalain mukaan konsernia johtaa kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja antavat ohjeet yhtiökokousten päätöksentekoa varten sekä ohjeet kaupungin kannanotoksi yhteisöjen hallintoelimissä kaupunkia edustaville henkilöille.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Kuntakonsernin nykyinen konsernirakenne on hyvin hajanainen ja vaikeasti hallinnoitava. Kuntalain muutokset edellyttävät jatkossa yhtenäisempää, koko konsernia koskevaa raportointia ja seuranta sekä tiukempaa omistajaohjausta.

Loviisan kaupunginvaltuusto päätti fuusioda kaikki kahdeksan kaupungin 100-prosenttisesti omistamaa asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä yhdeksi kiinteistöosakeyhtiöksi, jossa vastaanottavana yhtiönä tulee olemaan Kiinteistö Oy Pernajan Asunnot. Lisäksi päätettiin sulauttaa kaksi konserniin kuuluvaa säätiötä yhdeksi säätiöksi ja siirtää niiden hallinnointi tulevalle Loviisan Asunto Oy:lle. Sulautumisprosessin tavoitteena on, että uusi Loviisan Asunto Oy aloittaa toimintansa 1.1.2017.

Kuntakonserniin kuuluvan Loviisan urheiluhallisäätien hallitukselle annettiin toimeksianto selvittää ja ryhtyä toimeenpanemaan järjestelyjä, joilla Loviisan urheiluhallisäätien purkaminen tulisi mahdolliseksi. Loviisan urheiluhallisäätio sai purkamisluvan Patentti- ja rekisterihallitukselta 10.9.2015 ja urheiluhallisäätien hallitus laati lopputilityksen per 30.9.2015. Säätiörekisterissä säätiö on merkitty lakanneeksi 12.11.2015. Säätiön sääntöjen mukaisesti kaikki omaisuus, rakennukset ja rahavarat siirtyivät Loviisan kaupungin hallintaan. Loviisan kaupunginvaltuusto lakkautti säätiön kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti kokouksessaan 20.1.2016.

Kuntakonsernille kaudelle 2015–2017 asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet ovat laajat ja suurelta osin vaativatkin toteutuakseen koko tarkastelukauden.

1. Kiinteistöyhteisöjen fuusioiminen

Luodaan taloudellisesti terveellä pohjalla olevia kiinteistöyhteisöjä, joiden vuokrataso pysyy markkinavuokrien alapuolella.

Loviisan kaupunginvaltuusto päätti fuusioda kahdeksan Loviisan kaupungin 100-prosenttisesti omistamaa kiinteistöyhtiötä yhdeksi yhtiöksi. Tavoitteena on, että uuden yhtiön toiminta käynnistyy 1.1.2017. Tavoitteena on muodostaa taloudellisesti ja itsenäisesti toimeentuleva Loviisan Asunto Oy, jossa vuokrataso on kohtuullinen ja kilpailukykyinen suhteessa markkinoihin.

2. Loviisan seudun palvelutalosaatiön aseman määrittely kaupunkikonserniin nähden

Selvitetään, voisiko säätiön toiminta tai osa siitä olla osa kaupungin omaa toimintaa.

Asia on määritelty kaupunginhallituksen ja palvelutalosaatiön hallituksen yhteisissä tilaisuuksissa. Loviisan seudun palvelutalosaatiö ei kuulu kaupunkikonserniin ja toimii siten kilpailevilla markkinoilla.

Uuden kuntalain 6. §:ssä on määritelty käsite "kunnan toiminta", joka käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että kuntastrategiaa, kunnan johtamista sekä omistajaohjausta koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuntaan tässä laajemmassa merkityksessä.

Loviisan kaupunki on tukenut Esplanadin uimahallia vuosittain 75 000 eurolla. Summalla tuetaan kaupunkilaisten ja koululaisten uimahallin käyttöä. Uimahallitoiminta on tärkeä Loviisan kaupungin asukkaille ja sitä on vaikea saada kannattavaksi.

Jatkossa yhteistyötä kehitetään kaupungin ja palvelutalosaatiön välillä siten, että avustus tullaan muuttamaan palvelusopimuksen muotoon ja saadulle palvelulle tullaan mahdollisesti asettamaan sopimusehtoja esimerkiksi uintivuorojen aikataulutuksen osalta.

Lisäksi kaupunki on ostanut palvelutalosaatiolta senioreiden hoivapalveluita. Loviisan kaupungin perusturvakeskuksella on meneillään kilpailutus liittyen ikäihmisten tehostettuun palveluasumiseen.

3. Pitkän aikavälin investointisuunnitelman laatiminen ja yhteensovittaminen Loviisan Vesiliikelaitoksen, Loviisanseudun Vesi Oy:n ja omistajakuntien kanssa

Yhteisesti kuntien kanssa on sovittu, että tehdään pidemmän aikavälin kuntakohtaisten vesihuoltojen investointitarpeiden kartoitus, joka toimii jatkossa myös tulevien omistajapolitiittisten tavoitteiden ja omistajaohjauksen perustana. Loviisan Vesiliikelaitoksen toimintaa jatketaan nykyisen mallin mukaisesti. Riittävällä omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että osaoptimointia ja intressirii-toja ei Loviisan Vesiliikelaitoksen ja Loviisanseudun Vesi Oy:n välille synny.

4. Omistajapolitiittisten linjausten määrittely suhteessa konserniyhtiöihin

Loviisan kaupungissa valmistellaan uutta kaupungin strategiaa. Kaupunginvaltuusto tulee päättämään kunnan omistajapolitiikasta osana kaupungin strategiaa. Omistajapolitiittiset linjaukset suhteessa konserniyhtiöihin määritellään myös tässä yhteydessä.

5. Konserniohjeiden päivitys

Loviisan kaupungin edellinen konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.3.2012. Loviisan Satama Oy:n toimintojen käynnistäminen edellytti konserniohjeen päivittämistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uudistetun konserniohjeen kokouksessaan 4.3.2015.

6. Raportointijärjestelmän määrittelemisen ja käyttöönoton valmistelu kuntalakiuudistuksen tuomat velvoitteet huomioon ottaen

Tytäryhteisöjen kirjanpidot homogenisoidaan, läpinäkyvyyttä lisätään sekä kirjanpitoliedot ja vertailutiedot liitetään osaksi kaupungin osavuositarkastuksia.

Tavoitteena on sisällyttää tytäryhteisöjen raportointi konserniraportointiin. Raportoinnin haasteena on edelleen kiinteistöyhtiöiden kirjanpitojen heterogeenisuus ja heterogeeninen järjestämistapa. Tuleva fuusiointi yhtenäistää kirjanpitoja, tekee raportoinnin ja seurannan helpommaksi sekä luo edellytykset kuntalain tuomille velvoitteille.

Tässä vaiheessa huomiota on kiinnitetty etenkin siihen, että numeerinen raportointi ei ole ainoa tapa seurata konserniyhtiöiden toimintaa. Tärkeää on myös raportoida operatiivisesta toiminnasta sekä pitää omistajat tietoisina tulevaisuuden kehityksestä ja mahdollisista riskejä aiheuttavista asiakokonaisuuksista.

Kaupungin poistosuunnitelman mukainen poisto aika rakennuksille on 30 vuotta. Konserniohjeen mukaisesti kaupunki edellyttää, että myös kiinteistöyhtiöt noudattaisivat kaupungin poistosuunnitelmaa, sillä konsernitalinpäätöksessä poistoajat joudutaan oikaisemaan kaupungin poistosuunnitelman mukaisiksi. Jatkossa myös kuntien taloudellisia mittareita lasketaan ja seurataan koko konsernin tasolla.

Konsernia koskevat olennaiset tapahtumat

Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu 1.5.2015 voimaan tullessa uudessa kuntalaissa (410/2015). Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin. Kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Sääntömuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista ja vastuu sen veloista määräytyvät jäsenkunnittain kunkin kalenterivuoden päättyessä olleiden peruspääomapanosten suhteessa. Loviisan kaupungin osuus Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän peruspääomasta on 15,41 % ja osuus tilikauden 2015 alijäämästä 65 103 euroa.

Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä aikoo kattaa aikaisemmin kertyneet osuudet purkamalla peruspääomaehtoisia ja muita rahastoja. Vuoden 2015 alijäämää ei voi pitää pitkäkestoisena tai olennaisena eikä pakollista varausta ole kirjattu osuudesta kuntayhtymän alijäämiin.

Vertailutiedot vuodelta 2014 on muutettu vastaamaan uutta konserniohjetta poistoerojen ja vapaaehtoisten varausten käsittelystä. Vertailutietoja on oikaistu purkamalla vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot, mutta yhdistely- ja eliminointikirjauksia ei ole muutettu. Muutos kasvattaa edellisten tilikausien ylijäämiä 2 563 653 euroa ja kasvattaa tilikauden alijäämää 67 128 euroa.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Tytäryhteisöjen toiminnan seuranta on syytä kehittää edelleen ja tärkeimpänä työkaluna tulee kiinnittää huomiota kaupunkia edustavien henkilöiden ohjeistukseen niin tytäryhteisöissä toimimisesta kuin raportoisesta emoyhtiölle. Vahinkoriskien osalta konserniyhteisöt käyttävät saman vakuutusmeklarin palveluita kuin kaupunki. Kaupungin konserniohje päivitettiin syksyllä 2014.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	54 705	55 547
Toimintakulut	-138 834	-138 154
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-4	28
Toimintakate	-84 133	-82 578
Verotulot	65 770	63 018
Valtionosuudet	24 732	24 776
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	63	54
Muut rahoitustuotot	1 689	1 685
Korkokulut	-672	-788
Muut rahoituskulut	-186	-159
Vuosikate	7 262	6 008
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 351	-6 213
Tilikauden yli- ja aliarvot		
Arvonalentumiset		-2
Satunnaiset erät	6	
Tilikauden tulos	917	-207
Tilinpäätössiirrot	-9	
Tilikauden verot	-1	
Laskennalliset verot	-26	-30
Vähemmistöosuudet	-1	-14
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	881	-251

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Toimintatuotot/Toimintakulut %	39,4	40,2
---------------------------------------	-------------	-------------

Tunnusluku näyttää maksurahoituksen osuuden toimintamenoista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate/Poistot %	114,3	96,7
----------------------------	--------------	-------------

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa/asukas	469,1	387,8
-------------------------------	--------------	--------------

Asukasmäärä	15 480	15 493
--------------------	---------------	---------------

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 262	6 008
Satunnaiset erät	6	
Tilikauden verot	-1	
Tulorahoituksen korjauserät	-945	-257
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 119	-23 725
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 842	420
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147	7 398
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 192	-10 155
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-91	-210
Antolainasaamisten vähennys	75	7
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 383	5 652
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 133	-5 831
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 240	6 858
Oman pääoman muutokset	355	129
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7	-29
Vaihto-omaisuuden muutos	146	-48
Saamisten muutokset	-4 160	-454
Korottomien velkojen muutokset	-1 007	1 642
Rahoituksen rahavirta	1 815	7 717
Rahavarojen muutos	3 007	-2 438
Rahavarat 31.12.	12 177	9 170
Rahavarat 1.1.	9 170	11 609
	3 007	-2 438

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä neljältä vuodelta, €	-1 586	-14 221
Loviisan kaupungin kuntaliitoksesta 2010 alkaen		
Investointien tulorahoitus, %	137,6	25,8
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.		
Pääomamenojen tulorahoitus, %	47,4	20,3
Lainanhoitokate	1,0	0,8
Tunnusluku kertoo tulorahoituksen riittävyyden korkojen ja lyhennysten maksuun.		
Luku 2 on hyvä, 1-2 on tyydyttävä		
Kassan riittävyys, pv	29	20
Asukasmäärä	15 480	15 493

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2015	2014	VASTATTAVAA	2015	2014
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 613	102 181	OMA PÄÄOMA	51 399	50 123
Aineettomat hyödykkeet	1 299	1 181	Peruspääoma	46 015	46 015
Aineettomat oikeudet	408	111	Arvonkorotusrahasto	15	50
Atk-ohjelmat			Muut omat rahastot	1 657	2 562
Muut pitkävaikutteiset menot	890	1 070	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 792	1 694
Ennakkomaksut	1		Tilikauden yli-/alijäämä	881	-251
Aineelliset hyödykkeet	97 885	98 808	Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	39	51
Maa- ja vesialueet	10 386	10 218	VÄHEMMISTÖOSUUDET	248	229
Rakennukset	56 307	55 754			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 906	23 474	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	3 078	2 496	Poistoero		
Muut aineelliset hyödykkeet	282	289	Vapaaehtoiset varaukset		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	1 926	6 577			
Sijoitukset	2 429	2 192	PAKOLLISET VARAUKSET	836	1 317
Osakkuusyhteisöosuudet	614	168	Eläkevaraukset	110	130
Osakkeet ja osuudet	1 300	1 657	Muut pakolliset varaukset	726	1 187
Muut lainasaamiset	36	20			
Muut saamiset	479	347	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 257	1 292
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 314	1 356	VIERAS PÄÄOMA	71 919	66 234
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 732	15 844	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	37 874	33 624
Vaihto-omaisuus	651	797	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 008	1 235
Saamiset	9 904	5 877	Laskennalliset verovelat	209	186
Pitkäaikaiset saamiset	2 535	78	Lyhytaikainen korollinen pääoma	14 526	12 286
Lyhytaikaiset saamiset	7 369	5 798	Lyhytaikainen koroton pääoma	17 302	19 089
Rahoitusomaisuusarvopaperit	961	1 027			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	125 659	119 380
Rahat ja pankkisaamiset	11 216	8 144			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 659	119 380			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	40.9	42.0	Omavaraisuusasteen tavoite on yli 70 %.
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,5	46,3	Käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa on omavaraisuusaste. Keskimäärin suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on kuntasektorilla 40.
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	3 673	1 443	
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	237	93	
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	52 401	46 907	
Konsernin lainat, euroa/asukas	3 385	2 963	
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1 000 euroa	36	20	
Asukasmäärä	15 480	15 493	

Talousarvion toteutuminen

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon toimintaan ovat keskeisesti vaikuttaneet lukuisat valtion alulle panemat rakenteelliset uudistukset. Samanaikainen toimintojen tehostaminen on merkinnyt työtaakan ja epävarmuuden kasvua kaupunkiorganisaation sisällä. Tulevaisuuden haasteisiin on pyritty vastaamaan osallistumalla esimerkiksi Kuntaliiton järjestämään USO-hankkeeseen (Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen). Hankkeen tarkoituksena on auttaa organisaatioita löytämään hyviä käytäntöjä kuntien toimintaan muuttuvassa toimintaympäristössä ja tukea kuntaorganisaatioita niiden sisäisessä kehittämistyössä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

2112 Yleinen hallinto ja konsernihallinto

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Myyntituotot	6 889 215		6 889 215	7 021 970	132 755
Maksutuotot	398 675		398 675	365 701	-32 974
Tuet ja avustukset	568 000		534 000	554 600	20 600
Vuokratuotot	88 000		88 000	91 744	3 744
Muut toimintatuotot	2 734 710		2 734 710	2 749 677	14 967
Toimintatuotot yhteensä	10 678 600		10 644 600	10 783 692	139 092
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 995 114</i>		<i>5 995 114</i>	<i>5 841 674</i>	<i>-153 440</i>
Henkilöstökulut	-7 881 664		-7 881 664	-7 399 808	481 856
Palveluiden ostot	-3 470 775		-3 265 778	-3 232 345	33 433
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 116 440		-1 116 440	-948 908	167 532
Avustukset	-1 690 000	-350 000	-2 040 000	-2 308 878	-268 878
Muut toimintakulut	-358 015		-358 015	-481 007	-122 992
Toimintakulut yhteensä	-14 516 894	-350 000	-14 661 897	-14 370 946	290 951
<i>josta sisäiset</i>	<i>-583 405</i>		<i>-583 408</i>	<i>-676 607</i>	<i>-93 199</i>
Toimintakate	-3 838 297	-350 000	-4 017 297	-3 587 254	430 043
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 411 706</i>		<i>5 411 706</i>	<i>5 165 067</i>	<i>246 639</i>
Toimintakate ulkoinen	-9 250 003		-9 429 003	-8 752 321	676 683
Poistot ja arvonalentumiset	-102 930		-102 930	-77 356	25 574

Toimintatuottojen toteutuminen

Keskuksen toteutuneet ulkoiset toimintatuotot ylittivät budjetoidun noin 250 000 eurolla. Tämä johtuu pääosin valtiolta saaduista täysistä korvauksista lomituspalveluille.

Sisäiset toimintatuotot alittuivat noin 153 000 eurolla. Tämä johtuu perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen vähemmästä ruokahuolto- ja siivouspalvelujen käytöstä.

Toimintakulujen toteutuminen

Keskuksen toteutuneet ulkoiset toimintakulut alittavat budjetoidun noin 580 000 eurolla. Suurimmat säästöt kohdistuvat henkilöstömenoihin ja laitteistohankintoihin. Avustusten määrärahat ylittivät noin 268 000 eurolla. Suurimmat ylitykset ovat lomituspalvelujen avustuksista kotitalouksille ja työllisyyspalvelujen työmarkkinatuen kuntaosuuksissa.

Raatihuoneen osalta puuttui talousarvion määrärahaa ja siitä syystä sisäiset vuokrat ylittivät budjetoidun noin 100 000 eurolla.

Toimintakatteen toteutuminen

Talousarvion ulkoinen toimintakate sisältää 250 000 euroa tasapainottamisohjelman menosäästöjä, siitä huolimatta ulkoinen toimintakate alittaa muutetun talousarvion 430 043 eurolla.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin toiminnan päämäärä:

Loviisan päämääränä on hyvinvoiva, uutta teknologiaa ja energiamuotoja hyödyntävä kaksikielinen kaupunki, jossa merenranta, maaseutu ja hyvät lähipalvelut lisäävät asiakkaiden ja lomailijoiden elämänlaatua. Loviisa mahdollistaa monipuolisen elinkeino- ja kulttuurielämän kehittymisen myös hyvien tietoliikenne- ja kulkuyhteyksien avulla.

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Hyvä kuntamaine.	Loviisaa pidetään hyvänä asuinpaikkana ja kaupungin palveluita koetaan hyvinä ja toimivina. Loviisa on myönteisesti esillä julkisuudessa.	Tapahtuma-, matkailu- ja asumismarkkinoinnin hyödyntäminen Loviisan tunnetuksi tekemisessä. Myönteisen viestinnän ja ilmapiiirin edistäminen kunnallisessa kehittämistyössä.	Loviisaa ja loviisalaisia tapahtumia on markkinoitu määrätietoisesti sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyön myötä kaupungin myönteinen medianäkyvyys on lisääntynyt.
Vuorovaikutteinen viestintä.	Kuntalaisten ja henkilöstön sekä kolmannen sektorin osallistumisen edistäminen. Koko kaupungin viestintä on yhtenäinen.	Monikanavainen kuntalais- ja työyhteisöviestintä, jossa henkilöstö ja kolmas sektori ovat aktiivisia yhteistyökumppaneita. Viestintäkäytännöt ja -väsitut selkeytetään.	Vuorovaikutteisuuden lisäämiseksi ja viestinnän yhtenäistämiseksi tehtyä kehittämistyötä on jatkettu.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kääntää asukasluokehitys kasvuun.	Asuntotuotanto. Kaavoitus.	Kaupunki rakentaa osin itse vuokra-asuntoja omistamansa asuntoyhtiöiden kautta sekä edistää yksityistä rakentamista ja korjaustoimintaa. Luodaan monipuolinen, tasokas, käyttövalmis ja helpposti löydettävä tonttitarjonta.	Vuoden aikana valmistui 10 asunnon rivitalokohde Koskenkylässä. Yksityinen asuntotuotanto oli varsin vähäistä – 15 pientaloasuntoa valmistui. Tonttitarjonta on laajaa ja monipuolista, mutta kysyntä vähäistä. Neljä pientalotonttia luovutettiin vuonna 2015. Tonttien varausjärjestelmä toimii.
Työpaikkakehitys.	Kaupungissa on vuoden 2015 lopulla 5 600 (vuonna 2011 yhteensä 5 666) työpaikkaa. Kaupan, palvelun ja hoiva-alan työpaikat lisääntyvät, +25. Työttömyysaste on vuoden lopulla enintään 12 %.	Mahdollisen rakennemuutosalueen statusta hyödynnetään. Katoavat teollisuustyöpaikat korvataan osin uusien yritysten myötä. Työllistämistä edistetään uudella palkka-avustuksella.	Rakennemuutosalueen mahdollistamat tuet saatiin käyttöön kesäkuussa. Hakemuksia on jätetty 10. Vuodenvaihteeseen mennessä tukea oli myönnetty viidelle hankkeelle, yhteensä 809 000 euroa. Neljä hakemusta on vielä käsittelemättä. Työpaikkojen määrää ei ole tilastoitu. Työttömyysaste oli 14,4 %. Palkka-avustus otettiin käyttöön toukokuussa. Kesäkuussa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen määrärahat loppuivat. Kunnan palkka-avustuksen turvin työllistettiin kuusi henkilöä. Valtion palkkatukea voitiin käyttää loppuvuodesta vain velvoitetyöllistettävien palkkakuluihin. Velvoitetyöllistettäviä oli vuoden aikana 15.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Uudistaa toimintatapoja.	Organisaation sisäiset työ- ja toimintatavat ovat nykyaikaisia, yhtenäisiä ja asiakkaiden tarpeita vastaavia. Keskusten välinen yhteistyö on toimivaa. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Edistetään innovatiivisuutta työssä yhdessä henkilöstön kanssa. Luodaan uudenlaisen malli aloitetoiminnalle. Lisätään sisäistä rekrytointia ja henkilöstön liikkuvuutta. Henkilöstöhallinnon ohjeet uudistetaan ja selkeytetään.	Syksyllä kokeiltiin uutta kanavaa henkilöstön aloitteille. Yhteensä 42 aloitetta ja ideaa jätettiin. Jokainen osallistuja sai henkilökohtaisen vastauksen johdolta sekä pienen lahjan. Aloitetoinnin kehittämistä jatketaan vuonna 2016. Useita tehtäviä on täytetty sisäisellä rekrytoinnilla, esim. varhaiskasvatuksen johtotehtävät ja asiakaspalvelutöiden henkilöstö kokonaisuudessaan. Henkilöstöohjeet on julkaistu uudessa intrassa, josta ne ovat helpommin löydettävissä ja niiden ryhmittely on loogisempi. Sisällöllisiä tarkistuksia tehdään vähitellen.
Kevennetty hallinto ja organisaatio.	Organisaatiomalli joka vastaa kaupungin tulevaa rahoituskykyä.	Organisaatio kartoitetaan ja esitetään kaupunginhallitukselle helmikuussa. Kartoituksen perusteella operatiivinen johto valmistelee vaihtoehtoisia organisaatiomalleja kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti vuoden 2016 talousarvio-ohjeiden käsittelyyn mennessä.	Johtamisjärjestelmän kuvaus on laadittu ja esitelty kaupunginhallitukselle. Esimiesroolit on kartoitettu ja esimies-tehtävät on arvioitu eri näkökulmista. Johtoryhmä on työstänyt vaihtoehtoisia organisaatiomalleja yhdessä luottamushenkilöjohtoon kanssa. Työ jatkuu 2016.

4. Talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ennakoitavissa oleva tasapainoinen kuntatalous.	Taseessa oleva kertynyt ylijäämä pysyy positiivisena koko suunnitelma-kauden.	Talousarvion toteuman ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta ja nopea reagointi poikkeamiin.	Toimintakulut ovat pienentyneet ja taseessa oleva kertynyt ylijäämä on kasvanut 16,8 miljoonaan euroon.
Kehittää johtamista ja strategista päätöksentekoa.	Strategiaa johdetaan talousarvion avulla.	Helposti ja nopeasti saatavat strategiseen päätöksentekoon tarvittavat numeeriset mittarit/Kuntari- ennakointimaliohjelmiston hankkiminen	Lähetekeskustelukäytäntö talousarvion valmistelussa otettiin käyttöön vuoden 2016 talousarvion valmistelussa. Lähetekeskustelussa kaupunginvaltuusto antaa signaalit ja tavoitteet talousarvion valmisteluun. Talousarvion avulla pyritään toteuttamaan strategisia tavoitteita.

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO VASTUUALUEITTAIN

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Kaupungin uusi hallintosääntö hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa helmikuussa.

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015. Merkittävää osaa lain säännöksistä sovelletaan vasta 1.6.2017 lukien, joten siihen saakka sovelletaan vuoden 1995 kuntalain vastaavia säännöksiä. Uuden lain säännökset edellyttävät mm. johtosääntöjen uusimista. Uudistusten toteuttaminen aloitetaan tulevana vuonna. Uuden kuntalain myötä valtuustokausi pitenee viidellä kuukaudella, eli seuraava valtuustokausi alkaa 1.6.2017.

Sähköiseen asiakirjajakeluun siirtymistä jatkettiin. Vuonna 2015 sähköiseen asiakirjajakeluun siirtivät perusturvalautakunta ja sivistyslautakunta.

Front Office -hankkeen työryhmän esitykseen perustuen kaupunginhallitus päätti kesäkuussa asiakaspalvelutoimiston perustamisesta. Asiakaspalvelutoimiston pääasialliset tehtäväryhmät ovat neuvonta, puhelinvaihteen hoitaminen ja ns. back office -tehtävät sisältäen kaupungin yhteisen kirjaamon. Asiakaspalvelutoimisto aloittaa toimintansa maaliskuussa 2016. Asiakaspalvelutoimistossa on viisi palveluneuvojaa ja sivutoiminen esimies. Asiakaspalvelijoista neljä on otettu tehtävään sisäisillä siirroilla ja yksi sisäisellä rekrytoinnilla.

Kaupungin uudistuneet intranet-sivustot otettiin käyttöön loppuvuodesta. Viestinnällisten sivujen lisäksi intranet sisältää työtilaosion, joka luo uudet mahdollisuudet sisäisen yhteistyön ja asiakirjojen työstämisen kehittämiseksi.

Loviisan myönteinen valtakunnallinen medianäkyvyys oli vuoden aikana runsasta. Loviisaa ja paikallisia tapahtumia esiteltiin useissa televisio-ohjelmissa ja monissa lehti- ja blogikirjoituksissa. Vuoden aikana kuvatun ja lokakuussa ensi-iltansa saaneen Onnelin ja Annelin talvi -lastenelokuvan katsojamenestyksen myötä Loviisan kaupunki sai positiivista näkyvyyttä elokuvan pääyhteistyökumppanina ja kuvauspaikkana.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginkanslia:

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tehostaa toimintatapoja.	Tehostetaan hallintoa ja asiakaspalveluja.	Front office -selvityksen tekeminen.	Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen ja päätti perustaa asiakaspalvelutoimiston. Asiakaspalvelutoimisto aloittaa toimintansa maaliskuussa 2016.
		Hallinnon kehittämisen vaihtoehtojen selvittäminen (USO2).	Asiakaspalvelutoimiston perustamisen ja organisaatioselvityksen yhteydessä nykyinen hallintorakenne kartoitettiin ja vaihtoehtoja hallintorakenteen kehittämiseksi on selvitetty. Työ jatkuu edelleen.
	Järjestetään koulutusta sekä luottamushenkilöille että viranhaltijoille.	Järjestetään koulutusta uudistuvaan kuntalakiin liittyen.	Koulutustilaisuus uudesta kuntalaista järjestettiin lokakuussa.

Henkilöstöyksikkö:

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINVAOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Vahvistaa ammatillista osaamista.	Täydennyskoulutukset toteutetaan suunnitelmallisesti. Johtaminen ja lähiesimiestyöskentely on ammattimaista, yhdenmukaista ja perustehtävää tukevaa.	Lisätään sisäisten koulutusten määrää. Toteutetaan keski johdolle suunnattu johtamisen kehittämisprojekti yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.	Koko henkilöstölle suunnattujen sisäisten koulutusten määrä on hieman kasvanut. Vuoden aikana järjestettiin esim. erilaisia järjestelmäkoulutuksia, ensiapukursseja ja turvallisuuskoulutusta. Kymmenen ylimmän ja keski johdon edustajaa osallistui Kuntaliiton esimiesvalmennukseen. Viisi henkilöä saa valmennukseen liittyvän uuden EKJ-sertifikaatin helmikuussa 2016.
Edistää työhyvinvointia.	Työhyvinvoinnin hallinta ja kehittäminen on suunnitelmallista ja osa esimiestyöskentelyä. Sairauspoissaolot ja työkyvyttömyydestä johtuvat ennenaikaiset eläkkeelle siirtymiset vähenevät. Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat ja niitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.	Työhyvinvointia parannetaan lisäämällä työn arvostusta ja rakentamalla luottamuksellista ilmapiiriä sekä osallistamalla työntekijöitä. Työterveyshuollon toiminnan vaikuttavuutta lisätään ja erilaisia varhaisen tuen muotoja hyödynnetään tehokkaasti. Sairauspoissaolojen seuranta on säännöllistä ja tulokset raportoidaan johdolle. Työhyvinvointia seurataan henkilöstölle suunnatulla kyselyllä.	Henkilöstökyselyn tulosten perusteella organisaation vahvuuksia ovat tavoitteiden selkeys, ilmapiiri, vaikutusmahdollisuudet ja esimiestyön toimivuus. Henkilöstö kokee kuitenkin aiempaa useammin stressiä työssään ja mahdollisuudet vaikuttaa työn määrään ja työtahtiin ovat heikentyneet. Työterveyden uudistettu toimintasuunnitelma sisältää muun muassa varhaisen tuen toimintamallin päivityksen, panostusta muutosvalmennukseen ja työterveyshuollon toimintamallien uudistuksia. Sairauspäivien määrä kasvoi 2 %, mutta työkyvyttömyyseläkkeelle jäi vain kaksi henkilöä vuoden 2015 aikana.

Viestintäyksikkö:

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Vuorovaikutteinen ja yhte-näinen viestintä.	Kuntalaisten ja henkilös-tön osallistamista ediste-tään. Viestintäkäytäntöjä ja vies-tintävastuita kehitetään. Selkeää virkakieltä ediste-tään.	Monikanavainen kuntalais- ja työyhteisöviestintä. Sähköisten palveluiden ke-hittäminen. Viestintäkoulutus ja kielen-huolto.	Kaupunginvaltuuston kokousten vide-ointi jatkui yhteistyössä paikallislehti-en kanssa. Tammikuussa tehtiin säh-köinen kysely valtuuston suorista lähe-tyksistä syksyn kokeilukauden jälkeen. Kyselyyn vastasi 65 henkilöä. Kaupungin intranet Lovin uusittiin vuo-rovaikutteisuutta ja uusia työtapoja tu-kevaksi työkaluksi. Uusi intranet otet-tiin käyttöön vuodenvaihteessa. Asukaslehti Morjens ilmestyi huhti-kuussa ja lokakuussa. Lehti jaettiin noin 9 000 loviisalaistalouteen ja niille vapaa-ajanasukkaile, jotka ovat ilmoit-taneet haluavansa lehden. Päivitet-ty palveluhakemisto oli syksyn lehden liitteenä. Sähköinen kysely kuntalaisille, henki-löstölle ja sidosryhmille kuntaliitossel-vityksistä toteutettiin helmikuussa. Ky-selyyn vastasi yhdeksän henkilöä. Läntisen liittymän nimikilpailu toteu-tettiin yleisöäänestyksellä yhdessä alu-een yrittäjien kanssa. Loviisan päivää ja Loviisan viikkoa vie-tettiin elokuussa. Viestintäyksikkö ko-kosi viikon ohjelman lehti-ilmoituksiin ja verkkosivuille. Viestintäyksikkö oli mukana järjestä-mässä Loviisan päivän tapahtumaa Rantapuistoon ja Onnelin ja Annelin leikkipaikalle. Kokonaisuuteen kuului kahvit ja ohjelmaa erityisesti lapsi-perheille. Opastettu Loviisa tutuksi - kävelykierros Sibeliuksen jalanjäljillä järjestettiin 26.8. Osallistujia oli 25.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
			Kaupunki aloitti 1.10. yhteistyön Östnylandin ja Loviisan Sanomien kanssa koskien Ilouutisia-Glada nyheter. Paikallislehdet julkaisevat Loviisan seutuun liittyviä iloisia uutisia omilla verkkosivuillaan ja kaupunki näyttää nämä uutiset kaupungin verkkosivuilla syöteen kautta. Yhteistyöhön kuuluu Loviisan logon näkyvyys lehtien verkkosivuilla. Viestintäyksikkö osallistui vuoden aikana kriisiviestintä- ja kriisitilannekoulutuksiin sekä valmiusharjoitukseen. Marraskuussa otettiin käyttöön uusi työkalu verkkovideoiden tekemiseen. Tarkoitus on lisätä videoiden käyttöä sekä sisäisessä että ulkoisessa verkkoviestinnässä.
Hyvä kuntamaine.	Loviisa on myönteisesti esillä julkisuudessa. Kaupungin tunnettuus kasvaa. Loviisaa pidetään hyvänä asuinpaikkana. Loviisalla on hyvä työnantajamaine.	Myönteisen viestinnän korostaminen. Tapahtuma-, matkailu- ja asumismarkkinoinnin hyödyntäminen Loviisan tunnetuksi tekemisessä. Markkinointiyhteistyö kolmannen sektorin kanssa.	Onnelin ja Annelin talvi -elokuva kuvattiin Loviisassa alkuvuonna, ja sen ensi-ilta oli lokakuussa. Elokuva keräsi yli 217 000 katsojaa vuonna 2015 ja oli vuoden viidenneksi katsotuin kotimainen elokuva. Elokuva toi kaupungille runsaasti myönteistä valtakunnallista medianäkyvyyttä. Loviisa esittäytyi Sibelius-teemalla Matkamessuilla Sibelius-kaupunkien yhteisosastolla. Sibelius150-juhlavuosi toi Loviisalle medianäkyvyyttä. Eri tapahtumanjärjestäjien ja yhdistysten kanssa sovittiin sponsoroinneista, joita vastaan kaupunki sai näkyvyyttä. Yhteistyöstä sovittiin 26 toimijan kanssa. Suurimmat yhteistyökumppanit olivat Loviisan Wanhat Talot, Loviisan Torin salibandyjoukkue, OK Trian / Huipuliigan osakilpailu ja Zodiak Finland / Onnelin ja Annelin talvi.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
			Loviisa näkyi alkukesällä monissa televisio-ohjelmissa, joissa kaupunki oli yhteistyökumppanina: Nurkkakunnat (Yle), Merimaili (JIM, Nelonen Pro) ja suunnistuksen Huippuliigan Loviisan osakilpailun suora televisiointi (Yle). Pikkukaupunki-lehteä suorapostitettiin kesäkuun alussa 3 000 lapsiperheelle pääkaupunkiseudulla. Kaupunki mainosti Vantaan asunto-messuilla heinä–elokuussa Loviisan Wanhat Talot -tapahtumaa kahdella mainostaululla ja äänimainoksilla. Kaupunki sai runsaasti myönteistä näkyvyyttä Loviisan Wanhat Talot -tapahtuman yhteydessä MTV3:n uutisissa, monissa aikakauslehdissä ja blogeissa. Tapahtuman aikana 29.–30.8. Loviisaa markkinoitiin asuinpaikkana kaupungin infoteltassa. Kahdelle kaupunkikiertoajelulle osallistui yhteensä 85 henkilöä. Loviisa osallistui marraskuussa Loviisan Joulu -teemalla Elma-messuille Helsingissä. Osasto oli Muuta maalle! -teema-alueella, ja Loviisaa esiteltiin samalla asuinpaikkana. Loviisan Joulu -tapahtuma toi kaupunkiin entistä enemmän kävijöitä. Erityisesti Wanhan Ajan Joulukodeista julkaistiin runsaasti lehtijuttuja ja blogikirjoituksia. Loviisan Joulun uutuuksia oli koko perheelle tarkoitettu elävä joulukalenteri, jonka tuottivat yhteistyössä paikalliset yhdistykset ja kaupungin matkailutoimisto ja markkinointi. Elävän joulukalenterin markkinointiin käytettiin Instagramia, Facebookia ja uutta verkkovideotyökalua.

Kielenkäännös:

Vuoden 2015 aikana kielenkääntäjät hoitivat 999 rekisteröityä kielenkäännös- ja kielenhuoltotoimeksiantoa (vuonna 2014: 1 184, vuonna 2013: 1 132, vuonna 2012: 1 255). Yksi kielenkääntäjistä valittiin lokakuussa sisäisen rekrytoinnin kautta uuden asiakaspalvelutoimiston asiakasneuvoksi. Kaupungin sisäiset käännösohjeet uudistettiin vastaamaan uutta tilannetta.

Tori:

Myyjien määrä arkitorilla kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna (2015: 1 280; 2014: 1 211), mutta markkinamyyjien määrä laski (2015: 417; 2014: 453). Torilla oli pidennettyjä ja ylimääräisiä aukioloja Loviisan Wanhat Talot -tapahtuman (myyjiä 2015: 152; 2014: 143) ja Loviisan Joulu -tapahtuman aikana. Iltatoria järjestettiin toista kertaa kokeiluna perjantaisin 26.6.–7.8.2015 Loviisan kaupungin ja Loviisan seudun yrittäjät ry:n yhteistyönä. Iltatorilla kävi kesän aikana yhteensä 29 myyjää.

Muuta:

Viestintäpäällikkö vastasi lokakuusta alkaen uuden asiakaspalvelutoimisto Lovinon suunnittelusta ja valmisteluista oman toimen ohella. Lovinfo aloittaa toimintansa 7.3.2016 ja viestintäpäällikkö toimii oman toimen ohella Lovinon henkilökunnan esimiehenä vuoden 2016 aikana.

Viestintäpäällikkö osallistui yhdessä kaupungin johtoryhmän kanssa koulutukseen ”Esimiesten ja kesijohdon johtamisvalmennus” (vuoden 2015 aikana 4 x 2 koulutuspäivää).

Tietohallintoyksikkö:

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINVAOITEIDEN TOTEUTUMINEN
Asiakastytytyäisyys.	Helpdesk-pyyntöjen seuranta, priorisointi ja vastuuttaminen.	Itsepalvelukulttuurin kehittäminen. Dokumentaation kehittämisen usein toistuvien tukipyyntöjen varalle. Asiakaspalautteen analysointi.	Helpdesk-järjestelmän kautta käsiteltiin jakson aikana 1 533 palvelupyyntöä. Pyyntöjen määrä nousi yli 34 % verrattuna viime vuoden vastaavaan lukuun (1 147). Kasvanut työkuorma purettiin määräaikaisten resurssien avulla. Mobiililaitteisiin liittyvät tarpeet ovat palautteen perusteella kasvaneet voimakkaasti.
Ylläpitää ajanmukaista ja toimintavarmaa IT-laitteistoa.	Työasemakäytössä ei ole yli viisi vuotta vanhoja laitteita. Kaikissa työasemissa on ajanmukainen ohjelmisto.	Hankinta, asennus ja päivitys.	Kannettavat tietokoneet ovat korvanneet kiinteitä työasemia. Koko laitemäärästä (noin 1 300) on tällä hetkellä yli viisi vuotta vanhoja alle 5%. Koulujen kosketusnäyttöisten koneiden määrää lisättiin merkittävästi ja koulujen muuta digitaalista infrastruktuuria parannettiin. Työasemien ohjelmisto pysyy ajan tasalla keskitetyn ohjelmistojakelun ansiosta. Vuoden alussa verkkolaitteissa oli yllättäviä ongelmia, jotka ratkaistiin laitteiston päivityksillä.
Optimoida IT-käyttökustannukset.	Toimintaa tehostetaan tai kustannuksia vähennetään vähintään 10 %.	Verkkoinfrastruktuurin optimointi. Työasemaympäristön elinkaarenhallinnan parantaminen. Palvelinympäristön elinkaarianalyysi.	Virustorjuntaohjelmistot, sähköpostin suodatusohjelmistot ja varmuuskopiointijärjestelmä päivitettiin suunnitelman mukaisesti. Työasemien elinkaarenhallinta parantui merkittävästi ohjelmistovakioidin ansiosta. Palvelinympäristön päivitystarpeet kartoitettiin ja vanhojen palvelinten migraatio aloitettiin. Toiminta tehostui merkittävästi, vaikka absoluuttista kustannussäästöä ei saavutettu.

Parantaa sähköistä asiointia.	Kaupungin johtoryhmä ja merkittävimmät lautakunnat siirtyvät sähköiseen jakeluun. Sähköinen asiointi otetaan käyttöön keskusten asiakasrajapinnassa.	Luottamushenkilötoiminnassa jatketaan siirtymistä elektroniseen asiakirjajakeluun. Tulostusinfrastruktuuria optimoidaan. Työryhmäohjelmistot otetaan tehokkaampaan käyttöön.	Luottamushenkilöiden siirtymistä elektronisen asiakirjajakeluun päätettiin aikaistaa hyvien kokemusten pohjalta. Tulostusinfrastruktuurin optimointiprojektia ei katsottu kriittiseksi ja sitä siirrettiin eteenpäin. Intranet uusittiin ja sähköposti- ja kokousohjelmiston päivitysprojekti aloitettiin. Perusturvakeskus paransi merkittävästi sähköistä asiointia ottamalla käyttöön mobiilin toiminnanohjauksen ja tietovarastopohjaisen raportoinnin.
-------------------------------	---	--	--

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21120 Hallintopalvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	2 417 590		2 417 590	2 480 145	62 555
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 077 590</i>		<i>2 077 590</i>	<i>2 071 359</i>	<i>-6 231</i>
Toimintakulut	-3 378 837		-3 378 837	-3 303 362	75 476
<i>josta sisäiset</i>	<i>-172 541</i>		<i>-172 541</i>	<i>-261 235</i>	<i>-88 694</i>
Toimintakate	-961 247		-961 247	-823 216	138 031
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 905 049</i>		<i>1 905 049</i>	<i>1 810 124</i>	<i>94 925</i>
Toimintakate ulkoinen	-2 866 296		-2 866 296	-2 633 340	232 956
Poistot ja arvonalentumiset	-12 850		-12 850	-12 844	6

Talouspalvelut

Vastuhenkilö: talousjohtaja

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Toimintojen tehostaminen ja laadukkaiden palveluiden tuottaminen vähenevällä henkilöstöresursilla henkilökunnan siirtyessä eläkkeelle on ollut talouspalveluiden keskeinen tavoite myös tilikaudella 2015. Toimintatapoja on tehostettu ja prosesseja hiottu sekä taloustoimistossa että siivous- ja ruokahuollossa.

Taloustoimiston toimintatapojen nykyaikaistaminen ja prosessin tehostaminen edellytti uutta taloushallinnon ohjelmaa, jonka avulla toimintoja voidaan automatisoida ja uudelleen organisoida. Toiminnan painopiste on taloustoimistossa ollut järjestelmän käyttöönotossa, joka ei ole ollut ongelmallista. Järjestelmä uudistus ja nykyaikainen ohjelmistoalusta antavat kuitenkin valmistukseen uudenlaiset työkalut prosessien automatisointiin, tehostamiseen ja tietoturvaan, ja takaavat toiminnan kehittämismahdollisuudet myös tulevaisuudessa. Projekti jatkui koko tilikauden 2015.

Loviisan kaupungin konsernirakenne on seurannan ja raportoinnin kannalta ongelmallinen, sillä siihen kuuluu lukuisia pieniä yhtiöitä. Uuden kuntalain tuomien vaatimusten näkökulmasta tilanne on hankala, koska se korostaa kaupunkikonsernin asemaa. Esimerkiksi kriisikuntamittarit ja niihin liittyvä raportointi ja seuranta on jatkossa tehtävä koko konsernin luvuilla.

Kiinteistöyhtiöiden fuusioiminen valmisteltiin talouspalveluissa ja kaupunginhallitus päätti 30.11.2015 esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaikki kaupungin 100 prosenttisesti omistamat kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt yhtiötettäisiin yhdeksi yhtiöksi. Samalla päätettiin esittää, että kaupunkikonserniin kuuluvat kaksi säätiötä yhdistettäisiin yhdeksi säätiöksi. Kaupunginvaltuusto päätti fuusioimisesta tammikuussa 2016.

Kuntalain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan säännökset uudistuivat 1.1.2014 alkaen. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jalkautuneet hyvin operatiivisella tasolla ja keskukset huomioivat toimintaan liittyvät riskit talousarvion 2016 valmistelussa.

Keittiöverkkoselvitystä on valmisteltu ruokapalveluissa. Selvitys on tarpeellista tehdä, koska olemassa olevat keittiöt ovat huonokuntoisia, osa palvelutuotannosta järjestetään ostopalveluina ja sopimus on umpeutumassa vuonna 2017. Järjestämistavan uudelleen organisointi ja läpikäynti ovat paikallaan. Selvitystyön tulokset on tarkoitus liittää ja yhteensovittaa valmisteilla olevan kouluverkkoselvityksen kanssa. Siivouspalveluissa toimintoja on edelleen kehitetty mitoittamalla olemassa olevat tilat ja kouluttamalla henkilökuntaa aktiivisesti ajanmukaisiin toimintamalleihin. Mitoitustyön tulokset näkyvät palvelujen hyvänä laatuna ja asiakastytytyväisyytenä sekä kulujen pienemisenä.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Taloussosasto:

Ennakoitavissa olevan terveen ja tasapainoisen kuntatalouden aikaansaaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Strategialähtöinen talousarvio ja investointisuunnitelma.	Strategiasta johdetut ja koko konsernille asetetut avaintavoitteet.	Talousarvioprosessi käynnistetään kaupunginvaltuuston lähetekeskustelulla, jossa määritellään strategiasta johdetut, valtuustotasoiset avaintavoitteet. Käytäntö otetaan osaksi talousarvion valmisteluprosessia.	Kaupunginvaltuuston lähetekeskustelu talousarvion 2016 ja taloussuunnitelmavuosien 2017–2018 pohjaksi käytiin 22.4.2015 pidetyssä kaupunginvaltuuston iltakoulussa. Talousarvion valmistelua varten saatiin valtuutetuilta signaaleja ja priorisoituja keinoja, joita voitiin käyttää talousarvion valmistelun lähtökohtina.
Uuden kuntalain talouden johtamista koskevat velvoitteet.	Koko Loviisan kaupunkikonsernin kattava tasapainoinen taloussuunnitelma.	Talousarviossa otetaan huomioon koko kaupunkikonsernin vastuut ja velvoitteet. Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden tunnusluvut eivät alita raja-arvoja kahtena vuonna peräkkäin.	Kaupunginvaltuusto selkeytti ja terävöitti kaupungin konserniohjausta ja omistajapolitiikkaa konserniohjeella, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 4.3.2015.
Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat.	Tavoitteet kattavat keskuksen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla.	Kehysraamin antamisen jälkeen käydään kaupunginvaltuuston lähetekeskustelusta johdettu keskuskohtainen tavoiteasettelu läpi yhdessä keskusten kanssa.	Kaupunginvaltuuston lähetekeskustelun tulokset pyrittiin huomiomaan keskuskohtaisissa talousarvioissa mahdollisuuksien mukaan. Tilinpäätös oli positiivinen ja tasapainoinen.
Selkeyttää kaupunkikonsernin rakennetta.	Fuusioidaan konserniin kuuluvat osakeyhtiöt, joiden toimintana on omistaa ja vuokrata asuntoja.	Konserniin kuuluvien osakeyhtiöiden määrän vähentyminen.	Kaupunginhallitus päätti 30.11.2015 esittää kaupunginvaltuustolle Loviisan kaupungin 100 prosenttisesti omistamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden fuusioimista yhdeksi kiinteistöyhtiöksi. Kaupunginvaltuusto päätti asiasta tammikuussa 2016.
Kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kuntalain kokonaisuudistuksen näkökulmasta.	Järjestetään kaupungin toiminnan riskienhallinta.	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin- ja dokumentoinnin operatiivisen ohjeistuksen käyttöönotto keskuksissa.	Keskuksat ovat sisäistäneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan hyvin ja ovat raportoineet siitä lautakunnille sekä arvioineet keskuksen toimintaan liittyviä riskejä talousarviossa 2016. Useimmiten riskit nähdään toimintaan liittyvinä kehittämiskohteina.

Tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Taloushallinnon järjestelmä-uudistus.	Taloushallintoa automatisoidaan ja prosessien tehokkuutta lisätään.	Taloushallinnon uuden järjestelmän käyttöönotto.	Taloushallinnon järjestelmä-uudistus on edennyt suunnitelman mukaisesti. Tilinpäätöksen valmistuttua kaikki eri osa-alueet, eli budjetointi, tilikauden aikaiset tapahtumat ja tilinpäätös, on tehty vähintään kerran uudessa järjestelmässä.
Hankintaprosessien tehostaminen ja kehittäminen.	Hankintaprosessit ovat sujuvat ja tehokkaat. Hankinta- ja sopimussuhteita lisätään koko kaupunkiorganisaatiossa.	Pienhankintaohjeita päivitetään. Julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen tiedostaminen ja sopimussuhteiden lisääminen hankintoja ja sopimuksia tekevien viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden keskuudessa.	Kaupunginhallitus hyväksyi päivitetty pienhankintaohjeet 14.9.2015. Hankintaprosessit on siirretty Clouidia-kilpailutusjärjestelmään. Sähköinen kilpailutusjärjestelmä on selkeyttänyt, yhtenäistänyt ja nopeuttanut hankintaprosessia. Kilpailutusten yhteydessä on järjestetty koulutusta sähköisen tarjouksen jättämisestä. Jo tarjouspyyntöasiakirjoihin sisältyy pääsääntöisesti hankintasuoritusluonnos.
Ruoka- ja siivouspalvelut.	Kustannusten hallinta ja tuottavuuden lisääntyminen keskusten organisaatiomuutosten yhteydessä.	Sisäiset hinnat pysyvät kilpailukykyisinä ja laatutaso hyvällä tasolla.	Siivouspalveluissa mitoitustoimenpiteet näkyivät henkilöstökulujen vähenemisenä. Uusia henkilöitä ei ole tarvinnut palkata eläkkeelle siirtyneiden tilalle ja siivousaste on pysynyt hyvällä tasolla. Ruokapalveluissa on kartoitettu keittiöverkon kuntoa ja toimivuutta. Laskelmia verkon tehostamisesta on laadittu ja ruokapalveluilla on valmius integroida ruokapalvelut tuleviin palveluverkon muutoksiin.
Ruoka- ja siivouspalvelut.	Asiakasyhteistyötä kehitetään.	Tyytyväiset asiakkaat.	Siivous- ja ruokapalveluissa kehitetään työntekijöiden moniosaamista asiakaspalvelun parantamiseksi erityisesti kouluissa ja päiväkodeissa.

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Mittari/Toimenpiteet	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Osaava ja motivoitunut henkilökunta.	Ammattitaitoinen ja joustava henkilökunta.	Tuetaan uuden oppimista ja kriittistä työtapojen arviointia.	Ammattitaidon ja työssä menestymisen kannalta tärkeitä koulutuksia järjestetään kohderyhmälle räätälöitynä työpaikalla. Kouluttautuminen tehdään työntekijöille mahdollisimman hyödylliseksi ja työn ohella helposti tapahtuvaksi.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21124 Talousosasto

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	4 003 724		4 003 724	3 874 690	-129 034
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 914 524</i>		<i>3 914 524</i>	<i>3 765 403</i>	<i>-149 121</i>
Toimintakulut	-4 473 949		-4 473 949	-4 194 632	-279 317
<i>josta sisäiset</i>	<i>-244 794</i>		<i>-244 794</i>	<i>-244 174</i>	<i>-620</i>
Toimintakate	-470 225		-470 225	-319 942	150 283
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 669 730</i>		<i>3 669 730</i>	<i>3 521 229</i>	<i>-148 501</i>
Toimintakate ulkoinen	-4 139 955		-4 139 955	-3 841 171	298 784
Poistot ja arvonalentumiset	-82 930		-82 930	-58 754	24 176

Kehittämispalvelut

Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Strömfors Electricin sulkeutumisen johdosta saatu äkillisen rakennemuutosalueen status avasi yritystoiminnan kehittämiselle uusia rahoituskanavia. Rahoituskanavat avattiin vasta keväällä ja ensimmäinen myönteinen rahoituspäätös saatiin 24.6.2015. ÄRM-tuen myötä yhteistyö elinkeinoelämän kanssa tiivistyi selvästi. Kontaktit alueen kehittyviin yrityksiin, alueelle tuleviin yrityksiin ja valtion alueviranomaisiin oli antoisia ja koettiin puolin ja toisin positiivisiksi.

Työttömyysluvut kasvoivat vuoden aikana 14,6 %:iin. Nousu oli nopeinta Uudenmaan kunnista. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut samalla kun myös kaupungin rahoitusosuus työttömyyskorvauksista noussut. Talousarvioon varatut varat eivät tältä osin riittäneet.

Kuningattarenporttiin avattiin 21.5.2015 uusi Tokmanni-tavaratalo. Myös Würth ja I. Nybonn saivat alueelta uudet toimitilat. Strömfors Electricin tyhjiksi jääneet tehdastilat saivat uuden omistajan syksyllä.

Asuintonttien myynti oli vähäistä – vain neljä kaupungin omistamaa tonttia luovutettiin asumiskäyttöön. Toisaalta rakennuslupia myönnettiin 14 ja asuntoja valmistui 25.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Kehittämistoimi:

Kaupungin strategian päivittäminen, asuntotuotannon lisääminen ja uuden yhteisörakentamiskonseptin luominen. Loviisanlahden ranta-alueiden kokonaissuunnitelman teko. Asuntosiihteri liittyy vuoden alusta kehittämistoimeen. Joukkoliikenteen ostot siirtyvät enenevässä määrin ELY-keskukselle palvelutasopäätöksen mukaisesti. Maksuvelvollisuus säilyy kunnilla.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Uusia kaupunkistrategia.	Kaupunginvaltuusto hyväksyy uusitun selkeän strategian.	Kaupunginvaltuusto osallistuu valmisteluun työpajojen muodossa huhtikuun aikana.	Strategian uusiminen uuden kuntalain edellyttämään muotoon siirtyi vuoden vaihteen yli. Kaupunginvaltuuston käsittelyyn se tulee huhtikuussa 2016.

Elinkeinotoimi:

Elinkeinopoliittisen ohjelman toisen toimintavuoden keskeisimmät tehtävät on kohdennettu elinkeinomarkkinointiin, markkinointiapuvälineiden luontiin ja logistiikkakeskuksen kehittämiseen.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kohdentaa markkinointi valituille aloille.	Kaupungin kohdennetun markkinoinnin avulla kaupunkiin etabloituu viisi uutta yritystä.	Kohdennettu markkinointi suunnataan visioryhmän kautta seuloituville yritysaloille.	Posintra Oy on hankkinut tietoja Helsingin seudulla olevista yrityksistä, jotka hakevat uusia tiloja. Näiden perusteella on otettu yhteyttä sopiviksi katsottaviin yrityksiin. Uusia etabloituneita yrityksiä oli vuoden aikana 89, mutta edellä kuvatus markkinoinnin perusteella siirtyneitä ei ainuttakaan.
Riittävä tonttitarjonta.	Kaupungilla on tarjolla riittävästi teollisuus- ja yritystontteja.	Hankitaan yritystonttimaata E18 kehityskäytävän varrelta esim. Vanhankylän/ Koskenkylän alueelta.	Kaupungilla on tarjolla runsaasti teollisuustontteja, esimerkiksi itäisen liittymän kohdalla. Vanhankylän alueella ei ole tehty lisämaan hankintaa. Välitöntä kysyntää ei ole.

Matkailutoimi:

Matkailun Action plan valmistui keväällä 2014. Siitä valitut teemat toteutetaan yhdessä seudun yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Sibelius 150 -juhlavuosi leimaa toimintavuotta.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Toteuttaa Loviisan kehittämisohjelma (Action plan 2014–2020).	Kehittämisohjelmasta valitaan vuosittain vähintään kaksi tavoitetta, joita lähdetään toteuttamaan.	Matkailualan tahoista muodostetaan vähintään kaksi työryhmää ja suunnitelmat toteutetaan erikseen sovitulla tavalla.	Viisi teemaryhmää on muodostettu.
Tehostaa matkailuyhteistyötä.	Yhteisiä toimenpiteitä markkinoinnissa ja tapahtumajärjestelyissä toteutetaan osallistumalla mm. Sibelius 150-juhlavuoden ohjelmaan.	Jatkuvaa yhteistyötä matkailu- ja kulttuurialan tahojen kanssa ja yhteydenpitoa niihin sekä paikallisesti että valtakunnallisesti	Sibelius-juhlavuositeema toteutettiin monipuolisesti. Sibeliuspäivillä oli noin 700 kävijää. Museon teemanäyttelyn kävijämäärä oli noin 2 500.

Maaseututoimi:

Tehtäviin kuuluu alueellisesti maataloustukien ja lomituspalveluiden hallinnointi sekä paikallisesti yksityistieasiat, maa- ja metsäalueiden hoito ja vuokraus.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tuottaa alueellisia palveluja sopimusosapuolia ja asiakkaita palvellen.	Lainsäädännön määräaika- ja noudatetaan.	Sähköisen tukihaun edistäminen.	Pääasiallisista tukihakemuksista 77 % tehtiin sähköisesti.
	Toiminta on taloudellista.	Henkilökunnan jatkuva koulutus.	Maaseutuhallinnon koko henkilöstö osallistui neljään koulutuspäivään ja lisäksi järjestettiin videokoulutusta.
Hyödyntää metsää tarkemmin sekä taloudellisista että ekologisista lähtökohdista.	Sovelletaan METSO-ohjelmaa.	Mahdollisten METSO-kohteiden kartoitus kaupungin kaikilla metsäalueilla.	Kahta aluetta on tarjottu ohjelmaan. Tämä vaatii jatkokehittelyä.
	Optimoidaan metsänhoitosuunnitelmien mukainen tuotto.		Suurehkon volyymin ja korjuuedellysten ansiosta puutavaran hinta on ollut vastaavia kohteita korkeampi.

Työllisyyspalvelut:

Työllisyysasioiden hoito siirtyi vuodenvaihteessa kehittämispalveluihin. Yksityiskohtainen toiminnan suunnittelu pohjautuu työryhmän laatimaan raporttiin.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Työllistämistä edistävät palvelut oikea-aikaisesti.	Työttömyysaste laskee.	Kootut työllistämispalvelut vaikuttavat tehokkaasti työllistämiseen.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrän kasvua saatiin hillittyä toimenpiteiden avulla. Vaikka listalle tuli 2015 aikana 133 uutta henkilöä, on henkilöiden kokonaismäärä noussut vain 75 henkilöllä. TE-toimiston palkkatukimäärärahat loppuivat kesäkuussa 2015, joten palkkatukityöllistäminen ei onnistunut loppuvuoden aikana. Matkahuollon asiamiestoiminta oli osana työllisyyspalveluita 16.6.–31.12.2015.
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24 -vuotiaiden määrän väheneminen/SOTKANet.	Starttipajan ja nuorten työpajan apu opiskelijastatusten säilyttämiseen tarjoamalla vaikeassa tilanteessa olevalle lyhytaikainen pajajakso, apua opinnäytetyön tekemiseen tai harjoittelupaikka.	Starttipajalla oli kolme, Seinäntömmässä pajassa yksi ja nuorten työpajalla kaksi opiskelevaa nuorta pajajaksolla.
		Nuorten työpajatoiminnan ”Opsittaminen” (tietyt tehtävät luetaan hyväksi opiskelussa) yhdessä Inveonin kanssa.	Opsittaminen ei toteudu Inveonin vetäytyttyä hankkeesta.
		Edupolin hallinnoima Linko-hanke yhteistyössä nuorisotoimen kanssa: nuorisotakuun toimeenpanoa, jolla kehitetään uudenlaisia ratkaisuja heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluihin (mm. monialainen verkosto- ja yritys yhteistyö).	Linko-hanke ei saanut jatkorahoitusta. Hanke on päättynyt.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21125 Kehittämispalvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	4 257 286		4 223 286	4 428 856	205 570
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 000</i>		<i>3 000</i>	<i>4 912</i>	<i>1 912</i>
Toimintakulut	-6 664 111	-350 000	-6 809 111	-6 872 647	63 536
<i>josta sisäiset</i>	<i>-166 073</i>		<i>-166 073</i>	<i>-171 198</i>	<i>5 125</i>
Toimintakate	-2 406 825	-350 000	-2 585 825	-2 443 790	142 034
<i>josta sisäiset</i>	<i>-163 073</i>		<i>-163 073</i>	<i>-166 287</i>	<i>-3 214</i>
Toimintakate ulkoinen	-2 243 752		-2 422 752	-2 277 504	145 248
Poistot ja arvonalentumiset	-7 150		-7 150	-5 758	1 392

Osavuositarkastuksen yhteydessä todettiin, etteivät työllisyysmäärärahat tule riittämään. Lisämäärärahan tarve arvioitiin silloin olevan 350 000 euroa. Lopullinen määrärahan tarve olisi ollut noin 460 000 euroa. Kaikkiaan työmarkkinatuen kuntaosuus oli noin 1,6 miljoonaa euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Asukasluku 31.12. (Väestörekisterikeskus)	15 457		15 316
Uudet aloittaneet yritykset	82	40	Aloittaneet 89, lopettaneet 48
Maatalouden lomituspäivät	15 336	14 000	14 195
Tilojen lukumäärä	990	960	965

PERUSTURVAKESKUS

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Perusturvakeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Vuoden 2015 toiminta oli todella haasteellista. Taloudellinen tilanne vaati edelleen jatkuvaa tehostamista ja perusrakennemuutoksia. Uusi taloushallinnon ohjelma ja sen tuomat alkuvaikeudet hankaloittivat merkittävästi hyvää ja luotettavaa talousseurantaa.

Ikääntyvien hoidossa laitospainotteisuuden vähentäminen ja avohoidon kehittäminen on ollut yksi tärkeimmistä tavoitteista perusturvakeskuksessamme. Ikääntyvien osuus tulee nousemaan Loviisassa niin, että vuosina 2020–2040 kaupungissamme tulee olemaan 65 vuotta täyttäneitä 29–33 %. Tämä vaatii meiltä jo nyt merkittäviä muutoksia tavassa hoitaa ja tuottaa palveluja. Rakenteiden pitää olla oikeita ja kuntouttavan toiminnan vaikuttavaa. Laitospainotteisuuden vähentämiseksi terveyskeskuksen vuodeosasto 5 suljettiin alkukeväästä ja panostus kotihoitoon ja sen kehittämiseen alkoi. Henkilökunta siirtyi osastolta kotihoitoon. Kotihoidon henkilöstö oli vuoden aikana valtavan työpaineen alla, koska asiakkuuksia kotihoitoon tuli noin 100 lisää ja hoidettavien hoitotarve oli merkittävästi vaativampi verrattuna aikaisempaan. Samaan aikaan kotihoidossa siirryttiin uuteen toiminnanohjausjärjestelmään.

Tehostamistoimenpiteet yhdessä toiminnan muutosvaatimusten kanssa vaikuttivat henkilöstön jakamiseen. Sairauspoissaolot olivat erityisen korkeat alkuvuodesta ja loppuvuodesta. Monesta johdon interventtiosta huolimatta emme pysyneet sairauspoissaolojen tavoitteessa siten, että määrä olisi ollut pienempi kuin edellisenä vuonna. Sijaistarjonta ei aina ollut riittävää ja sen vuoksi henkilökunta teki osittain peräkkäisiä työvoroja. Lisäksi 1.6.2015 annettiin uusi jaksotyömääräys, jota ei ollut määrätty talousarviota 2015 tehtäessä. Tämä tarkoittaa sitä, että korvattavaa ylityötä muodostui helpommin. Nämä tekijät yhdessä, sekä alueellisten palveluiden ylitykset erikoissairaanhoidossa, pakottivat perusturvakeskuksen syksyllä anomaan lisämäärärahaa 1 204 000 euroa.

Valtiovalta laati hyvin yllätyksellisesti ja nopeasti uuden päivystysasetuksen syksyllä 2014. Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä pantiin täytäntöön 1.1.2015. Asetuksen sisältö kertoo siitä, kuinka ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys tulee järjestää yhteispäivystyksenä erikoissairaanhoidon kanssa. Asetusta oli tarkoitus muuttaa sote-mallissa osana rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa. Myös itäisellä Uudellamaalla ryhdyttiin kiireellisesti 24/7-yhteispäivystykseen 1.3.2015. Tavoitteena oli yritys varmistaa Porvoon sairaalan oikeus toimia päivystävänä erikoissairaalana jatkossakin. Pian kuitenkin huomattiin, että toimintaa ei saatu tuottavaksi ja toimivaksi. Syksyn aikana Porvoon sairaalan johto ja itäisen Uudenmaan johtavat lääkärit tekivät päätöksen, että kevään aikana 2016 kokeillaan toimivampia vaihtoehtoja. Päivystysasetuksen sisältö tarkistettiin ja todettiin, että ensimmäinen nopea tulkinta 24/7-yhteispäivystyksestä oli itäisellä Uudellamaalla ollut liiankin ankara.

Senioripalvelun suunnitteleman tehostetun palveluasumisyksikön rakentaminen Harmaakallioon eteni suunnitelmien mukaan, kunnes valitettiin rakentamispäätöksestä tonttialueen luonnon ja eläinkannan takia. Tämän jälkeen hanke keskeytettiin odottamaan vastausta valitukseen, koska toista tonttia tällaiseen rakennushankkeeseen on lähes mahdotonta löytää. Valitusten keskimääräinen käsittelyaika on noin 9,5 kuukautta. Hankkeeseen oli anottu rahoitusta asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) ja sitä myönnettiin ehdollisena. Saneerausasioissa yritetään edetä nopeammin, jotta pystyisimme noudattamaan alkuperäistä aikataulua mahdollisimman hyvin. Aikataulua ja hankesuunnitelmia on kuitenkin jouduttu jo moneen kertaan päivittämään valituksen johdosta.

Maan hallitus ei ole juurikaan edennyt sisällöllisesti tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen (jatkossa sote-malli) ja sen valmistelun kanssa. Itsehallinto-/maakunta-alueita pää- tettiin perustaa 18 ja sosiaali- ja terveystalveta järejstävii alueita 15. Itsehallinto-/maakunta- alu- eista kolmen tulee järejstää sote-palvelunsa yhteistyössä jonkin sote-alueen kanssa. Tarkempia tietoja siitä, mitkä alueet joutuvat tekemään yhteistyötä, ei vielä ole tiedossa.

Tämä tilanne, jossa sote-malli ei ole edennyt, on johtanut siihen, ettei perusturvakeskuksessa ole voitu suunnitella omaa tulevaa tilannetta juuri lainkaan. Tilanne on vaikuttanut myös Loviisan kau- pungin mahdollisuuksiin suunnitella kaupungin tulevaisuutta aikana, jolloin perusturva tukipalve- luineen ei enää ole hallinnollisesti osa Loviisan kaupunkia. Yhteensovittavan johtajuuden suunnit- telussa olemme joutuneet pysähtymään, koska ei ole saatu tietoa siitä, mitkä mahdolliset toimin- not sote-malliin tullaan sisällyttämään ja mitä jää kunnille.

Syksyn aikana Suomeen saapui yllättävän suuri määrä pakolaisia ja sen myötä tuli myös perusturva- keskukseseen valtuustoaloite pakolaisten vastaanottamisesta. Vaatimuksena oli, että aloitteeseen vas- tataan nopeasti. Tehtiin päätös, että Loviisa ottaa vuonna 2016 vastaan 25 pakolaista ja jatkossa joka toinen vuosi 10 pakolaista. Ruotsinpyhtään kirkonkylään tuli puolen viikon varoituksella 56–60 pako- laista, jotka kaikki olivat aikuisia miehiä. Pakolaiset sijoitettiin Ruukin alueelle, joka on Loviisan kau- pungin aluetta, ns. "hot spot" -vastaanottona Pyhtään pakolaisvastaanottokeskukselle maahanmuut- toviraston järejstämänä. Tämä tilanne oli kaikille uusi ja vaati totuttelua. Vapaaehtoiset toimijat aloit- tivat kuitenkin nopeasti erilaiset pakolaisia avustavat ja tukevat toimenpiteet, ja tilanne normalisoitui.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2015

Perusturvakeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate

2113 Perusturvakeskus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Myyntituotot	8 837 647		8 837 647	9 110 047	272 400
Maksutuotot	4 600 900		4 600 900	4 680 767	79 867
Tuet ja avustukset	659 500		659 500	641 535	- 17 965
Vuokratuotot	273 860		273 860	270 237	-3 623
Muut toimintatuotot	140 570	6 830	147 400	151 150	3 750
Toimintatuotot yhteensä	14 512 477	6 830	14 519 307	14 853 736	334 429
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 155 732</i>		<i>6 155 732</i>	<i>5 993 320</i>	<i>-162 411</i>
Henkilöstökulut	-17 898 943	-800 000	-18 698 943	-18 587 308	111 635
Palveluiden ostot	-39 796 501	-410 730	-40 207 231	-40 266 262	-59 031
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 170 700		-1 170 700	-1 206 880	-36 180
Avustukset	-3 017 440		-3 017 440	-3 105 627	-88 187
Muut toimintakulut	-2 052 388	-100	-2 052 488	-2 085 949	-33 461
Toimintakulut yhteensä	-63 935 972	-1 210 830	-65 146 802	-65 252 027	-105 225
<i>josta sisäiset</i>	<i>-10 411 189</i>		<i>-10 411 185</i>	<i>-10 165 162</i>	<i>246 023</i>
Toimintakate	-49 423 495	-1 204 000	-50 627 495	-50 398 291	229 204
<i>josta sisäiset</i>	<i>-4 255 457</i>		<i>-4 255 457</i>	<i>-4 171 842</i>	<i>83 615</i>
Toimintakate ulkoinen	-45 168 038	-1 204 000	-46 372 038	-46 226 449	145 589
Poistot ja arvonalentumiset	-26 490		-26 490	-42 519	-16 029

Toimintatuottojen toteutuminen

Korvaukset kunnilta on toteutunut budjetoitua enemmän sekä kotihoidon asiakkaiden määrän kasvusta johtuen maksutuotot ylittivät talousarvion.

Toimintakulujen toteutuminen

Henkilöstökuluihin ja erikoissairaanhoidon palveluiden ostoihin myönnettiin lisämäärärahaa yhteensä 1,2 milj. euroa. Palveluiden ostoissa laboratorio- ja kuvantamispalvelut olivat budjetoitua suuremmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta lääkkeet ja hoitotarvikkeet ylittivät talousarvion. Avustusten osalta palveluseleiden käyttö oli budjetoitua enemmän. Koneiden ja laitteiden vuokramenot ylittivät budjetin.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut toteutuivat kokonaisuudessaan budjetoitua vähemmän johtuen eläkevastuiden kirjaamiskäytännön muutoksesta.

Toimintakateen toteutuminen

Ulkoinen toimintakate alittaa muutetun talousarvion.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Perusturvakeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Hyvinvointia kaupunkilaisille.	Terveyserojen kaventaminen ja hyvinvoinnin edistäminen yhteistyössä kaupunkilaisten ja kolmannen sektorin kanssa.	Hyvinvointiohjelman arviointi ja tavoitteiden tarkistaminen.	Hyvinvointiohjelman sisältöä on työstetty ja arvioitu kaupungin yhteisessä hyvinvointikertomuksessa 2015. Hanke "Yksillä Purjeilla" on yhdessä Loviisan yhdistysten katto-organisaation ja Loviisan kaupungin kanssa kehittänyt yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Toiminta on kehittynyt myös kumppanuustalo Kulmassa. Hankkeen viimeinen vuosi on 2016.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: senioripalveluverkkoa koskevien toimintapäätöksien ja investointipäätöksien tekeminen (laitospainotteisuuden vähentäminen ja kotona asumisen mahdollistaminen)

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Senioripalvelujen kehittäminen ja palvelutarpeeseen vastaaminen väestön ikäntyessä ja palvelutarpeen lisääntyessä.	Senioripalveluverkkorakenteesta päättäminen ja tarvittavien toiminta- ja investointisuunnitelmien laatiminen sekä niistä päättäminen ja niiden toimeenpano. Laitospainotteisuus vähenee.	Senioripalveluhanke etenee suunnitelmien mukaisesti (palveluverkkoselvityksen aikataulun mukaisesti).	Osasto 5 suljettiin suunnitelmien mukaisesti. Suurin osa henkilökunnasta siirrettiin kotihoitoon. Uuden palveluasumisyksikön rakentamisen suunnittelu jatkuu, vaikka tontin sijainti vielä on auki. ARA-tukea haettiin ja 5.2.2016 sitä myönnettiin ehdollisena 1,8 miljoonaa euroa. Tonttivalituksen takia ei ole tonttia, jolle rakentaa. Senioripalveluverkkoselvityksen mukaista aikataulua koskien investointeja ja peruskorjauksia jouduttiin myös muokkaamaan valituksen takia.

3. Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen sekä yhteen sovittavan johtamisen kehittäminen

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINVAOITEIDEN TOTEUTUMINEN
Henkilöstön jaksaminen ja tukeminen muutoksessa.	Henkilöstö jaksaa paremmin työssään ja sairauspoissaolot vähenevät.	Huomioidaan eri henkilöstöfoorumeissa tullut henkilöstön feedback. Muutoksista informoidaan jatkuvasti. Seurataan ja analysoidaan sairauspoissaoloja sekä ryhdytään niiden perusteella toimenpiteisiin.	Sairauspoissaolot ovat monesta erilaisesta interventtiosta (keskustelut, kolmikantaneuvottelut, työkuva muutokset, kuntoutus, koulutus, esimieskokoukset, työnohjaus jne.) huolimatta hieman lisääntyneet perusturvakeskuksessa verrattuna edelliseen vuoteen. Sijaismäärärahat ylittivät johtuen uusien asiakkuuksien rajusta kasvusta kotihoidossa sekä henkilöstön sairauspoissaaloista.
Avoin toimintakulttuuri, jonka perustana on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Kehitetään yhteensovitavaa johtamista. Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin keskusten välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen toimintakulttuuri kuntalaisten kanssa.	Uuden johtamistavan ja käytänteiden kehittäminen kaupungin sisällä. Esimiestyön kehittäminen ja koulutukset, jotka edesauttavat tavoitteen toteutumista.	Uuden johtamistavan kehittämismahdollisuuksia perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen välillä selvitettiin niin pitkälle kuin mahdollista. Koska sote-mallin sisältö ja aikataulu eivät ole valtiovalan puolesta vielä selvät, emme pystyneet muuhun kuin suunnitelman laatimiseen siitä, miltä yhteensovittava johtajuus voisi näyttää tulevaisuudessa vuosina 2016–2019. Läheistä suunnitteluyhteistyötä ja toimintaa on ylläpidetty varsinkin sivistystoimen kanssa, mutta myös kaikkien muiden keskusten kanssa. Olemme olleet läheisessä yhteistoiminnassa kaupunkilaisten kanssa ja mahdollisuuksien mukaan huomioineet heidän toiveensa (aamukahvit, arviointi- ja kehityshetket, vapaaehtoiset kokoukset, asiakaskyselyt, kyläillat jne.). Perusturvakeskuksen keski johdolla ja johtoryhmällä oli keväällä yhteinen johtamisen arviointiseminaari ja syksyllä yhteinen johtajuuden vahvistamisseminaari sekä vuoden 2016 tavoitteiden ja suunnitelmien laatimispäivä. Seminaarittilaisuudet jatkuvat systemaattisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tämän lisäksi pidettiin säännölliset esimieskokoukset jokaisessa elämäntaari prosessissa.

4. Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen

AVAINVAOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINVAOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Talouden jatkuva tasapainottaminen sekä toimintamuutosten tavoittaminen.	Talousarvion mukaiset tehostamispäätökset toteutetaan.	Talousarviossa pysyminen. Tulosten aktiivinen seuranta ja nopea reagoiminen muutoksiin.	Uusi taloushallinnon ohjelma ja sen alkuvaikeudet hankaloittivat merkittävästi hyvää ja luotettavaa talousseurantaa. Kahdeksan kuukauden osavuosiraportoinnin perusteella anoinme yhteensä 1 204 000 euroa lisämäärärahaa (palkkoihin 793 000 euroa ja erikoissairaanhoidon 411 000 euroa), jonka avulla perusturvakeskus pysyi talousarviossa.

PERUSTURVAKESKUS VASTUUALUEITTAIN

Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Työ terveyttä edistävän toiminnan puolesta jatkui ja perusturvakeskus pystyi yhä enenevässä määrin toimimaan erilaisilla foorumeilla sen puolesta. Myös uuden strategian suunnittelussa terveyttä edistävä toiminta ja hyvinvointi ovat saaneet näkyvämmän osuuden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen yhteydessä on edetty varovaisesti yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. RAY:n (raha-automaattiyhdistyksen) hankerahoilla toimiva hyvinvointia edistävä "Yksillä purjeilla" -hanke jatkui ja sisällöllisesti se eteni suunnitelmien mukaan, vaikka ei aina ilman hankaluuksia.

Uusina ohjelmina valmistuivat Loviisan kaupungin ja Lapinjärven kunnan yhteinen ennaltaehkäisevän päihdetyön ohjelma ja itäisen Uudenmaan yhteinen turvallisuusohjelma.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: terveyttä edistävän toiminnan kehittäminen ja terveyserojen kaventaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Työstää hyvinvointiohjelman tavoitteita ja arvioida niitä jokaisessa hallintokunnassa perusturvan tuella.	Hallintokunnissa tehdään vuosittainen hyvinvointiohjelman arviointi (hyvinvointikatsaus).	Hyvinvointiohjelman ohjaus- ja työryhmät koontuvat vuoden aikana ja laativat vuosittaisen hyvinvointiraportin.	Hyvinvointikatsaus vuodelta 2015 on tehty ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.2.2016.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: teknologian hyödyntäminen perusturvakeskuksen palveluissa

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Perusturvakeskus hyödyntää teknologiaa palveluissaan ja toiminnassaan.	Servitetään ajanvarausteknologian käyttömahdollisuutta ja suunnitellaan mahdollista käyttöönottoa. Servitetään erilaisia hyvinvointiteknologian ratkaisuja ja niiden käyttöä työssä tutustumalla niihin.	Servitetään palveluprosessi-analyysejä yhteydessä, kun- ka teknologiaa voisi hyödyntää.	Sähköisen asioinnin kehittämisprojekti käynnistettiin yhteistyössä ohjelmistotoimittajan kanssa syksyllä 2015. Osittaisen käyttöönoton oli suunniteltu toteutuvan joulukuussa 2015. Teknisten ongelmien vuoksi projekti viivästyi ja ensimmäisen vaiheen suunniteltu käyttöönotto (ajanvarauksen tekstiviestimäistutus) siirrettiin keväälle 2016. Sähköistä asiointia laajennetaan asteittain.

Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen sekä yhteen sovittavan johtamisen kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ylläpitää ja kehittää henkilökunnan osaamista muutoksessa.	Henkilökunnan sairauspoissaolot vähenevät. Muutokset viedään hallitusti läpi.	Kokouksissa informoidaan henkilökuntaa säännöllisesti muutoksista. Sairauspoissaoloihin reagoidaan nopeasti. Esimieskokoukset 3–4 kertaa vuodessa. Kehityskeskustelut vuosittain.	Sairauspoissaolot lisääntyivät jonkin verran perusturvakeskuksessa verrattuna edellisvuoteen. Syitä selvitettiin ja johtajuutta vahvistettiin monella tavalla, koska on todettu, että suhteellisen mittavat muutokset perusturvakeskuksen sisällä on suurin syy henkilöstön väsymiseen. Lukuisista johtamisen interventioista huolimatta ei päästy vielä tavoitteeseen. Kehityskeskustelujen tärkeistä puhuttiin paljon ja niitä järjestettiin kiitettävästi.
Avoin toimintakulttuuri, jonka perustana on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Kehitetään yhteensovit- tavaa johtamista. Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin keskustan välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen toimintakulttuuri kuntalaisten kanssa.	Uuden johtamistavan ja käytänteiden kehittäminen kaupungin sisällä. Esimiestyön kehittäminen ja koulutukset, jotka edesauttavat tavoitteen toteutumista.	Uuden johtamistavan kehittämismahdollisuudet perusturvakeskuksen ja sivistyskeskuksen välillä selvitetään ja aikataulutus on meneillään. Perusturvakeskuksen keski- johdon ja johtoryhmän yhteinen kehitys- ja johtamisen arviointiseminaari pidettiin keväällä ja suunnitteluseminaari syksyllä. Sovittiin, että jatkossa seminaareja pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Talouden jatkuva tasapainottaminen ja toimintamuutosten tavoittaminen.	Talousarvion mukaiset tehostamispäätökset toteutetaan.	Talousarviossa pysyminen. Tulosten aktiivinen seuranta ja nopea reagoiminen muutoksiin.	Uusi taloushallinnon ohjelma ja sen alkuvaikeudet hankaloittivat merkittävästi hyvää ja luotettavaa talousseurantaa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21130 Hallinto ja terveyden edistäminen

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1 677 577	6 830	1 684 407	1 701 865	17 458
<i>josta sisäiset</i>	1 597 577		1 597 577	1 694 685	97 108
Toimintakulut	-1 597 576	-9 100	-1 606 676	-1 704 728	-98 052
<i>josta sisäiset</i>	-543 154		-543 154	-542 084	-1 070
Toimintakate	80 001	-2 270	77 731	-2 863	-80 594
<i>josta sisäiset</i>	1 054 423		1 054 423	1 152 601	-98 178
Toimintakate ulkoinen	-974 422	-2 270	-976 692	-1 155 464	-178 772
Poistot ja arvonalentumiset				-2 206	-2 206

Toimintatuotoissa on budjetoitu tuloja jotka ovat toteutuneet muissa yksiköissä.

Toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan budjetoitua enemmän johtuen eläkevastuiden kirjaamiskäytännön muutoksesta.

Lasten ja nuorten palvelut

Vastuuhenkilö: lasten ja nuorten palveluiden palvelupäällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvoinnin tilaa on seurattu paljolti Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemän valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulosten kautta. Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Vuoden 2015 kouluterveyskyselystä ei saatu kuntakohtaisia tuloksia, sillä kysely jouduttiin valtakunnallisesti keskeyttämään tietoteknisten ongelmien vuoksi. Seuraava kouluterveyskysely tehdään vuonna 2017. Opetushallituksen tuottamasta Koulun hyvinvointiprofiilista pystytään keräämään koulukohtaista tietoa oppilaiden tietyistä hyvinvoinnin osa-alueista ja sitä sekä nuorten päihteiden käyttöä koskevaa Hubu-toimintamallin kyselyä tullaan käyttämään suuntaa-antavina, kunnes seuraava kouluterveyskysely valmistuu.

Vuoden 2015 aikana panostettiin ennalta ehkäisevään toimintaan ja varhaiseen tuen palveluihin. Vuoden alussa työnsä aloitti neuvolan perheohjaaja, joka tekee ehkäisevää perhetyötä. Perheohjaajan käyntiä tarjotaan kaikille lasta odottaville perheille. Perheohjaaja kartoittaa perheen tarpeita, tarvittaessa tarjoaa perhetyötä tai ohjaa muihin tukipalveluihin. Lapsiperheiden kotipalvelu toimi aiemmin ostopalveluna, mutta siirtyi omaksi toiminnaksi helmikuussa 2015. Sosiaalihuoltolain uudistuksen myötä lapsiperheiden kotipalvelu muuttui subjektiiviseksi oikeudeksi niille perheille, jotka täyttävät kotipalvelun kriteerit. Ajoittain lapsiperheiden kotipalvelun kysyntä oli niin suurta, ettei oma toiminta yhden työntekijän tuottamana riittänyt vastaamaan kysyntää, vaan tilapäisesti jouduttiin turvautumaan myös ostopalveluun.

Uusi sosiaalihuoltolaki ja siihen liittyvät muut lainmuutokset tulivat pääosin voimaan 1.4.2015. Tässä yhteydessä tehtiin myös lastensuojelulakiin huomattavia muutoksia. Sosiaalihuoltolaissa tavoitteena on vahvistaa asiakaslähtöisyyttä ja kokonaisvaltaisuutta, turvata tuen saanti arkiympäristössä sekä siirtää sosiaalihuollon painopiste korjaavista toimista hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen. Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut (Loviisan kaupungissa lapsiperheiden sosiaalityö) tulivat ensisijaisiksi lastensuojeluun nähden. Toiminta järjestettiin uuden lain mukaiseksi. Lastensuojelusta siirrettiin henkilökuntaa uuteen palveluun, mutta resurssit eivät riittäneet täysin vastaamaan kysyntää, mikä johti pieniin viivästyksiin määräajoissa. Vuoden 2016 talousarviossa tähän saatiin lisäresurssia.

Iloa Vanhemmuuteen -hankkeelle myönnettiin hankerahoitusta sosiaali- ja terveysministeriön Lasten Kaste -kehittämisrahoista. Hankkeessa on mukana seitsemän kaupunkia/kuntaa sekä sosiaalialan osaamiskeskukset Verso ja FSKC. Kohderyhmänä ovat alle kouluikäisten lasten perheet. Loviisasta hankkeessa ovat mukana perusturva- ja sivistyskeskus. Hankkeen tavoitteena on perheen kokonaisvaltainen kohtaaminen arjen peruspalveluissa ja vanhemmuuden tukeminen myönteisessä hengessä, nopea avunsaanti perheille ongelmatilanteissa sekä lapsiperheiden palvelujen johtaminen ja kehittäminen yhdessä. Hankeaika on 1.4.2015–31.5.2017 ja toiminnan pääpaino tulee olemaan vuodessa 2016. Hankkeen puitteissa vuonna 2015 järjestettiin mm. koulutustilaisuuksia henkilökunnalle vanhemmuuden tukemiseksi sekä peliteemaisia vanhempainiltoja. Palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen aloitettiin, samoin nopean avun tiimin toiminnan kehittäminen. Hanketta esiteltiin kyläilloissa (Tesjoki, Koskenkylä, Isnäs) ja yritettiin yhdessä löytää vanhempien vaikuttamiskanavia. Yhteensovittavasta johtamisesta pidettiin seudullinen perusturva- ja sivistyskeskusten yhteinen seminaaritalaisuus 1.10.2015 Loviisassa vetäjänä Marja-Leena Perälä Terveystien ja hyvinvoinnin laitokselta.

Neuvolatoiminta keskitettiin terveyskeskuksen vuodeosastolta 5 vapautuneisiin tiloihin. Tiloihin siirtyivät myös lasten ja nuorten palveluiden varhaisen tuen perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelu, psykiatrinen sairaanhoitaja sekä lastenvalvoja. Vuodenvaihteessa tiloihin muutti myös avoimen varhaiskasvatuksen toimisto. Yhteiset tilat ovat mahdollistaneet entistä paremman ja sujuvamman

yhdessä tekemisen perhekeskusmallin mukaisesti.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä hyvinvoinnin edistäminen ennalta ehkäisemällä ongelmia sekä puuttumalla niihin varhaisessa vaiheessa

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen.	Vanhemmuuden tukeminen. Kouluterveyskyselyn vanhemmuuden puute-indikaattorin tulokset koko maan keskiarvon alapuolelle.	Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmätoiminta. Iloa vanhemmuuteen -hankkeen avulla tuetaan vanhemmuutta järjestämällä mm. luentotilaisuus vanhemmille. Vanhemmuuden roolikartta -koulutus ja/tai ICDP-koulutus lasten ja nuorten palvelujen henkilökunnalle. Vertaistukiryhmätoiminta, mm. murrosikäisten lasten vanhempien ryhmä.	Vuoden aikana ei saatu riittävästi osanottajia ryhmän toteuttamiseksi kolmesta yrityksestä huolimatta. Koulutuspäivä työntekijöille lasten digitaalisesta pelaamisesta ”Pelit puheeksi” 27.5.2015. Luentotilaisuudet vanhemmille samasta aiheesta suomeksi 29.10.2015 ja ruotsiksi 5.11.2015. Molemmissa vanhempainilloissa vain vähän osanottajia tilaisuuksien mainostamisesta huolimatta. Lisäksi henkilökunnalle järjestettiin koulutustilaisuus ”Isien kohtaaminen palvelujärjestelmässä” 6.10.2015. Vanhemmuuden roolikartta -koulutus järjestettiin loppuvuodesta 2014. ICDP-koulutukseen syksyllä 2015 osallistui kaksi työntekijää. Ryhmätoimintaa järjestettiin kouluikäisten lasten ja murrosikäisten lasten vanhemmille. Lisäksi on toiminut ryhmä väkivaltaa kokeneille naisille. Voi Kukkia -ryhmätoiminta huostaan otettujen lasten vanhemmille ja vertaisryhmä alle kouluikäisten lasten vanhemmille eivät toteutuneet osanottajien vähyyden vuoksi.
	Nuorten päihteidenkäyttö vähenee. Kouluterveyskyselyn indikaattori koko maan keskiarvon tasolle.	Päihdekartoitukset ja -valistustilaisuudet (Hubut) nuorille yhteistyössä sivistyskeskuksen kanssa. Yleisötilaisuus päihteiden käytön haitoista.	Hubu-rekisteröidyn toimintamallin päihdekartoitukset toteutettiin suomeksi syksyllä 2014 ja ruotsiksi talvella 2015. Tulokset valmistuivat keväällä 2015. Vanhempainiltoja pidettiin keväällä sekä suomeksi että ruotsiksi. Lisäksi 18.11.2015 henkilökunnalle järjestettiin yhteistyössä sivistyskeskuksen kanssa Ehyt ry:n koulutustilaisuus ”Miten puhua kannabiksesta”.

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
	Nuorten tupakointi vähenee. Kouluterveyskyselyn indikaattorin tulokset lähelle koko maan keskiarvoa.	Niiden kuntien hyvien käytäntöjen kartoittaminen, joissa tupakointia on saatu vähenemään. Nuorten ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimenpiteet.	Kouvolan ehkäisevä päihdetyö esitteli "Elimäen mallia" Nuorten Hyväksi -tilaisuudessa 8.5.2015. Työryhmä työstöi "Loviisan mallia" nuorten tupakointiin puuttumiseksi 8.5.2015 alkaen Elimäen mallin mukaisesti. Malli valmistui vuoden loppuun mennessä, mutta sen hiominen toimivaksi kokonaisuudeksi ja jalkauttaminen eri ammattiryhmiin on vienyt aikaa siten, että malli otettaneen käyttöön vasta syyslukukauden alussa 2016. Ehkäisevän päihde- ja mielenterveys-työn ohjelma valmistui ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.9.2015.
	Varhainen puuttuminen lasten, nuorten ja perheiden ongelmiin.	Varhaisen tuen palvelujen kehittäminen, lapsiperheiden kotipalvelu omaksi toiminnaksi ja uutena toimintana varhaisen tuen perhetyö. Maestro-ryhmätoiminta. Eroneuvo-ryhmätoiminta (yhteistyössä sivistyskeskusten kanssa).	Varhaisen tuen palvelut ovat käytössä. Varhaisen tuen perhetyö aloitettiin 2.1.2015 ja lapsiperheiden kotipalvelu siirtyi ostopalvelusta kaupungin omaksi toiminnaksi helmikuussa 2015. Toteutunut ryhmätoiminta: kaksi Maestro-ryhmää, Eroneuvo-ryhmä, tukiooppilasryhmät, kummioppilastoiminta, tyttöryhmät, eskariryhmät, Soperho, Onnellisten linnake -peliryhmä, Friends-ryhmä, Tutor-toiminta, kaksi Mindfulness-ryhmää, poikaryhmä, oppimista tukeva ryhmä.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: hyvin toimivat lasten ja nuorten peruspalvelut, jotka lisäävät alueen vetovoimaisuutta

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Hyvin toimivat peruspalvelut.	Laajat terveystarkastukset toteutetaan myös kaikille 8. luokan oppilaille. Yksilöllisen opiskeluhoitoon palvelut toimivat myös lukioissa ja Amistossa.	Kartoitetaan vanhempien poisjäännin syyt ja pyritään vaikuttamaan niihin, kutsujärjestelmää kehitetään edelleen. Kehitetään yksilöllisen opiskeluhoitoon palveluja toisen asteen oppilaitoksissa.	Vanhempien poisjäännin syitä kartoitettiin lukuvuonna 2014–2015 ja vanhempia motivoitiin tehostetusti osallistumaan tarkastuksiin. Yhteistyö- ja kehittämispalaverit Amiston kanssa toteutuivat 20.4.2015 ja 28.10.2015.

Henkilöstö ja johtaminen: monialainen yhteistyö ja siihen motivoitunut henkilökunta

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Henkilökunnan monialainen yhteistyö.	Yhteistyö lasten ja nuorten palvelujen, koko perusturvakeskuksen ja muiden keskusten (etenkin sivistyskeskuksen) henkilökunnan kesken on sujuvaa ja kaikkien osaamista kunnioittavaa.	Dialogi-kahvilatoiminta yhteistyössä sivistyskeskuksen kanssa.	Dialogi-tapaaminen oli 8.10.2015.
	Monialaista yhteistyötä alle kouluikäisten lasten kanssa toimivien tahojen kesken.	Iloa vanhemmuuteen -hankkeeseen liittyen yhteiset tapaamiset alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä parissa toimiville.	Verkostokokous pidettiin 21.5.2015. Lisäksi kyläiltoissa (Tesjoki, Koskenkylä, Isnäs) kartoitettiin esityksiä ja toivomuksia lapsiperheiden osallistumisen muodoiksi.
	Nuorten syrjäytymistä ehkäistään.	Nuorten hyväksi -ryhmän tapaamiset kaksi kertaa vuodessa kaikille nuorten kanssa toimiville.	Nuorten Hyväksi -verkosto- ja koulutuspäivät 8.5.2015 (33 osallistujaa, aiheena Nuoret ja päihitteet) ja 23.10.2015 (35 osallistujaa, aiheena Nuorten osallisuus).
	Yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilas-/opiskelijahuollon monialaista yhteistyötä kehitetään.	Yhteisten toimintamuotojen kehittäminen oppilashuollon ohjausryhmän kanssa.	Oppilashuollon ohjausryhmä kokoontui säännöllisesti (10 kertaa) kehittämään oppilashuollon toteuttamista ja lisäksi järjesti henkilökunnalle koulutus- ja keskustelutilaisuuden oppilashuollosta 13.10.2015.

Talous: tuottaa palveluja kustannustehokkaasti ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit.	Talous on hallinnassa ja pyytään talousarvion puitteissa, poikkeamiin reagoidaan nopeasti.	Kaikessa toiminnassa otetaan huomioon taloudellisuus. Tehokas kustannusten seuranta.	Lastensuojelun sijaishuollon ostopalvelut kilpailutettiin vuonna 2015. Talousarvion puitteissa pysyttiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21131 Lasten ja nuorten palvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	766 375		766 375	796 927	30 552
<i>josta sisäiset</i>	290 445		290 445	271 409	-19 036
Toimintakulut	-4 531 200	2 270	-4 528 930	-4 433 647	95 283
<i>josta sisäiset</i>	-950 847		-950 847	-969 818	-18 971
Toimintakate	-3 764 825	2 270	-3 762 555	-3 636 720	125 835
<i>josta sisäiset</i>	-660 402		-660 402	-698 409	-38 007
Toimintakate ulkoinen	-3 104 423	2 270	-3 102 153	-2 938 311	163 842
Poistot ja arvonalentumiset	-950		-950		950

Myyntituotot toteutuivat budjetoitua enemmän johtuen kotikuntakorvauksista. Palvelujen ostot alittivat talousarvion.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Käyntitilasto/lasten ja nuorten palvelut

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015	josta Lapinjärven suoritteet
Äitiysneuvola ja perhesuunnitteluneuvonta	2 813	3 000	2 769	379
lääkärikäynti	702	800	681	90
hoitajakäynti	2 111	2 200	2 088	289
Lastenneuvola	4 370	4 800	4 177	658
lääkärikäynti	882	900	945	150
hoitajakäynti	3 490	3 900	3 232	508
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	6 188	3 153	5 383	281
lääkärikäynti	747	428	759	41
hoitajakäynti	5 441	2 725	4 624	240
Perheneuvonta	3 370	3 200	3 378	239
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä		340	386	41

Työikäisten palvelut

Vastuuhenkilö: johtava lääkäri

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Työikäisille suunnattujen palvelujen kehittämisen päämäärinä ovat useiden vuosien ajan olleet tavoitettavuuden parantaminen, asiakkaan kannalta sopivimpien hoitomuotojen riittävä tarjonta, etäpalvelujen ja kotiin annettavien palvelujen kehittäminen sekä hoitoprosessien mahdollisimman kitkaton sujuminen. Viimeksi mainitun tavoitteen edellytyksenä on terveydenhuollon ja sosiaalitoimen samoin kuin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välisen yhteistyön syventäminen.

Taloussuunnitelmassa vuodelle 2015 mainittiin useita yllä kuvatun suuntaisia tavoitteita. Kehityksen suunta oli kaikilla osa-alueilla etupäässä suotuista, mutta sen nopeuteen vaikuttivat monet ulkoiset tekijät, kuten sote-integraation eteneminen, tai pikemminkin sen pysähtyminen, lähikuntayhteistyön tilanne ja erikoissairaanhoidon valmius osallistua hankkeisiin.

Vuoden 2015 aikana kävi ilmeiseksi, että sairaalahoidon kehittäminen kotiin annettavaksi palveluksi ja fysioterapeutin sairausvastaanoton kehittäminen voidaan hankkeina viedä pitkälle hyvinkin nopeasti. Myös päivystysvastaanoton uudelleenjärjestelyjä voitiin toteuttaa nopeasti ja ne mahdollistivat suorastaan kokeiluluonteisia järjestelyjä lyhyelläkin valmistautumisajalla. Huomattavasti hitaampi prosessi oli järjestää pitkäaikaissairaiden suunnitelmallinen hoito suositusten mukaisesti. Oikean suuntainen työ Loviisassa ja Lapinjärvellä palkittiin vuoden 2015 Conmedic-laatupalkinnolla. Psykiatrisen hoidon alueellisissa yhteistyöhankkeissa edettiin suunnittelukokousten ja -seminaarien tasolle. Omassa toiminnassa päätös päihdetyön, psykiatrisen työn ja aikuissosiaalityön siirtämisestä samalle käytävälle oli ilahduttava edistysaskel yhteistyön vahvistamisen kannalta.

Sähköisten palvelujen kehittäminen on nykypäivää. Sähköiset palvelut tulevat olemaan merkittävä osa terveydenhuollon palveluja lähitulevaisuudessa. Tämän toiminnan kehittämiseen tulee tulevaisuudessa panostaa aikaisempaa enemmän voimavaroja. Sähköiset palvelut voivat hyvin järjestettyinä lisätä potilasturvallisuutta, terveyshyötyä ja hyvinvointia samalla henkilöstöresurssilla.

Porvoon sairaalan yhteispäivystyksen uudelleenorganisointiin osallistuttiin. Yhteispäivystykseen osallistui yksi lääkäri-hoitaja -työpari maalissyyskuussa kerran viikossa virka-aikana. Uusi toimintamalli ei ollut kustannustehokas. Loviisasta ja Lapinjärveltä kävi terveyskeskustasoisessa yhteispäivystyksessä keskimäärin vain noin neljä potilasta vuorokaudessa, ja heistäkin valtaosa virkaajan ulkopuolella. Tämän vuoksi toimintaa ei sellaisenaan jatkettu.

Yksi lääkemääräysten tekemiseen oikeutettu hoitaja piti lähinnä infektiiovastaanottoa. Yhtenä tavoitteena oli siirtää infektiopotilaita enemmän hoitajille ja samalla selkeyttää jakoa hoitajan akuutiaikojen ja muiden aikojen välillä.

Korvaushoitokäyntejä oli kaupungin kokoon nähden verraten paljon (2 669). Työttömien terveys-tarkastuksia tehtiin pitkäaikaistyöttömille työvoimaviranomaisten aloitteesta 109 ja huomattava osa näistä johti lääkärikontaktiin ja eläkeselvittelyyn. Ennalta ehkäisevän päihdehuollon toimenpiteenä käytettäviä Audit-testejä tehtiin yhteensä 902. Kroonisen sairauden vuositarkastuksia ja hoitosuunnitelmien päivityksiä tehtiin 1 452.

Fysioterapiassa aloitettiin helmikuussa alaselkäkipupotilaiden vastaanottotoiminta ja toiminnan käynnistäminen sujui ongelmitta.

Terveyskeskuksen vuodeosaston 5 sulkemisesta huolimatta vuodeosaston 3 kuormitusprosentti laski 7 % edellisvuoteen verrattuna. Osasyinä tähän oli avaintavoitteeksiin asetettu asiakkaan kotona asumisen mahdollistaminen vuodeosastohoidon sijaan sekä joustava yhteistyö vuodeosastojen ja kotihoidon välillä. Kotisairaaloiminta käynnistyi syyskuussa, mikä myös osaltaan tuki muutosta. Kotisairaalaissa hoidettiin 31 potilasta hoitopäivien määrän ollessa yhteensä 162.

Kuntoutustoiminnan osalta yhteistyö Porvoon sairaanhoitoalueen sisällä jatkui tiiviinä ja syksyllä valmistui HUS:n vetämä projekti ”HUS:n, Carean ja Eksoten yhtenäiset lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet”. Ohjeet otettiin käyttöön marraskuussa. Myös ”Neurologisten potilaiden hoitoketju Porvoon sairaanhoitoalueella” valmistui ja otettiin käyttöön. Yhtenäisen apuvälinekeskuksen/osaamiskeskuksen suunnittelu Porvoon sairaanhoitoalueelle jatkui.

Aikuissosiaalityön tavoitteena vuodelle 2015 oli kehittää käytäntöjä ja kokeiluja, jotka lisäisivät asiakkaan osallistumista asiakastyön prosessiin. Tällä ajatuksella laadittiin mm. uusi vammaispalveluohjeistus yhteistyössä muiden itäisen Uudenmaan kuntien lisäksi kohderyhmää edustavan vammaisneuvoston kanssa. Toukokuusta lähtien neuvonnan asiakaspalvelussa toimi sosiaaliohjaaja toimistohenkilökunnan sijasta, minkä ansiosta asiakkaat saivat nopeammin palvelua toimeentulotukiasioissa ja ohjautuivat alusta alkaen paremmin oikean palvelumuodon piiriin.

Virka-aikainen sosiaalipäivystys on hoidettiin syksystä lähtien VIRVE-puhelimien kautta.

Uusi sosiaalihuoltolaki astui voimaan 1.4.2015 tuoden selkeyttä toimeentulotuki- ja sosiaalihuoltoasiakkuuksiin.

Vuoden 2015 aikana lisättiin myös yhteistyötä aikuissosiaalityön, mielenterveyspalveluiden ja päihdepalvelujen välillä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin (Eksote) mallin mukaisesti.

Talous- ja velkaneuvonnan toiminta kaupungin järjestämänä päättyi 31.12.2015.

Päihdehuollossa toimi kolme kokemusasiantuntijaa ja peliongelmaisten ryhmä aloitti toimintansa syksyllä.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: oikeamuotoinen ja oikein mitoitettu hoito asiakkaille

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Hoito potilaille oikeamuotoisena ja oikein mitoitettuna.	Monihoitoa tarvitsevien asiakkaiden lukumäärä vuoden lopussa.	Potilaiden segmentointi: Ei-selviäville omahoitaja/omalääkäri.	Valtimotautia ja diabetesta potevien potilaiden hoitosuunnitelmien teko on valtakunnallisesti mitaten hyvää tasoa. Potilasmäärää mitattiin syksyisen laatumittauksen myötä. Aikuissosiaalityössä, aikuispsykiatriassa ja päihdehuollossa aloitettiin segmentointi. Kroonisissa sairauksissa segmentoinnin pohjatyönä välttämätön hoitosuunnitelmien laadinta vietiin pisimmälle. Mittarina mainittua lukumäärää ei kokonaisuutena arvioitu, koska eri potilasryhmien segmentointi tapahtuu eri aikaan.
	Sähköisen asioinnin asiakkaiden lukumäärä vuoden lopussa.	Hyvin selviäville etäpalvelut ja sähköiset palvelut.	Sähköisen asioinnin kehittämisprojekti käynnistettiin yhteistyössä ohjelmistotoimittajan kanssa syksyllä 2015. Osittainen käyttöönotto suunniteltiin joulukuuksi 2015. Teknisten ongelmien vuoksi projekti viivästyi ja ensimmäisen vaiheen suunniteltu käyttöönotto (ajanvarausten tekstiviestimuistutus) siirrettiin keväälle 2016. Sähköistä asiointia laajennetaan asteittain.
	Työllistämisen ja aktivointitoimenpiteet yhdistetään hallinnollisesti.	Työryhmä laatii suunnitelman työllistämistoimenpiteiden kokonaisuudesta.	Työllistämispalvelut yhdistettiin ja siirrettiin kaupungin kehittämispalveluiden alaisuuteen.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: sairaalapalvelujen mahdollistaminen asiakkaan kotona

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Sairaalapalvelujen mahdollistaminen asiakkaan kotona yhtenä nykyaikaisen sairaanhoidon vaihtoehtona.	Pienimuotoinen vaativan tason kotisairaala, viisi potilasta. Tehostettu lääkärihoito kotisairaanhoidossa, kymmenen potilasta. Kotiin annettava psykiatrinen hoito, 5–10 potilasta.	Vuodeosastotoimintaa ja toimistotyyppistä psykiatrista toimintaa supistetaan ja resursseja siirretään kotiin annettaviin palveluihin.	Vuodeosastotoimintaa supistettiin ja samalla kotihoitoa tehostettiin ja kotisairaala perustettiin suunnitellun laajuusena. Lääkärin konsultoiva toiminta kotihoitossa on ollut hyvin keskeistä, asiakasmäärät olivat arvioitua suurempia (noin 20 potilasta). Psykiatrisen avohoidon kehittämisessä päästiin suunnittelukokousten tasolle.

Henkilöstö ja johtaminen: työnjaon ja tiimityötaitojen kehittäminen

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Työnjakoa ja tiimityötaitoja kehitetään.	Infektioiden hoito siirretään sairaanhoitajille ja selkäkipupotilaiden primaarihoito fysioterapeuteille. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö moniongelma-asiakkaiden ja päihdeasiakkaiden hoidossa tiivistyy. Erikoissairaanhoidon kanssa edetään kohti yhdessä tekemisen kulttuuria.	Akuuttiaikoja avataan aikaisempaa enemmän hoitajille, lääkärin akuuttiaikoja vähennetään. Fysioterapeutit aloittavat selkävastaanotot. Kuntoutustyöryhmä organisoituu uudelleen. Erikoissairaanhoidon lähetekäytäntöä kehitetään yhteishankkeen avulla.	Infektioiden hoito tapahtui osittain hoitajien, osittain lääkärin vastaanotoilla. Hoitaja-aikojen kokonaismäärä kasvoi. Selkävastaanotot fysioterapiassa alkoivat. Psykiatrian, päihdetyön ja aikuissosiaalityön yhdistämishanke käynnistyi ja yhteisten toimitilojen suunnitteluvaihe vietiin päätökseen. Jo pitkälle viety lähetetöiminnan kehittämissäntake ei edennyt vuoden aikana juurikaan, mutta neurologisen kuntoutuksen yhteiskokoukset käynnistyivät säännöllisenä toimintana. Apuvälineiden alueelliset jakoperusteet hyväksyttiin kaikissa kunnissa. Aivohalvauksen kuntoutuksen hoitoketju valmistui.

Talous: palvelujen kustannustehokas tuottaminen ottaen huomioon niukentuvat taloudelliset resurssit

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tuotetaan palveluja kustannustehokkaasti keskittyen kuntayhteistyön ja erikoissairaanhoitoyhteistyön saattamiseen uudelle tasolle tavoitteena päällekkäisten toimintojen karsiminen ja siten toiminnan tehostaminen.	Vuoden 2015 aikana luodaan asiakirja tulevaisuuden tuotanto-organisaatiosta työnjakoineen ja tehtävineen tulevina vuosina toteutettavaksi.	Kunta- ja erikoissairaanhoidon yhteistyöhön työnjakoi- neen panostetaan. Toteutus- vaiheeseen edetään sitä mukaa, kun eri toimialoja koskevat suunnitelmat valmistuvat, mahdollisuuksien mukaan jo vuonna 2015.	Yhteistyö toivotussa laajuudessa lähikuntien ja erikoissairaanhoidon kanssa oli sidottu valtakunnalliseen sote-kehitykseen, joka vuoden 2015 toimintasuunnitelmaa laadittaessa näytti vielä lupaavalta. Sote-uudistuksen viivästy- tymisen vuoksi yhteistyö ei edennyt.
Talous on hallinnassa, vaikka resurssit niukenevat.	Myös talous on hallinnassa, talousarviossa pysytään ja reagoidaan nopeasti poikkeamiin.	Toiminnassa huomioidaan taloudellisuus.	Alkuvuoden ongelmat uuden talous- hallinnon ohjelman toiminnassa vai- keuttivat toiminnan ja talouden tun- nuslukujen seurantaa. Työikäisten pal- veluissa talousarviossa pysyminen on- nistui lisämäärärahan avulla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21132 Työikäisten palvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	7 328 860		7 328 860	7 508 886	180 026
<i>josta sisäiset</i>	3 262 175		3 262 175	3 048 548	-213 627
Toimintakulut	-21 900 954	-364 000	-22 264 954	-21 836 135	428 819
<i>josta sisäiset</i>	-4 990 405		-4 990 405	-4 754 183	236 222
Toimintakate	-14 572 094	-364 000	-14 936 094	-14 327 249	608 845
<i>josta sisäiset</i>	-1 728 230		-1 728 230	-1 705 635	22 595
Toimintakate ulkoinen	-12 843 864	-364 000	-13 207 864	-12 621 614	586 250
Poistot ja arvonalentumiset	-25 540		-25 540	-17 870	7 670

Myyntituotot toteutuivat budjetoitua enemmän johtuen kotikuntakorvauksista. Osavuosiraportin yhteydessä todettiin, että henkilöstökulujen määrärahat eivät tule riittämään. Lisämääräraha-anomus 364 000 euroa hyväksyttiin. Toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan budjetoitua vähemmän johtuen eläkevastuiden kirjaamiskäytännön muutoksesta.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

Käyntitilasto/Työikäisten palvelut

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015	josta Lapinjärven suoritteet
Avohoito				
Lääkärikäynti	14 554	17 000	12 873	2 277
Hoitajakäynti	16 181	22 000	15 967	2 143
Korvaushoitokäynnit	1 191	1 500	2 663	6
Fysioterapiakäynnit	6 572	6 700	6 165	414
Fysioterapia, ryhmäkäynnit	962	1 200	1 029	94
Hoitopuhelu, triage	4 002	4 500	2 490	307
Hoitopuhelu, lääkäri	7 371	10 000	6 579	974
Hoitopuhelu, hoitohenkilökunta	11 255	10 000	12 623	2 193
Muistipoliklinikka, hoitajakäynti	244	200	317	28
Ensiapupoliklinikka ja triage, lääkärikäynti	6 182	4 500	6 351	620
Ensiapupoliklinikka ja triage, hoitajakäynti	4 318	3 000	4 331	326
Erikoislääkäripalvelut, kirurgi	116	50	67	10
Erikoislääkäripalvelut, neurologi	161	200	157	14
Erikoislääkäripalvelut, gynekologi	184	150	191	26
Erikoispoliklinikka/endoskopia	162	250	130	18
Hammashuolto				
Hammaslääkärin vastaanotto	11 044	14 000	11 237	1 512
Suuhygienistin vastaanotto	2 492	3 000	2 631	386
Sairaala				
Osasto III	7 487	7 000	7 005	551
Osasto IV	7 067	6 800	6 793	668
Osasto V	3 397	200	212	
Aikuisten sosiaalityö				
A-klinikka	2 277	1 600	2 476	151

Senioripalvelut

Vastuuhenkilö: senioripalveluiden palvelupäällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Ikäihmisten määrä Loviisan kaupungissa on suuri – 11 prosenttia väestöstä on yli 75-vuotiaita, mikä on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta. Vanhuspalvelulain linjausten mukaisesti palvelut tuotetaan ensisijaisesti asiakkaiden kotona, mikä on tarkoittanut kotihoidon (mukaan lukien kotisairaanhoidon) piirissä olevien asiakkaiden määrän merkittävää nousua. Asiakkaiden määrä kasvoi noin sadalla verrattuna edellisvuoteen. Myös asiakastuntien määrä nousi huomattavasti. Säännöllisen kotihoidon (mukaan lukien kotisairaanhoidon) kattavuus 75 vuotta täyttäneiden keskuudessa on 16,7 prosenttia, mikä tarkoittaa 2,5 prosentin nousua vuoteen 2014 verrattuna. Kotihoidon asiakasmäärän kasvusta johtuen vuoden aikana oli palkattava tilapäisiä sijaisia, jotta asiakkaat saivat tarvitsemansa hoidon. Kotihoito on kansantaloudellisesti edullisempi hoitomuoto kuin laitoshoidon.

Kotihoitopalvelujen myöntämisperusteet on päivitetty, jotta palvelutarpeen arviointi saadaan yhtenäisemmäksi. Palvelutarpeen kasvaessa asiakaskriteerejä on tarkistettava ja resursseja ohjattava eniten tarvitseville. Haasteena on löytää vaihtoehtoisia tukimuotoja niille, jotka tarvitsevat vain vähän apua, ja vastaavasti kyetä tarjoamaan riittävästi apua paljon hoitoa tarvitseville asiakkaille.

Loviisan terveyskeskuksen osasto 5 suljettiin kokonaan 1.2.2015. Sulkemisen yhteydessä kotihoidon henkilökuntaa lisättiin neljällä henkilöllä, mikä mahdollisti yöhoidon kehittämisen. Kotihoidossa aloitettiin yöhoito yhteistyössä Loviisan terveyskeskuksen osaston 3 kanssa 1.4.2015.

Senioripalveluissa kotihoidolla ja hoiva-asumisella on omat nimetyt lääkärit. Yhteistyötä lääkäreiden ja kotihoidon henkilökunnan välillä kehitettiin vuoden aikana. Osa aiemmin osastoilla suoritetuista sairaanhoidon toimenpiteistä on voitu tehdä eri hoiva-asuntoyksiköissä ja asiakkaiden kotona, esimerkiksi suonensisäisten antibioottien antaminen ja haavanhoito, jotka aiemmin hoidettiin vastaanotoilla, sekä saattohoito.

Vuonna 2014 oli suunnitelmassa ottaa kotihoidossa käyttöön toiminnanohjausjärjestelmä. Kilpailutukseen liittyvien ongelmien takia toiminnanohjaus saatiin käynnistettyä vasta vuoden 2015 alussa. Järjestelmä mahdollistaa asiakkaan kotona suoritettujen tehtävien dokumentoinnin ja tilastoinnin. Käynnit kotihoidon toimistoilla ovat lyhentyneet ja henkilökunnan asiakkaan luona viettämä aika on pidentynyt. Kotikäynnin kesto aika on 40–60 prosenttia työajasta, ajoajasta riippuen.

Vuoden aikana kyettiin tarjoamaan paikka eri hoiva-asumisyksiköissä 63 vanhukselle, joista 32 tuli Loviisan terveyskeskuksesta. 31 henkilöä muutti hoiva-asumispaikalle suoraan kotoa, mikä on 14 henkilöä enemmän kuin vuonna 2014. Asiakkaita hoidetaan niin pitkään kotona, että yhä useammin he muuttavat suoraan johonkin hoiva-asumisyksikköön sen sijaan, että makaisivat terveyskeskuksessa odottamassa hoiva-asumispaikkaa. Kaikille ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville kyettiin järjestämään paikka vanhuspalvelulain edellyttämässä ajassa (kolme kuukautta).

Senioripalveluissa on tehty kotihoidon ja kaikkien asumisyksiköiden omahoitosuunnitelmia ja nimetty kotihoidon asiakkaille vanhuspalvelulain määräysten mukaisia vastuuhoidajia. Lisäksi kotihoidossa on kehitetty omahoitajajärjestelmää.

Tärkeänä tavoitteena vuoden aikana oli kannustaa Loviisan ikäihmisiä osallisuuteen ja tukea heidän hyvinvointiaan, terveyttään ja toimintakykyään niin, että he selviytyvät omatoimisesti mahdollisimman pitkään. Senioripalveluissa jatkettiin aktiivisesti työtä yhteistyön lisäämiseksi järjestöjen ja vapaaehtoisten kanssa. Voimaa vanhuuteen -hankkeessa on kehitetty pysyviä toimintamalleja ja käytänteitä, jotka helpottavat ikäihmisten selviytymistä arjessa. Muun muassa ulkoiluystävällisyyttä on kehitetty. Innostus ryhtyä ulkoiluystäväksi iäkkäille henkilöille, jotka eivät yksin kykene lähtemään ulos kävelylle, on lisääntynyt. Aktiivisia ulkoiluystäviä on 30.

Palvelutalo Esplanadin kuntosalin toimintaa liikuntarajoitteisille vanhuksille kehitettiin 2015. Ohjattua ryhmätoimintaa järjestävät senioripalvelut ja vapaa-aikatoimi yhdessä. Eri yhdistyksillä on mahdollisuus varata aikoja kuntosalilta. Silloin kun sali ei ole varattu, se on ikäihmisten vapaassa käytössä. Kuntosalin käyttö on lisääntynyt ja palaute on ollut varsin myönteistä.

Muistipoliklinikka toimii senioripalvelukeskuksessa ja muistiongelmaiset voivat ottaa suoraan yhteyttä muistikoordinaattoriin, joka suunnittelee jatkotoimet, esim. neurologilla käynnit. Ne kotihoidon lähihoitajat, joilla on muistihoitajan koulutus, tekevät tukikäyntejä kotona asuvien, vahvistetun diagnoosin saaneiden vanhusten luokse sekä tekevät muistitestejä muistipoliklinikalle hakeutuneille asiakkaille. Syksyllä 2015 käynnistyi kaksi vertaistukiryhmää muistisairaille ja heidän omaisilleen, ja lisää ryhmiä on suunnitteilla.

Tehostetussa palveluasumisessa oli vuoden aikana kahdeksan palvelusetelillä sijoitettua asiakasta. Palvelusetelien käyttö kotihoidossa ja omaishoidossa kasvoi vuoden 2015 aikana. Palvelusetelien ansiosta palvelutarjonta monipuolistuu ja asiakkaiden valinnanmahdollisuudet lisääntyvät ilman kustannustason nousua. Mahdollisuus saada sijainen omaishoidossa jatkuu yhtenä vaihtoehtona, kun omaishoitajille järjestetään lakisääteisiä vapaapäiviä.

Tehostetun palveluasumisen hankesuunnitelma ja suunnitelma hankkeen toteuttamiseksi sekä rahoitusvaihtoehdot hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 20.5.2015. Ikäihmisten palvelutalon rakentaminen Harmaakalliolle siirtyy, koska asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) investointituen hakemus voitiin tehdä vasta heinä–lokakuusta 2015 alkaen ja koska tontin kaavoituksesta on jätetty valitus. ARA:n investointitukea haettiin suunnitellusti. Päätös rahoitustuen suuruudesta tehdään tammikuussa 2016. Harmaakallion palvelutalon rakentamisen lykkääntyessä on tehty päätös aloittaa Taasiakodin kunnostus suunniteltua aiemmin.

Avaintavoitteiden (operatiivisten) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: ikäihmisten toimintakyvyn ylläpito, osallisuuden edistäminen ja kotona asumisen mahdollistaminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ikäihmisten toimintakyvyn ylläpito ja osallistumisen edistäminen.	Kehitetään ja juurrutetaan erilaisia ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia työmenetelmiä kotihoidossa. Yhteistyö kolmannen sektorin ja vapaa-aikatoimen kanssa. Ylläpidetään ulkoiluystävällistä toimintaa ja järjestetään koulutusta tarvittaessa. Lisätään vanhempien kuntalaisten osallisuutta.	Kotihoidon henkilökunnan koulutus ns. "kunnanhoitajiksi" jatkuu 2015. Osa kotihoidon henkilökunnasta osallistuu oppisopimuskoulutukseen "Tuotekehityksen erikoisammattitutkinto". Osallistuminen hankkeen "Erityisliikuntaa kuntiin 2013–2015" työryhmään jatkuu. Pidetään yhteyttä ulkoiluystävien kanssa ja järjestetään kaksi tapaamista vuodessa. Järjestetään tilaisuuksia, joissa ikäihmiset voivat esittää kysymyksiä ja toivomuksia. Yhteistyötä vanhusneuvoston kanssa kehitetään.	Koulutuksessa ns. kunnanhoitajiksi on pidetty taukoa keväällä 2015, koska käyttöön otettiin toiminnanohjausohjelma, joka on vaatinut paljon koulutusta koko kotihoidon henkilökunnalle. Tuotekehityksen erikoisammattitutkinnon koulutus jatkui suunnitelmien mukaan. Senioripalvelujen kuntohoitajat olivat mukana hankkeen "Erityisliikuntaa kuntiin 2013–2015" työryhmässä. Vapaaehtoisille ulkoiluystävällisille ja ryhmänjohtajille järjestettiin vuoden aikana kaksi tapaamista ja ulkoiluystävälliselle koulutusta 3. ja 24.6.2015. 10.2.2015 järjestettiin yleinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus palvelutalo Esplanadissa. Senioripalvelukeskuksen edustajia oli mukana eri yhdistysten kokouksissa ja he informoivat vanhusneuvoston kehittämissuunnitelmista. Myös vanhusneuvostolle kerrottiin erilaisista kehityssuunnitelmista.
Laadukkaan ja tarkoituksenmukaisen hoiva-asumisen järjestäminen.	Hoiva-asumista ja Loviisan terveyskeskuksen käyttöä kehitetään. Ikäihmisiä, jotka eivät tarvitse sairaanhoidtoa, ei hoideta enää Loviisan terveyskeskuksessa, vaan kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen piirissä. Intervallihoidosta huolehtivat kokonaan senioripalvelujen yksiköt. Asukkaiden osallisuutta aktivoidaan. Hoito on kauttaaltaan kuntouttavaa.	Harmaakalliolle aletaan rakentaa uutta ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikköä. Rakentaminen jatkuu vuonna 2016. Palvelutalo Lyckaniin suunnitellaan lisärakennus. Taasiakoti kunnostetaan (mm. jäähdytyslaitteisto, ja piha-alueen parannus). Henkilökuntaa koulutetaan kehittämään hoitotyötä asiakaslähtöiseksi. Henkilökunnasta useat osallistuvat oppisopimuskoulutukseen "Tuotekehityksen erikoisammattitutkinto" Yhteistyö kolmannen sektorin ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa lisääntyy asukkaita virkistävän toiminnan kehittämiseksi.	Ikäihmisten palvelutalon rakentaminen Harmaakalliolle lykkääntyy, koska tontin kaavoituksesta on valitettu, mutta rakentaminen voitaneen aloittaa vuoden 2016 lopussa. ARA-investointitukea haettiin suunnitellusti. ARA päättää rahoitustuen suuruudesta tammi-kuussa 2016. Taasiakodin kunnostus aloitetaan suunniteltua aikaisemmin ja työt aloitetaan huhtikuussa 2016. Senioripalveluista 30 työntekijää osallistui tuotekehityksen erikoisammattitutkinnon oppisopimuskoulutukseen. Yhteistyötä kolmannen sektorin sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa kehitettiin ja kulttuuritoimen kanssa oli mm. yhteisiä kokouksia, joissa suunniteltiin yhdessä erilaisia tapahtumia senioreille. Vapaa-aikatoimi ja senioripalvelut järjestävät erilaisia yhteisiä tapahtumia.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: monipuolisten, ennakoivien ja asiakaskeskeisten, turvallista kotona asumista tukevien palvelujen tarjoaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Monipuolisten asiakasläh- tösten turvallista kotona asumista tukevien palvelu- jen tarjoaminen.	Asiakkaiden luona vietet- tävä aika lisääntyy siten, että se on vähintään 60 % kotihoiton henkilökunnan työajasta. Joustavuus ja tehokkuus kotihoitossa lisääntyvät. Säännöllisen kotihoiton kattavuus laajenee suosi- tuksien mukaiseksi (14 % yli 75-vuotiaista). Monisairaiden iäkkäiden henkilöiden kotona annet- tava hoito ja palvelut pa- ranevat. Muistisairaiden ikäihmis- ten varhaista diagnosti- sointia ja hoitoa kehitet- tään.	Toiminnanohjausjärjestel- mä otettiin käyttöön syksyl- lä 2014. Ohjelman sisäänajo jatkuu keväällä 2015. Kotihoiton henkilökuntaa lisätään osaston 5 sulkemi- sen yhteydessä. Kotihoiton asiakasmäärä kasvaa ja asi- akkaat tulevat tarvitsemaan entistä enemmän tukea ja hoivaa. Ilta-ajan ja mahdollisesti yö- ajan henkilökuntaa lisätään. Kotihoitolle nimetään omat lääkärit. Yhteistyötä Loviis- an terveyskeskuksen hen- kilökunnan ja kotihoiton välillä kehitetään. Kotihoi- don sairaanhoitajien saata- vuus myös viikonloppuisin turvataan. Joitakin tehtäviä pyritään muuttamaan fysio- terapeutin tai toimintaterapeu- tin tehtäviksi. Perustetaan vertaistukiryh- miä muistisairaille ja heidän omaisilleen.	Toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön ja koko henkilöstö on kou- lutettu uuden järjestelmän käyttämi- seen. Henkilökunnan asiakkaan luona viettämä aika on 40–60 % työajasta, riippuen ajoajasta. Henkilökuntaa on lisätty neljällä osas- ton 5 sulkeuduttua 1.2.2015. Kotihoi- dossa aloitettiin yöhoito yhteistyös- sä Loviisan terveyskeskuksen osaston 3 kanssa. Kattavuusprosentti on 16,7, joka on korkeampi kuin valtakunnalli- nen suositus (14 %). Kattavuusprosent- ti vaihtelee myös kunnittain riippu- en eri hoitotoimenpiteiden kirjaamis- tavasta (kotihoito/kotisairaahoito). Oma tavoitteemme kotihoitolle siir- ryttäessä laitospainotteisesta hoidosta avohoitoon on noin 18 prosenttia. Kotihoitolla on omat lääkärit, jotka te- kevät aktiivista yhteistyötä kotihoiton sairaanhoitajien kanssa. Kotihoitolla on yksi sairaanhoitaja töissä viikonlop- puisin klo 8.00–15.00. Talousarviossa 2016 muutettiin yksi päällikön tehtävä fysioterapeutin tehtäväksi. Muistisairaille on järjestetty vertaistu- kiryhmiä.

Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ylläpitää ja kehittää henki- lökunnan osaamista muu- toksessa.	Henkilökunnan sairaus- poissaolot vähenevät. Muutokset viedään halli- tusti läpi.	Kokouksissa informoidaan henkilökuntaa säännöllisesti muutoksista. Sairauspoissa- oloihin reagoidaan nopeasti. Esimieskokoukset 3–4 kertaa vuodessa. Kehityskeskuste- lut vuosittain.	Senioripalveluissa pidetään päällikkö- kokouksia säännöllisesti joka kolmas viikko ja lähiesimiehet käyvät kehitys- keskusteluja henkilökuntansa kanssa. Yhteistyötä työpaikkaterveydenhuol- lon kanssa on kehitetty henkilökunnan työssä jaksamisen tukemiseksi. Erilaisia koulutuksia pätevyyden yllä- pitämiseksi ja lisäämiseksi järjestet- tiin säännöllisesti. Sairauspoissaolojen kokonaismäärä on samalla tasolla kuin 2014, mutta lyhyet sairauspoissaolot ovat sen sijaan vähentyneet.

Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Talousarvion seuraaminen vuoden aikana, ennusteiden laatiminen ja poikkeamiin reagointi.	Pysytään talousarvion raa-meissa. Seurataan aktiivisesti senioripalvelujen tavoitteiden toteutumista.	Prosesseja tehostetaan ja uusia toimintamalleja etsitään. Kotihoitoa kehitetään ja asiakkaita hoidetaan oikeassa paikassa. Ikäihmisten laitoshoidtoa vähennetään.	Sijaismäärärahat ylitettiin, koska kotihoidon asiakkaiden määrä kasvoi ennakoitua enemmän. Vuodepaikkojen määrä terveyskeskuksessa väheni ja asiakkaita hoidetaan pitempään kotona. Lisäksi senioripalveluissa kokonaisuutena oli pitkiä sairauslomia, mikä aiheutti kasvavaa sijaistarvetta. Senioripalveluissa käydään työrutiinit läpi ja etsitään uusia työtapoja hoidon laadun parantamiseksi ja työprosessien tehostamiseksi. Kaikki lähiesimiehet osallistuvat tuotekehityksen erikoisammattitutkinnon oppisopimuskoulutukseen. Koulutuksesta on ollut suuri apu työmenetelmien kehittämässä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21134 Senioripalvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	4 656 385		4 656 385	4 755 063	98 678
<i>josta sisäiset</i>	1 005 535		1 005 535	978 678	-26 857
Toimintakulut	-17 131 230	-429 000	-17 560 230	-17 780 490	-220 260
<i>josta sisäiset</i>	-3 848 672		-3 848 672	-3 809 898	38 774
Toimintakate	-12 474 845	-429 000	-12 903 845	-13 025 427	-121 582
<i>josta sisäiset</i>	-2 843 137		-2 843 137	-2 831 219	11 918
Toimintakate ulkoinen	-9 631 708	-429 000	-10 060 708	-10 194 208	-133 500
Poistot ja arvonalentumiset				-22 443	-22 443

Osavuosisraportin yhteydessä todettiin, että henkilöstökulujen määrärahat eivät tule riittämään. Lisämääräraha-anomus 429 000 euroa hyväksyttiin. Kotihoidon asiakkaiden määrän kasvusta johdun maksutuotot ylittivät talousarvion. Senioripalvelujen toimintakulujen ylitys johtuu henkilöstökulujen, kotihoidon henkilöstön matkakorvausten sekä myönnetyn omaishoidon tuen budjetoitua suuremmasta käytöstä.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
75 vuotta täyttäneet	1 662	1 700	1 709
65–74 -vuotiaat	2 122	2 300	2 226
Kotona asuvat ikäluokassa 75 + , % ikäluokasta	89,5	89,8	89,9
Omaishoito			
Omaishoitajat	74	80	74
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	4,4	4,7	4,7
Asiakkaiden RAVA, ka		2,7	2,6
Kotihoito			
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sis. säännöllinen kotisairaanhoido) ikäluokassa 75 +	236	255	284
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sis. säännöllinen kotisairaanhoido) ikäluokassa alle 75	76	70	94
Kattavuusprosentti (sis. säännöllinen kotisairaanhoido) ikäluokasta 75 +	14,2	15	16,7
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa ikäluokassa 75 +			176
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +			10,4
Asiakkaiden RAVA, ka		2,7	2,0
Tehostettu palveluasuminen			
Paikkojen määrä; oma toiminta + ostopalvelut	124	123	123
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	6,7 % (112 as.)	6,7 % (114 as.)	6,7 % (114 as.)
Kattavuusprosentti ikäluokasta 65–74	0,5 % (12 as.)	0,4 % (9 as.)	0,4 % (9 as.)
Oma toiminta			
Paikkojen määrä	61	60	60
Asiakkaiden RAVA, ka		3,2	3,2
Ostopalvelut			
Paikkojen määrä	63	60–63	63
Asiakkaiden RAVA, ka		3,2	
Laitushoito			
Paikkojen määrä	67	66	64
Kattavuusprosentti ikäluokasta 75 +	3,8 % (64 as.)	3,5 % (60 as.)	3,4 % (58 as.)
Kattavuusprosentti ikäluokasta 65–74	0,2 % (3 as.)	0,3 % (6 as.)	0,3 % (6 as.)
Asiakkaiden RAVA, ka		3,7	3,5
Lyhytaikaishoitopaikat/laitushoito, joista		13	13
Rosenkullan intervallihoito-osastolla		7	7
Hemgårdenissa		3	3
Taasiakodissa		2	2
Hambergin kodissa		1	1

Alueelliset palvelut ja työllistämistä edistävät palvelut

Vastuuhenkilöt: perusturvajohtaja ja johtava lääkäri (sekä työllistämistä edistävästä palveluista työllistämiskoordinaattori)

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutos on edelleen valtiovallan toimesta kesken, joten tehtäviä ei ole määritetty, eikä selvitystä erityisvastuualueiden tehtävistä ole laadittu.

Maan hallitus ei ole juurikaan edennyt sisällöllisesti tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen (jatkossa sote-malli) ja sen valmistelun kanssa. Itsehallinto-/maakunta-alueita päätettiin perustaa 18 ja sosiaali- ja terveystalvuuja järjestäviä alueita 15. Itsehallinto-/maakunta-alueista kolmen tulee järjestää sote-palvelunsa yhteistyössä jonkin sote-alueen kanssa. Tarkempia tietoja siitä, mitkä alueet joutuvat tekemään yhteistyötä, ei vielä ole tiedossa.

Elintarvikelaboratorion toiminta lakkautettiin 1.1.2015 Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä.

Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta päätti eläinlääkäripäivystyksen järjestämisestä yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa 31.12.2015 lukien. Sopimus päivystysyhteistyöstä Kotkan kaupungin kanssa irtisanottiin. Vantaan kaupunki vastaa virka-ajan ulkopuolisen pieneläinpäivystyksen järjestämisestä myös Porvoon kaupungin terveydensuojelun toimialueen pieneläimille.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: oikeantasoiset ja oikea-aikaiset palvelut

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Oikeantasoiset ja oikea-aikaiset palvelut.	Hoitotakuu toteutuu. Asiakas saa oikean tasoista hoitoa.	Tiiviimpi yhteistyö perusturvan ja erikoissairaanhoidon välillä.	Hoitotakuu on pääasiallisesti toteutunut ja voidaan sanoa, että potilas on saanut oikeantasosta hoitoa. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välille voitaisiin kuitenkin kehittää toimivampaa yhteistyötä. Salute-koulutuspäivä helmikuussa 2015 oli merkittävä ponnistus yhdessä tekemisen perustan luomiselle. Yhteisissä työpaikoissa yhdenmukaistettiin akuuttihoiton hoitoketjuja.
Työllistämistä edistävät palvelut oikea-aikaisesti.	Työttömyysaste laskee.	Kootut työllistämispalvelut vaikuttavat tehokkaasti työllistämiseen.	Siirretty kehittämispalveluiden alaisuuteen.
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24 -vuotiaiden määrän väheneminen/SOTKANet.	Starttipajan ja nuorten työpajan apu opiskelijastatusten säilyttämiseen tarjolla vaikeassa tilanteessa olevalle lyhytaikainen pajakakso, apua opinnäytetyön tekemiseen tai harjoittelupaikka.	Siirretty kehittämispalveluiden alaisuuteen.
		Nuorten työpajatoiminnan ”Opsittaminen” (tietty tehtävät luetaan hyväksi opiskelussa) yhdessä Inveonin kanssa.	Siirretty kehittämispalveluiden alaisuuteen.
		Edupolin hallinnoima Linko-hanke yhteistyössä nuorisotoimen kanssa: nuorisotakuun toimeenpanoa, jolla kehitetään uudenlaisia ratkaisuja heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluihin (mm. monialainen verkosto- ja yritysyhteistyö).	Siirretty kehittämispalveluiden alaisuuteen.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: toimiva yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Toimiva yhteistyö erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä.	Enemmän hoitoketjuosia siirtyy perusterveydenhuoltoon.	Hoitoketjuosien siirtojen yhteydessä myös selkeämpi sopeutus resurssien käytöstä.	Alueellinen aivohalvauspotilaan hoitoketju valmistui. Neurologisten potilaiden kuntoutustyöryhmän toiminta käynnistyi. Syvän laskimotukoksen akuuttihoiton hoitoketju saatiin osaksi kaikkien toimijoiden arkirutiineja.

Henkilöstö ja johtaminen: henkilöstön jaksamisen tukeminen sekä yhteensovittavan johtamisen kehittäminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Henkilöstön jaksaminen ja tukeminen muutoksessa.	Henkilöstö jaksaa paremmin työssään.	Huomioidaan eri henkilöstöfoorumeilla tullut henkilöstön feedback. Muutoksista informoidaan jatkuvasti.	Päivystysasetuksen mukaisen kokeilun aikana henkilökuntamme teki työvuoroja Porvoon sairaalassa. Tämä vei energiaa, mutta henkilöstömme selvisi hyvin.
Avoin toimintakulttuuri, jonka perustana on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Kehitetään yhteensovitavaa johtamista. Avoin ja toimiva yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen toimintakulttuuri kuntalaisten kanssa.	Uuden johtamistavan ja käytänteiden kehittäminen. Esi- miestyön kehittäminen ja koulutukset, jotka edesauttavat tavoitteen toteuttamista.	Ei voitu aloittaa, koska prosessit yhdessä erikoissairaanhoidon kanssa eivät edenneet.

Talous: talouden tasapainottaminen ja toiminnan tehostaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Talous tasapainossa.	Talousarvion määrärahat ovat riittävät.	Läheinen yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa. Mahdolliset hoitoketjusiirrot perusterveydenhuoltoon.	Osavuosisiraportin yhteydessä todettiin, että erikoissairaanhoidon määrärahat eivät tule riittämään. Lisämääräraha-anomus hyväksyttiin ja siten erikoissairaanhoidon ostopalveluihin tarkoitetut määrärahat riittivät.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21135 Muut alueelliset palvelut, kuntayhtymät ja työllisyyspalvelut

TALOUSARVIO 2015	TA-MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
------------------	--------------	---------------------------	---------	-----------

Toimintatuotot	83 280	83 280	90 995	7 715
<i>josta sisäiset</i>				
Toimintakulut	-18 775 011	-411 000	-19 186 011	-19 497 027
<i>josta sisäiset</i>	<i>-78 111</i>	<i>-78 111</i>	<i>-89 180</i>	<i>-11 070</i>
Toimintakate	-18 691 731	-411 000	-19 102 731	-19 406 032
<i>josta sisäiset</i>	<i>-78 111</i>	<i>-78 111</i>	<i>-89 180</i>	<i>-11 070</i>
Toimintakate ulkoinen	-18 613 620	-411 000	-19 024 620	-19 316 852

Poistot ja arvonalentumiset

Osavuosisiraportin yhteydessä todettiin, että erikoissairaanhoidon määrärahat eivät tule riittämään. Lisämääräraha-anomus hyväksyttiin ja siten erikoissairaanhoidon ostopalveluihin tarkoitetut määrärahat riittivät. Alueellisten palvelujen ylitys johtuu eläkemenovelvoitteista.

SIVISTYSKESKUS

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja

Sivistyskeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Keskuksen toiminta perustui taloudelliseen tietoisuuteen ja hoidettiin suunnitelmallisesti. Ulkopuolista rahoitusta haettiin aktiivisesti. Keskus käytti yhteensä noin 375 000 euroa ulkopuolista rahoitusta erilaisiin kehittämishankkeisiin. Tasapainottamisohjelman toteuttaminen vuonna 2015 ja jatkosuunnittelu vuosille 2016-2017 vaikutti ja antoi oman leimansa toiminnalle kaikilla vastuualueilla.

Sivistyskeskuksen vastuualueilla toimintaympäristöön ja toimintaan ovat vaikuttaneet muun muassa seuraavat seikat

- Sivistyskeskuksen päällikötason hallintoa on kevennetty ja työtehtäviä on järjestelty uudeleen museo- ja kulttuuritoimen vastuualueella.
- Varhaiskasvatuksen hallintoa kevennettiin siten, että siirryttiin viiteen alueelliseen hallinnolliseen päiväkodinjohtajaan.
- Lasten viikonloppuhoito on keskitetty Koskenkylän päiväkotiin.
- Yläkoulujen tuntikehystä leikattiin lukuvuoden 2015–2016 alusta.
- Koulutoiminnan kokonaisselvitys 2016–2021, sisältäen keskustan päiväkodit, valmistui vuoden 2015 loppuun mennessä, valtuuston lokakuussa 2014 antaman toimeksiannon mukaisesti. Selvitys julkaistiin 11.1.2016
- Harjunteen koulun toiminta käynnistyi syyslukukauden alussa.
- Koulujen ja lukiodien johtokunnat on lakkautettu vuoden 2015 alusta.
- Uuden, lukuvuoden 2016–2017 alusta käyttöön otettavan opetussuunnitelman valmistelutyö jatkui 2015.
- Valtio on myöntänyt vapaa-aikatoimelle avustusta etsivään nuorisotyöhön. Avustuksen avulla vapaa-aikatoimi palkkasi kolmen nuorisotyön etsivää. Koulutuksen vastuualueelle myönnettiin valtionavustusta muun muassa opetusryhmien pienentämiseen ja erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen.
- Vapaa-aikatoimi osallistui Allianssin koordinoimaan Onnistunut nuorisotakuu- hankkeeseen ja valtakunnalliseen erityisliikuntahankkeeseen.
- Kulttuuritoiminnassa on pääasiassa onnistuttu toteuttamaan asetetut tavoitteet ja tapahtumia on järjestetty eri kohderyhmille kaupungin eri osissa.
- Kaupunki vuokrasi Almin talon loppuvuodesta 2015 ja toimintaa koordinoi kulttuuritoimi.
- Kaupunginmuseon kävijämäärä kasvoi verrattuna vuoteen 2014.
- Ruotsinpyhtään lähikirjasto lakkautettiin 1.1.2015 alkaen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2015

Sivistyskeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate

2114 Sivistyskeskus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Myyntituotot	1 027 937		1 027 937	2 061 368	1 033 434
Maksutuotot	1 013 858		1 013 858	1 105 109	91 251
Tuet ja avustukset	309 100		309 100	423 230	114 130
Vuokratuotot	190 916		190 916	229 158	38 242
Muut toimintatuotot	144 860		144 860	186 808	41 948
Toimintatuotot yhteensä	2 686 671		2 686 671	4 006 192	1 319 521
<i>josta sisäiset</i>	<i>271 050</i>		<i>271 050</i>	<i>1 237 534</i>	<i>966 484</i>
Henkilöstökulut	-18 817 684		-18 817 684	-18 661 900	155 784
Palveluiden ostot	-6 645 851		-6 645 851	-7 271 111	-625 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-839 886		-839 886	-826 324	13 562
Avustukset	-1 559 900		-1 559 900	-1 326 655	233 245
Muut toimintakulut	-4 099 957		-4 099 957	-4 207 455	-107 498
Toimintakulut yhteensä	-31 963 278		-31 963 278	-32 299 309	-336 031
<i>josta sisäiset</i>	<i>-6 572 708</i>		<i>-6 572 708</i>	<i>-7 485 288</i>	<i>-912 580</i>
Toimintakate	-29 276 607		-29 276 607	-28 287 773	988 834
<i>josta sisäiset</i>	<i>-6 301 658</i>		<i>-6 301 658</i>	<i>-6 247 753</i>	<i>53 905</i>
Toimintakate ulkoinen	-22 974 949		-22 974 949	-22 045 364	929 585
Poistot ja arvonalentumiset	-84 220		-84 220	-39 971	44 249

Toimintatuottojen toteutuminen

Keskuksen toteutuneet ulkoiset toimintatuotot ylittivät budjetoidun noin 353 000 eurolla. Vuoden 2015 aikana sivistyskeskus on hakenut ja saanut ulkopuolista rahoitusta erilaisiin hankkeisiin ja kehittämistoimintaan noin 375 000 euroa. Summa ylittää budjetoidun noin 66 000 eurolla. Suurimmat avustussummat on myönnetty seuraaville hankkeille: Tasa-arvo, Etsivä nuorisotyö, opetusryhmien pienentäminen, koulujen kerhotoiminta ja Erasmus-hankkeet.

Ulkoiset myyntituotot ylittyivät noin 117 000 eurolla. Tämä johtuu pääosin varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kotikuntalaskutuksista.

Maksutuottoja kertyi arvioitua enemmän. Päivähoitomaksutuotot ylittivät budjetin noin 69 000 eurolla. Sekä vapaan sivistystyön että vapaa-aikatoimen maksutuotot ylittivät molemmat budjetin noin 14 000 eurolla.

Toimintakulujen toteutuminen

Sivistyskeskuksen toimintayksiköt ovat pysyneet kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa. Keskukseen toteutuneet ulkoiset toimintakulut alittavat budjetoidun noin 582 000 eurolla.

Keskukseen vuoden 2015 tasapainottamistoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti.

Suurimmat säästöt kohdistuvat henkilöstömäärärahoihin, palvelujen ostoihin ja avustuksiin.

Suurin yksittäinen säästö verrattuna talousarvioon on lasten kotihoidon tuessa ja kuntalisässä joita maksettiin yhteensä 209 000 euroa alle budjetoidun. Kehitys todettiin jo osavuosikatsauksissa.

Hallinto ja kehittäminen – vastuualueen kustannukset on vyörytetty sivistyskeskuksen vastuualueille kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan. Vuoden 2015 talousarviossa tätä ei huomioitu mikä merkitsee, että suurin osa sivistyskeskuksen vastuualueiden toimintakatteista ylittivät. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut alittivat budjetoidun noin 156 000 eurolla. Verrattuna vuoden 2014 tilinpäätökseen keskuksen henkilöstökulut kasvoivat 0,8 %:lla. Kasvu tulee henkilösivukuluista, KuEL-eläkemenoperusteisista maksuista ja KuEL varhemaksuista, jotka ylittivät budjetoidun noin 181 000 eurolla ja kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 22 %.

Varsinaiset palkkakustannukset alittivat budjetoidun noin 302 000 eurolla ja pienenivät vuoden 2014 tilinpäätökseen verrattuna 0,7 %:lla eli noin 100 000 eurolla.

Keskukseen sairauspoissaolot vähenivät 719 työpäivällä verrattuna vuoteen 2014.

Keskus on vuoden aikana kriittisesti arvioinut rekrytointitarpeitaan. Pääsääntöisesti sijaisia ei ole palkattu ei-lakisääteisiin palveluihin kuten hallintoon, vapaa-aikatoimeen ja kulttuuritoimeen. Poikkeuksena olivat kirjastot missä henkilökuntaa tarvittiin ettei kirjastojen aukioloaikoja olisi jouduttu supistamaan.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sivistyskeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Luoda kuntalaisille mahdollisimman sujuva arki keskeinen taloudellinen kehitys huomioiden.	Sivistyskeskuksen palveluverkko on toimiva ja samalla taloudellinen.	Koulu- ja kirjastoverkon kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti.	Koulutoiminnan kokonaistarkastelu, sisältäen keskustan päiväkodit, valmistui vuoden 2015 loppuun mennessä. Ruukin lähikirjasto lakkautettiin 1.1.2015 lähtien.
	Mahdolliset muutokset keskuksen palveluverkoon ja palveluiden järjestämiseen tehdään hallitusti.	Toimintojen jatkuva sisäinen arviointi, palveluiden kehittäminen ja muutostarpeisiin reagoiminen.	Keskuksessa on tasapainotettu taloutta ja supistettu toimintaa talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden avulla.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Luoda positiivinen kuva kaupungista ja lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta yhteistyössä yhdistysten kanssa.	Lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan pieniä ja suuria elämyksiä, joiden avulla kaupunki erottuu edukseen.	Sivistyspalvelujen tuottaminen ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti.	Sivistyskeskus on jatkuvasti kehittänyt omia palvelujaan vastaamaan muutostarpeita. Asukkaille on tarjottu pieniä ja suuria elämyksiä, mm. kulttuuri-, museo-, ja vapaa-aikatoimen kautta.

3. Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Avoin toimintakulttuuri, jonka perustana on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilökunta.	Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin keskusten välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen toimintakulttuuri kuntalaisten kanssa.	Esimiestyön kehittäminen ja koulutukset, jotka edesauttavat tavoitteen toteuttamista.	Sisäisiä koulutuksia on järjestetty mm. liittyen esimiestyöhön. Opetushenkilöstölle on järjestetty koulutusta paikallisesti alueelliseen Osaava- Kunnig koulutustarjonnan kautta.
Kehittää yhteensovittavaa johtamista.	Kehitetään uutta johtamistapaa ja uusia käytänteitä kaupungin sisällä.	Monialainen, kuntalaisten hyvinvointia tukeva yhteistyö koko sivistyskeskuksessa ja perusturvakeskuksessa.	Keskusten välillä järjestettävien, monialaisten ryhmien kautta on kehitetty uusia työmuotoja ja käytänteitä. Työmuotojen ja käytänteiden kautta edistetään kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia. Yhteensovittavan johtamiseen liittyen on järjestetty koulutusta. Kolmas sektori osallistui osaan työryhmistä

4. Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Sivistyskeskuksen hallinto, vastuualueet ja yksiköt ovat järjestelmällisesti seuranneet talousarvion toteumaa.
Tuottaa palveluja kustannustehokkaasti.	Palveluverkko ja organisaatio sopeutetaan taloudelliseen tilanteeseen.	Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen. Uusien tehokkuutta lisäävien toimintatapojen ja -mallien luominen.	Tasapainottamisohjelman toimenpiteitä on toteutettu, mm. koulujen tunti-kehystä on leikattu, Ruukin lähikirjasto on lakkautettu ja eräiden koulujen rehtoruudet on järjestelty uudelleen. Sivistyskeskus on pysynyt valtuuston antamassa talousarviossa Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää on uudistettu ja sijaisrekrytointiohjelma on otettu käyttöön. Harjuriin koulun ja Myllyharjun lukion sekä Lovisa Gymnasiumin rehtoruusjärjestelyihin on tehty muutoksia.

SIVISTYSKESKUS VASTUUALUEITTAIN

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja, taloussuunnittelija, suunnittelija

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Vastuualueen tavoitteena oli palvelujen tasavertainen ylläpitäminen ja kehittäminen koko alueella ja alueen kaikille asukkaille. Palvelutuottamista varten on keskuksessa jatkettu eri toimintamallien ja ohjeistusten laadintaa sekä kehitetty uusia yhteistyömuotoja eri toimijoiden kanssa, joka on mahdollistanut asukkaiden tasavertaisen kohtelun. Keskuksen hallintoa on kevennetty ja hallinnossa on luotu uusia monialaisia yhteistyömuotoja ja työtapoja.

Keskuksen vastuualueet ovat panostaneet ulkopuolisen hankerahoituksen saamiseen eri kehittämishankkeisiin, joiden avulla on voitu panostaa mm. koulutuksen kehittämiseen sekä lasten ja nuorten hyvinvointiin. Sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja jatkosuunnittelu, koulutoiminnan kokonaisselvitys sekä organisaatiouudistus ovat heijastuneet vastuualueen toimintaan.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Valmistella ja toteuttaa palveluverkon ja -tarjonnan muutoksia.	Aikaansaadaan toimiva palveluverkko tasapainoisen talouden saavuttamiseksi.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden esimiehet valmistelevat vaihtoehtoisia toimintatapoja päättävien elimien käsiteltäväksi. Valmistellaan keskuksen palveluverkon muutoksia ja lisätään taloudellista tehokkuutta.	Vuodelle 2015 hyväksytty sopeuttamisohjelman toimenpiteet on toteutettu ja uusien toimenpiteiden valmistelu vuosille 2016 ja 2017 aloitettu. Koulutoiminnan kokonaisselvitys 2016-2021 valmistui vuoden 2015 lopussa.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tuottaa sivistyspalveluja ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti.	Tuotetaan ja ylläpidetään tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja.	Luodaan toimintamalleja ja työskentelytapoja, joiden avulla voidaan panostaa lasten ja nuorten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään toimintaan.	Keskuksen sisällä ja keskusten välillä järjestettävien, monialaisten ryhmien kautta on luotu uusia ennaltaehkäiseviä työmuotoja ja käytänteitä

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Laatia keskukselle pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, jossa tuodaan esille paikalliset sivistystoimen painopistealueet ja kehittämiskohteet.	Kehittämissuunnitelma hyväksytään valtuustossa ennen vuoden 2015 loppua.	Kehittämissuunnitelman laadintaan osallistuu koko keskuksen henkilökunta. Lisäksi laadintaan osallistuvat muut keskukselle ja luottamushenkilöt.	Keskuksen kehittämissuunnitelmatyö on käynnistetty. Seminaari on pidetty luottamushenkilöille ja asia on esitelty perusturvalle. Kaupungin strategiaa päivitetään keuhään 2016 mennessä. Keskuksen kehittämissuunnitelma perustuu päivitettyyn strategiaan, joten suunnitelma ei valmistunut tavoitteen mukaisesti vuoden loppuun mennessä. Työtä jatketaan vuonna 2016

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Taloudenpidon suunnitelmallisuus ja seuranta.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Sivistyskeskuksen hallinto, vastuualueet ja yksiköt ovat jatkuvasti seuranneet talousarvion toteumaa.
Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti.	Palveluverkko ja -organisaatio sopeutetaan taloudelliseen tilanteeseen.	Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen. Uusien tehokkuutta lisäävien toimintatapojen ja -mallien luominen. Eläkkeelle siirtymisten ja luonnollisen poistuman kautta toiminnot ja työtehtävät järjestetään uudelleen, jos mahdollista.	Tasapainottamisohjelman toimenpiteet on toteutettu. Keskuksen toiminnot on pyritty järjestämään mahdollisimman tehokkaasti. Mahdollisten eläköitymisten yhteydessä työtehtävät on järjestetty uudelleen, missä se on ollut mahdollista.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21140 Hallinto ja kehittäminen

TALOUSARVIO 2015	TA-MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
------------------	--------------	---------------------------	---------	-----------

Toimintatuotot	21 000	21 000	985 090	964 090
josta sisäiset	6 000	6 000	969 441	963 441
Toimintakulut	-934 764	-934 764	-969 445	34 680
josta sisäiset	-45 854	-45 854	-44 027	1 826
Toimintakate	-913 764	-913 764	-15 648	929 412
josta sisäiset	-39 854	-39 854	-925 414	965 268
Toimintakate ulkoinen	-873 910	-873 910	-909 769	35 859
Poistot ja arvonalentumiset	-41 370	-41 370		41 370

Ulkoinen toimintakate ylittyi koska vastuualueelle on kirjattu KuEl -eläkemenoperusteisia maksuja 137 000 euroa yli budjetoidun.

Hallinto ja kehittäminen – vastuualueen kustannukset on vyörytetty sivistyskeskuksen vastuualueille kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Nettomenot, euroa/asukas	67,3 (70,0 + sis.)	56,3 ulk. (58,9 + sis.)	58,8 ulk. (1,0 + sis.)

Talousarviossa käytetty asukasluku oli 15 513 ja tilinpäätöksessä 15 480 asukasta.

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: vt.varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Päiväkodinjohtajien jäädessä eläkkeelle on tarkasteltu kriittisesti mahdollisuuksia organisoida uudelleen pienempien yksiköiden johtajien tehtäviä. Uusien yksikköjohtajien palkkaamisen sijaan useita yksiköitä on yhdistelty yhden hallinnollisen johtajan alaisuuteen. Osassa päiväkoteja tehtiin vuosina 2014–2015 kokeilu, jota arvioitiin keväällä 2015. Johtamisjärjestely tuli taloudellisesti edullisemmaksi, mutta myös selkeämmäksi sekä hallinnolliselta että pedagogiselta kannalta. Lapsiryhmien henkilökunnalla oli mahdollisuus omistautua täysin työskentelylle lapsiryhmien parissa. Arvioinnin seurauksena kaikki päiväkodinjohtajan virat muutettiin 1.8.2015 alkaen hallinnollisiksi johtajiksi, joiden vastuulla oli useita yksiköitä.

Varhaiskasvatuspäällikkö jäi eläkkeelle 1.1.2015. Varhaiskasvatuksen ohjaaja nimitettiin vs. varhaiskasvatuspäälliköksi vuodeksi 2015, ja sekä ohjaajan että entisen päällikön työtehtävät jaettiin keskuksen sisällä uudelleen. Järjestelyä arvioitiin ajatellen jatkojärjestelyjä vuoden 2016 talousarvion valmistelun edellä. Syksyllä 2015 päätettiin, että varhaiskasvatuspäällikön virka laitetaan sisäiseen hakuun ja että varhaiskasvatuksen ohjaajan virka jätetään täyttämättä.

Päivähoidon kysyntä on vaihdellut kaupungin eri alueilla ja tavoitteena on ollut kyetä järjestämään palvelua niille alueille, joissa tarve on ollut suurin.

- Ruotsinpyhtään pohjoisosien vähentyneen hoitotarpeen vuoksi Viirilän ryhmäperhepäiväkotilakkautettiin 31.7.2015.
- Vuorohoidon kysyntä väheni 2015, minkä vuoksi viikonloppuhoito keskitettiin Koskenkylän päiväkotiin 1.8.2015 alkaen.
- Alle 3-vuotiaiden määrä väheni syksyyn 2015 mennessä.

Kaikkien näiden toimien seurauksena varhaiskasvatuksen henkilöstön tarve väheni toimintavuonna 2015–2016.

Kuggomin päiväkodin tulevaisuutta selvitettiin vuonna 2015. Vuokrasopimus sanottiin irti, mutta neuvottelujen jälkeen sitä pidennettiin 31.7.2016 asti. Selvityksen aikana Kuggomin päiväkodilla pidettiin yleinen tiedotustilaisuus tilanteesta informoimiseksi ja asukkaiden kuulemiseksi.

Tukea tarvitsevien lasten määrä on kasvanut. Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja eri asiantuntijoiden välisessä moniammatillisessa yhteistyössä lapsille on tarjottu tarvittavia tukitoimia niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista.

Yhteiskunnalliset muutokset, kuten esimerkiksi lisääntyvä työttömyys, aiheuttavat lapsiperheille monenlaisia arjen haasteita. Päivähoito tarjoaa lapsille turvallisen kasvuympäristön silloinkin kun vanhempien jaksaminen on koetuksella. Huolimatta päivähoitopaikkoihin kohdistuvasta paineesta, kaikki päivähoitopaikkaa tarvitsevat ovat saaneet päivähoitopaikan. Yhteistyötä perusturvan kanssa on myös tehostettu, jotta on voitu tehdä terveyttä edistävää ja ennaltaehkäisevää työtä lapsen parhaaksi, mikä on tärkeä edellytys lapsen kehitykselle ja oppimiselle.

Varhaiskasvatuksen avoin päiväkotitreffit on osallistunut aktiivisesti hankkeeseen ”Iloa vanhemmuuteen”. Hanke sai rahoitusta vuosille 2015–2017.

Vastuualue on osallistunut aktiivisesti koko sivistystoimialan kehityssuunnitelman laatimiseen ja kouluverkkoselvitykseen siltä osin kun se on koskenut varhaiskasvatusta.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Varhaiskasvatuspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tarjota monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka edesauttavat mahdollisimman hyvin arjen sujumista lapsiperheissä.	Perheiden tarpeita vastaavat ja lasten hyvinvointia tukevat hoitojärjestelyt.	Palvelutarjonnan säännöllinen tarkastelu suhteessa perheiden tarpeisiin ja muutoksiin reagoiminen. Lapsiperheiden ohjaaminen heidän tarpeitaan parhaiten vastaavien varhaiskasvatuspalveluiden pariin.	Jotta kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille on pystytty tarjoamaan päivähoitopaikka, joihinkin päiväkoteihin on tilapäisesti lisätty päiväkotipaikkoja. Yksi ryhmäperhepäiväkoti lakkautettiin 31.7.2015 alueen liian pienen lapsimäärän takia. Viikonloppuhoito keskitettiin Koskenkylän päiväkotiin 1.8.2015 lähtien vähentyneen tarpeen takia. Vanhempia on tarvittaessa informoitu kuntalisistä ja muista varhaiskasvatuspalvelun muodoista.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kuvan luominen kunnan varhaiskasvatuksesta

AVAINNAIVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAIVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Edistää lapsiperheiden viihtyvyyttä ja houkutella uusia asukkaita lapsiystävälliseen kaupunkiin.	Monipuoliset päivähoitopalvelut, jotka tarjoavat laadukasta varhaiskasvatusta.	Ammattitaitoinen motivoitunut henkilökunta vastaa pedagogisesta toiminnasta ja luo toimivan kasvatuskumppanuuden lasten huoltajien kanssa.	Keskusteluja kodin ja päivähoiton yhteistyön parantamisesta on käyty. Nämä keskustelut ovat pohjana sille, miten tulemme kehittämään kasvatuskumppanuutta vanhempien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Järjestämme henkilökunnalle keväällä 2016 molemmilla kielillä koulutusta varhaiskasvatuksen omahoitaja-järjestelmästä kotikäynteineen.
	Erityispäivähoidon palvelut ovat saatavilla niitä tarvitseville lapsille.	Lapsen tuen tarpeen tunnistaminen ja tarpeellisten tukitoimien käyttöönotto varhaisessa vaiheessa.	Yhteistyötä päiväkodinjohtajien ja erityislastentarhanopettajien välillä on tehostettu. Vuosikelloon lisättiin 2–3 ajankohtaa päiväkodinjohtajien ja erityislastentarhanopettajien väliselle keskustelulle toimintavuoden aikana.
	Tuetaan lasten kotihoitoa.	Kotihoidontuen kuntalaisen maksaminen alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmille.	Kotihoidontuen kuntalaisia maksettiin suunnitelman mukaisesti. Maalikuussa kuntalaisia maksettiin 116 perheelle, elokuussa 117 perheelle ja joulukuussa 98 perheelle.
		Lapsiperheiden ohjaaminen avoimien varhaiskasvatuspalveluiden pariin.	Vanhempia on tarvittaessa informoitu kotihoidon kuntalaisista ja avoimien varhaiskasvatuksen eri palvelumuodoista (leikkikerhoista ja avoimesta päiväkotitreffistä).

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINNAIVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAIVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ylläpitää ja syventää henkilöstön ammatillisuutta ja ammattitaitoa.	Säännöllinen täydennyskoulutus.	Esimiehet kannustavat henkilöstöään osallistumaan jatkokoulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin.	Henkilökunta on osallistunut koulutuksiin, jotka ovat olleet tarpeellisia oman yksikön toiminnan kehittämiseksi (esim. metsämörrikoulutus).
Tukea henkilöstön jaksamista muuttuvissa olosuhteissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Esimiestyötä kehitetään ja esimiesroolia vahvistetaan.	Kaikki päiväkodinjohtajien virat muutettiin hallinnollisiksi 1.8.2015 lähtien. Tehtäväkuvausta täsmennettiin tehtävään sopivaksi. Myös varajohtajien ja lastentarhanopettajien tehtäväkuvausta täsmennettiin sopimaan paremmin uuteen kokonaisuuteen. Tehtäväkuvausten läpikäynti on meneillään.
		Säännölliset kehityskeskustelut.	Vuosittaiset kehityskeskustelut on pidetty.
		Työnohjausta on saatavilla tarpeen vaatiessa.	Työnohjausta on järjestetty kaikille sitä tarvitseville.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Taloudellinen ajattelu leimaa päivittäistä toimintaa.	Talousarvion tarkka seuranta ja noudattaminen jokaisen yksikön vastuulla. Tarve palkata uusia työntekijöitä/sijaisia arvioidaan ta-pauskohtaisesti lakisääteisiä, henkilöstömitoitusta koskevia määräyksiä noudattaen.	Jokainen päiväkodinjohtaja on seurannut oman yksikkönsä talousarviota ja suunnitellut tarkasti yksikön ostot ja tilaukset. Uuden henkilön tai sijaisen palkkaaminen on arvioitu tarkasti päivähoitoasetuksen henkilöstömitoituksen mukaan. Uutta toimintakautta suunniteltaessa henkilöstön tarve on arvioitu kokonaisvaltaisesti ja henkilöstöresurssija on kohdennettu yksiköiden tarvetta vastaavasti mm. henkilöstön sisäisin siirroin ja rekrytoimalla uusia työntekijöitä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21141 Varhaiskasvatus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	806 900		806 900	926 362	119 462
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakulut	-7 890 060		-7 890 060	-8 011 474	-121 414
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 260 450</i>		<i>-1 260 450</i>	<i>-1 540 322</i>	<i>-279 873</i>
Toimintakate	-7 083 160		-7 083 160	-7 085 111	-1 951
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 260 450</i>		<i>-1 260 450</i>	<i>-1 540 323</i>	<i>-279 873</i>
Toimintakate ulkoinen	-5 822 710		-5 822 710	-5 544 789	277 921
Poistot ja arvonalentumiset	-2 900		-2 900	-2	2 898

Tuloja kertyi arvioitua enemmän. Myyntitulot ylittivät budjetin noin 46 000 eurolla. Ulkopaikka-kuntalaisille myytävien hoitopaikkojen ja – palveluiden määrää on vaikea ennakoida etukäteen.

Päivähoitomaksutuotot ylittivät budjetin noin 69 000 eurolla.

Toimintakuluissa suurin yksittäinen säästö verrattuna talousarvioon on lasten kotihoidon tuessa ja kuntalisässä joita maksettiin yhteensä 209 000 euroa alle budjetoidun. Kehitys todettiin jo osavuositarkastuksissa.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia. Tätä ei talousarviossa huomioitu minkä takia vastuualueen toimintakate ylittyi. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
0–6 -vuotiaiden määrä	884	1 043	982
Päiväkotihoidossa			
Lapset	502	540	509
Euroa/lapsi, netto	6 719 ulk. (8 968 + sis.)	6 604 ulk. (8 732 + sis.)	7 045 ulk. (9 831 + sis.)
Ryhmäperhepäivähoidossa			
Lapset	43	40	39
Euroa/lapsi, netto	9 287 ulk. (10 850 + sis.)	8 567 ulk. (10 426 + sis.)	7 688 ulk. (9 156 + sis.)
Perhepäivähoidossa			
Lapset	26	20	26
Euroa/lapsi, netto	11 136 ulk. (11 430 + sis.)	13 465 ulk. (13 856 + sis.)	11 051 ulk. (11 951 + sis.)
Yhteensä päivähoitossa			
Varhaista ja erityistä tukea tarvitsevat lapset	123	80	172
Vuorohoidossa olevat lapset	35	35	13
Kotihoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	305	260	218
Kuntalisä, perheitä	273	220	217
Yksityisen hoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	24	25	23
Kuntalisä, lapsia	23	25	23
Avoin varhaiskasvatus			
Treffis/perheitä/vuosi	183	165	199
Lapsia leikkikerhoissa	33	35	31

Koulutus

Vastuuhenkilöt: koulutuspäällikkö ja rehtorit/koulunjohtajat

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Syksyllä 2015 perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 piirissä toimi kahdeksan ruotsinkielistä ja seitsemän suomenkielistä koulua. Harjunteen koulu aloitti toimintansa yhtenäiskouluna 1.8.2015. Yhtenäiskoulun perustamisen yhteydessä rehtori-apulaisrehtori toimintamalli otettiin käyttöön. Yhtenäiskoulun linjausten luominen on aloitettu jo lukuvuonna 2014-15.

Erityiskoulut lakkasivat virallisesti 1.8.2015, jolloin erityisluokkaopetus integroitiin Generalshagens skolanin, Lovisanejdens skolanin ja Harjunteen koulun yhteyteen. Loviisan kaupungilla on edelleen koulusopimus Lapinjärven ja Myrskylän kanssa. Lukuvuonna 2015-16 tukipalveluiden erityisasiantuntija ohjasi erityisopetusta.

Esiopetuksen toiminnan perustana on toimintavuonna 2015 ollut, että jokaisen koulun yhteydessä toimisi esiopetusryhmä. Jos lapsimäärä alittaa minimilukumäärän, esiopetus liitetään alkuopetusryhmään. Tämä järjestely oli Isnäs skolassa, Isnäs koulussa, Kyrkoby skolassa sekä kevätlukukaudella 2015 Teutjärven koulussa. Tämän toteutuksen edellytyksenä on, että kaikille oppilaille taataan opetussuunnitelman mukainen opetus.

Iltapäivätoimintaa on ollut kaikissa kouluissa Kyrkoby skola, Kirkonkylän koulua ja Teutjärven koulua lukuunottamatta. Teutjärven koulussa on syyslukukaudella 2015 toiminut oma ryhmä. Aamutoimintaa järjestetään ainoastaan vaikeimmin kehitysvammaisille ryhmille.

Jokaisella koululla on lain määräämä oppilaskunta. Tällä tavalla oppilaille annetaan mahdollisuus vaikuttaa omaan toimintaan. Yhteisöllisen opiskeluhuollon tapaamisiin osallistuu myös oppilaiden ja huoltajien edustajia.

Opetussuunnitelma toimii opetuksen keskeisenä dokumenttina. Opetussuunnitelmatyö aloitettiin jo lukuvuonna 2014-15, mutta opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden valmistuttua konkreettinen paikallinen opetussuunnitelmatyö aloitettiin keväällä 2015. Huoltajia on osallistutettu työhön vanhempainiltojen ja kyselyiden avulla. Opetussuunnitelmatyötä johtaa koulutuspäällikkö, rehtori ja rehtori sekä opetussuunnitelmatyöryhmä. Syksyn painopisteenä oli tuntijakovalmistelu sekä keskustelu A-kielistä.

Koulujen lukuvuosisuunnitelmat on luotu yhteisen mallin mukaan. Kevätlukukaudesta 2015 alkaen koulutuspäällikkö hyväksyy lukuvuosisuunnitelmat hallintosääntöuudistuksen ja koulujen johtokuntien lakkauttamisten vuoksi.

Tiedotus ja toiminnan suunnittelu tapahtuu muun muassa rehtoriseminaarien ja kerran kuukaudessa järjestettävien rehtorikokouksien yhteydessä. Tämän lisäksi rehtori on kokoontunut 2-4 kertaa kuukaudessa.

Koulutuspäällikkö ja opinto-ohjaajat ovat aktiivisesti osallistuneet yrittäjyyskasvatustyöryhmän kokouksiin. Tesjoen koulu toimii yrittäjien pilottikouluna.

Kerhotoiminta sekä aamu- ja iltapäivätoiminta toimivat koulujen yhteydessä joko omana tai ostetuna palveluna.

Sopeuttamisohjelman toteuttaminen ja jatkosuunnittelu, koulutoiminnan kokonaisselvitys sekä organisaatiouudistus ovat heijastuneet vastuualueen toimintaan

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Uudistaa esi- ja perusopetussuunnitelmaa.	Alueellisen opetussuunnitelmatyön organisointi ja toteuttaminen. Yhteistyö naapurikuntien kanssa.	Työryhmien perustaminen ja työn jalkauttaminen kouluihin. Alueellisiin koulutus- ja kehittämistilaisuuksiin osallistuminen mm. Osaava-hankkeen kautta (esim. NOPS). Oppilaiden ja heidän huoltajiensa osallistaminen ja yhteistyö eri tahojen kanssa.	Opetussuunnitelmatyöryhmä on perustettu. Ainekohtaiset tavoitteet luodaan niin, että opettajat on jaettu opipaineittain kaksikielisiin työryhmiin. Opettajilla on ollut mahdollisuus osallistua paikallisiin koulutuksiin OSAAVA-tarjottimen laajasta valikoimasta. Kaikki opettajat osallistuivat pakolliseen koulutuspäivään, jonka teemana oli paikallinen opetussuunnitelma. Info- ja keskustelutilaisuuksia on pidetty mm. huoltajille ja kuntalaisille. Kyse-ly opetussuunnitelman arvopohjasta toteutettiin vuodenvaihteessa 2015-16. Oppilaat ovat osallistuneet arvopohjakeskusteluihin kouluittain.
Toteuttaa oppilas- ja opiskelijahuoltolakea yhteistyössä perusturvan kanssa.	Koulukohtaisten oppilas-huoltosuunnitelmien valmistuminen ja toteuttaminen.	Yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuoltotyön kehittäminen.	Kaupungin opiskeluhoollon ohjausryhmä on laatinut kuntakohtaisen suunnitelman. Koulut ovat tehneet koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat. Yhteinen opiskeluhoolluseminaari järjestettiin opettajille, kuraattoreille sekä koulupsykologeille.
Saada keskuksen kehittämissuunnitelmatyö valmiiksi.	Yksiköiden esimiehet osallistuvat suunnitelmatyöhön.	Paikallisten koulutuksien järjestäminen, valtakunnallisiin koulutuskokonaisuuksiin osallistuminen (Toppkompetens, Kuntakesu). Tarvittaessa työnohjauksen tarjoaminen rehtoreille.	Keskuksen kehittämissuunnitelmatyö on käynnistetty. Seminaari on pidetty luottamushenkilöille ja asia on esitelty perusturvalle. Keskuksen kehittämissuunnitelma tulee perustumaan kaupungin strategiaan. Suunnitelma ei valmistunut suunnitelmien mukaan vuoden loppuun mennessä. Työ jatkuu vuonna 2016. Työryhmässä on koulujen edustajia. Työnohjausta on annettu neljässä koulussa. Opettajat ovat myös saaneet koulutettujen mentoreiden tukea.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINVAOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Luoda positiivinen kuva Loviisan kouluista.	Luodaan pieniä ja suuria elämyksiä.	Sivistyspalveluiden tuottaminen ammattitaitoisesti ja asiakaslähtöisesti.	Koulutuksen vastuualue on saanut ulkopuolista rahoitusta mm. ryhmien pienentämiseen, tasa-arvoiseen koulutukseen ja muihin kehittämishankkeisiin. Näiden avulla on koulukohtaisten painopistealueiden ja toimintamallien kehittäminen aloitettu.
Kehittää tasavertaista palvelua.	Kehitetään koulukohtaisia painopisteitä lakisääteisten palvelujen lisäksi.		
Luoda houkutteleva yhtenäiskoulu.	Kehitetään uusia toimintamalleja.	Suomenkielisen koulutuksen toimintatapojen vakiinnuttaminen.	Harjunteen koulu on 1.8.2015 lähtien aloittanut toimintansa yhtenäiskouluna. Yhtenäiskoulun toimintamallia kehitetään lukuvuoden aikana.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINVAOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINVAOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Järjestää uudelleen ja kehittää erityisopetusta.	Vahvistetaan ja tuetaan erityisopetuksen toimintaa.	Erityisopetuksen ja oppilas- ja opiskelijahuollon hallinnon vastuuhenkilön/asiantuntijan nimeäminen. Erityiskoulujen toiminnan siirtäminen yleisopetuksen yhteyteen.	Tukipalveluiden erityisasiantuntija on nimetty ajalle 1.10.2015-31.7.2016. Henkilö toimii myös varhaiskasvatuksessa ja lukiokoulutuksessa. Parkskolanin toiminta on virallisesti siirretty Lovisanejdens högstadiumin ja Generalshagens skolan yhteyteen 1.8.2015 lähtien. Harjuntaustan koulun toiminta on siirretty 1.8.2015 lähtien Harjunteen koulun yhteyteen.
Kehittää oppilashuoltoa ja yhteistyötä perusturvan kanssa.	Panostetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen monialaisella yhteistyöllä.	Säännölliset monialaiset tapaamiset sivistyksen ja perusturvan välillä. Yhteisten toiminta- ja yhteistyömuotojen luominen ja hyvinvointia edistävien hankkeiden luominen.	Monialaisia yhteistyökokouksia, tapauksia ja koulutustilaisuuksia on järjestetty lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.
Ylläpitää ja syventää henkilöstön ammatillisuutta ja ammattitaitoa.	Suunnitelmallinen täydennyskoulutus Osaava/Kunnig-ohjelman tarjottimesta.	Esimiehet kannustavat henkilöstöään osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin.	Loviisan opetushenkilöstö on osallistunut aktiivisesti alueelliseen Osaava/Kunnig täydennyskoulutustarjontaan.
Tukea henkilöstön jaksamista muuttuvissa olosuhteissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työilmapiiri, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Esimiestyötä kehitetään ja esimiesroolia vahvistetaan mm. järjestämällä rehtoriseminaareja. Säännölliset kehityskeskustelut. Työnohjausta on saatavilla tarpeen vaatiessa.	Koulutuspäällikkö on järjestänyt rehtoriseminaareja esimiesroolin vahvistamiseksi ja tukemiseksi. Kehityskeskusteluja on käyty ja käydään säännöllisesti. Työnohjausta annetaan sitä tarvitsevilla yksiköissä.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Noudatetaan toiminnallisia tavoitteita ja taloudellisia raameja päivittäisessä toiminnassa.	Talousarvion tarkka seuranta ja noudattaminen jokaisen yksikön vastuulla. Tarve palkata uusia työntekijöitä/sijaisia arvioidaan ta-pauskohtaisesti lakisääteisiä määräyksiä noudattaen.	Yksiköt ovat järjestelmällisesti seuranneet talousarvion toteumaa. Tulevan lukuvuoden henkilöstösuunnittelu ja -rekrytointi on aloitettu. Rekrytoinnin myötä 42 uutta viranhoidomääräystä on laadittu.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21142 Koulutus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1 099 057		1 099 057	1 221 517	122 460
<i>josta sisäiset</i>	2 240		2 240	4 169	1 929
Toimintakulut	-16 445 613		-16 445 613	-16 478 208	-32 595
<i>josta sisäiset</i>	-3 212 929		-3 212 929	-3 536 723	-323 794
Toimintakate	-15 346 556		-15 346 556	-15 256 691	89 865
<i>josta sisäiset</i>	-3 210 689		-3 210 689	-3 532 554	-321 865
Toimintakate ulkoinen	-12 135 867		-12 135 867	-11 724 138	411 729
Poistot ja arvonalentumiset				-3 987	-3 987

Toimintatuottojen kasvu koostuu ulkopuolisesta rahoituksesta jota on haettu erilaisiin hankkeisiin ja kehittämistoimintaan, noin 41 000 euroa yli budjetoidun sekä sopimuksiin ja lainsäädäntöön perustuvasta kotikuntalaskutuksesta, noin 64 000 euroa yli budjetoidun. Osa hankkeista ovat kaksivuotisia ja tilinpäätöksessä siirrettiin avustusrahaa 325 000 euroa käytettäväksi 2016.

Toimintakulut ovat alittaneet budjetin. Suurimmat säästöt syntyivät henkilöstökuluissa, noin 137 000 euroa alle budjetoidun ja palvelujen ostoissa noin 136 000 euroa.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia mikä rasittaa vastuualueen toimintakatetta. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Määrä			
Kouluja	18	15	15
Esikouluryhmät/oppilasmäärä	16,5/151,5	14	/152
Perusopetuksen ryhmien lukumäärä/oppilasmäärä	105/1 494	103/1 486	/1480
Erityisen tuen piiriin siirretyt, %	9,3	9,7	9,7
Perusopetuksen oppilasta/koulunkäyntiavustaja	41,2	40,9	36
Talous			
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 158 ulk. (5 632 + sis.)	5 286 ulk. (6 101 + sis.)	5 251 ulk. (6 460 + sis.)
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	612	706	585
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 266 ulk. (9 023 + sis.)	7 664 ulk. (9 401 + sis.)	7 424 ulk. (9 673 + sis.)
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	822	833	843

*) koulujen lukumäärä on laskettu 1.8. -tilanteen mukaan

Harjuntaustan koulu, Länsiharjun koulu ja Myllyharjun koulu yhdistyy yhtenäiskouluksi 1.8.2015 (-2 koulua)

Parkskolan -> Generalshagens skola ja LNH (-1 koulu)

**) peruskouluryhmien lukumäärä on laskettu 1.8.-tilanteen mukaan

**) oppilaslukumäärä on 1.8.-ennusteen mukaan

Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja sekä rehtorit

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Vuoden 2015 aikana lukiot osallistuivat aktiivisesti alueellisten lukioverkostojen toimintaan. Lukiot verkottuivat valtakunnallisesti pienten lukioden kanssa ja ylläpitivät ja kehittivät kansainvälisiä suhteita. Molemmissa lukioissa aloitettiin valmistelut vuonna 2016 käynnistyviin sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin. Lukioissa opiskelijoiden ja opettajien mahdollisuudet tieto- ja viestintätekniikan käyttöön paranivat.

Alueellinen selvitys toisen asteen koulutuksesta valmistui maaliskuussa ja kaupunki linjasi vuoden aikana oman näkemyksensä omistajakuntana toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja tilaratkaisuista.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Turvata laadukas ja ajanmukainen lukiokoulutus ja kehittää sitä sekä lisätä lukioden houkuttelevuutta.	Opiskelijamäärä kasvaa vuoden 2014–2015 tasta. Osallistutaan aktiivisesti alueellisiin lukioverkoston kehittämishankkeisiin.	Opiskelijoiden ja opettajien kansainvälisen yhteistyön kehittäminen. Kehitetään opettajien ja opiskelijoiden TVT-taitoja sekä kehitetään yhteistyötä yritysten kanssa panostusten yrittäjyyskasvatukseen. Lisäksi kehitetään mm. verkko-opetusta ja joustavia opetusmenetelmiä.	Lukioden opiskelijamäärä nousi lukuvuonna 2015–2016 verrattuna lukuvuoteen 2014–2015 Lukuvuosi 2014–2015: 168 opiskelijaa Lukuvuosi 2015–2016: 179 opiskelijaa Opettajat ovat eri yhteistyöverkostojen kautta osallistuneet TVT- koulutuksiin. Yrittäjyyskasvatus näkyy molempien lukioden toiminnassa.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä.	Omien lukioden yhteistyötä kehitetään ja profilointia vahvistetaan. Suomenkielisen lukiokoulutuksen alueellinen kehittäminen (Porvoo, Askola). Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen alueellinen kehittäminen (Sipoo, Porvoo, Kotka).	Sivistysjohtaja sekä lukioden rehtorit osallistuvat aktiivisesti kehittämisprosesseihin.	Lukuvuonna 2015–2016 lukiot järjestivät joitain yhteisiä valinnaiskursseja, joihin opiskelijat voivat osallistua toisessa lukiossa. Myllyharjun lukion rehtori on aktiivisesti osallistunut alueelliseen suomenkielisen lukioverkostotyöhön. Ruotsinkielinen lukiokoulutuksen alueellista yhteistyötä on kehitetty hyväksytyn yhteistyösopimuksen mukaisesti. Lovisa Gymnasiumilla ja Kotka Svenska Samskolalla on yhteinen rehtori lukuvuoden 2015–2016 alusta. Alueellinen selvitys toisen asteen koulutuksesta valmistui maaliskuussa 2015 ja kaupunki linjasi vuoden aikana oman näkemyksensä omistajakuntana toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja tilaratkaisuista.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Ylläpitää ja kehittää henkilöstön osaamista ja ammatitaitoa.	Tuetaan henkilökunnan osallistumista alueelliseen täydennyskoulutukseen, pääpaino TVT-koulutuksessa.	Opettajat kehittävät työmenetelmiään ja valmiuksiaan erityisesti TVT:n osalta valmistautuen ylioppilaskirjoitusten sähköistymiseen syksystä 2016.	Valmisteluita sähköisten ylioppilaskirjoitusten käynnistämiseksi vuonna 2016 on jatkettu.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Seurata talousarvion toteumaa ja laatia ennusteita sekä reagoida oman vastualueen poikkeamiin.	Talousarviossa pysyminen. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat toimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta ja uusien toimintatapojen etsiminen.	Vastuualue seurasi talousarvion toteumaa ja pysyi talousarvioraamissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21144 Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

	TALOUSARVIO 2015	TA-MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	3 530		3 350	73 119	69 589
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 030</i>		<i>1 030</i>	<i>686</i>	<i>-344</i>
Toimintakulut	-1 722 439		-1 814 475	-1 839 879	-25 404
<i>josta sisäiset</i>	<i>-344 239</i>		<i>-419 875</i>	<i>-475 990</i>	<i>-56 115</i>
Toimintakate	-1 718 909		-1 810 945	-1 766 759	45 186
<i>josta sisäiset</i>	<i>-343 209</i>		<i>-418 845</i>	<i>-475 303</i>	<i>-56 458</i>
Toimintakate ulkoinen	-1 375 700		-1 392 100	-1 291 456	100 644
Poistot ja arvonalentumiset				-1 899	-1 899

Toteutuneet henkilöstökulut alittavat budjetoidun noin 82 000 eurolla. Syy löytyy osittain Myllyharjun lukion ja Harjunteen koulun johtajuusjärjestelyistä johtuvista säästöistä mutta myös virhearvioinnista budjetoinnissa.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia mikä rasittaa vastuualueen toimintakatetta. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Opiskelijamäärä	176	189	179
Opetustunnit	364	370	370
Netto, euroa/opiskelija	7 439 ulk. (9 692 + sis.)	7 292 ulk. (9 470 + sis.)	7 383 ulk. (10 117 + sis.)

Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilöt: sivistysjohtaja ja rehtori

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Valkon kansalaisopisto toteutti 6 904 tuntia vuonna 2015, joista Loviisan kaupungissa toteutettiin 4 605 tuntia eli 66 % opiston kokonaistuntimäärästä. Lapinjärvellä toteutui 1 146 tuntia eli 17 % sekä Pyhtäällä 17 % eli 1 153 tuntia. Lovisa svenska medborgarinstitutin toteutuneista 5 233 tunnista Loviisassa järjestettiin 4 435 tuntia eli 85 %, Lapinjärvellä 602 tuntia eli 11 % sekä Pyhtäällä 196 tuntia eli 4 %.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kurssitarjonta vastaa kysyntää ja toteutuu valtionosuustuntimäärän mahdollistamassa laajuudessa.	Suunniteltavan ja toteutuvan tuntimäärän suhde on tasapainossa, opiskelijamäärä on ennallaan tai kasvava.	Toimintaprosessit toteutetaan kirjattujen periaatteiden mukaan.	Valtionosuustunnit: - Lovisa Mi: 4 223 - Vako: 5 403 Toteutuneet tunnit: - Lovisa Mi: 5 233 - Vako: 6 904 Kursseja on täten toteutettu yli valtionosuustuntimäärän kuitenkin niin että talousarviossa on pysytty.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kehittää alueopistoja vastaamaan valtakunnallisia vapaan sivistystyön linjauksia.	Alueopistojen toimintamuotojen mukauttaminen vastaamaan valtakunnallisia tavoitteita.	Aktiivinen ja ennakoiva suhde normeihin ja ohjaukseen sekä toimintaehtojen turvaaminen.	Toiminta liittyen vuonna 2014 aloitetuihin kehittämishankkeisiin on jatkettu ja opistojen varsinainen toiminta vastaa valtakunnallisia tavoitteita.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Aktiivisesti verkostoituva ja oppiva organisaatio.	Opistojen johtamisen ja henkilökunnan osaamisen kehittäminen luodun arviointijärjestelmän mukaisesti.	Opistojen arviointijärjestelmä (CAF, Common Assessment Frameworks).	Molemmille opistoille on luotu CAF-arviointijärjestelmä, jonka perusteella kehitetään opistojen johtamista ja henkilökunnan osaamista

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kestävä taloudenpito.	Talousarviossa pysyminen.	Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta sekä poikkeamiin reagointi.	Vastuualue pysyi talousarvioraameissa

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21145 Vapaa sivistystyö

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	218 700		218 700	254 866	36 166
<i>josta sisäiset</i>	3 000		3 000	8 913	5 913
Toimintakulut	-1 115 884		-1 115 884	-1 138 946	-23 063
<i>josta sisäiset</i>	-110 369		-110 369	-183 276	-72 907
Toimintakate	-897 184		-897 184	-884 081	13 103
<i>josta sisäiset</i>	-107 369		-107 369	-174 362	-66 993
Toimintakate ulkoinen	-789 815		-789 815	-709 719	80 096

Poistot ja arvonalentumiset

Toteutuneet henkilöstökulut alittavat budjetoidun noin 58 000 eurolla. Verrattuna talousarvioon kaikki suunnitellut opetustunnit eivät toteutuneet. Opetustunteja on myös ostettu ostopalveluna tuntiopettajien palkkaamisen sijasta.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia mikä rasittaa vastuualueen toimintakattetta. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Opiskelijoita, MI/Vako	1 388/1 817 =3 205	1 420/1 840 = 3 260	1 380/1 811 =3 191
Opetustunteja, MI/Vako	5 285/6 736 = 12 021	5 520/7 040 = 12 560	5 233/6 904 = 12 137
Nettokulut, euro/opiskelija	226 ulk. (265 + sis.)	242 ulk. (276 + sis.)	225 ulk. (280 + sis.)
Nettokulut, euro/opetustunti	60 ulk. (71 + sis.)	63 ulk. (72 + sis.)	59 ulk. (73 + sis.)

Vapaa-aikatoimi

Vastuuhenkilö: vapaa-aikatoimen päällikkö 31.8.2015 saakka, vt. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö 1.9.2015 alkaen

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Vastuualueen toiminta on ollut tavoitteiden mukaista. Vapaa-aikatoimelle on myönnetty ulkopuolista rahoitusta etsivälle nuorisotyölle ja harrastustoiminnan kehittämiseksi. Vapaa-aikatoimi oli mukana kansallisessa erityisliikunta hankkeessa

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Nuoriso- ja liikuntapalvelut vastaavat kysyntään ja tarpeisiin ottaen huomioon resurssit.	Monipuolinen ja laadukas nuoriso- ja liikuntatoiminta, joka ottaa yksilön tarpeet huomioon.	Toiminta suunnitellaan ja toteutetaan monialaisesti eri verkostojen avulla.	Toiminta on suunniteltu ja toteutettu monialaisesti eri verkostojen kautta.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Nuorisotiloissa on toimintaa eri osissa kuntaa.	Nykyistä laajaa verkostoa ylläpidetään.	Omaa toimintaa ja yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Kaupunki ylläpitää viisi nuorisotilaa kunnassa, pääsääntöisesti omana toimintana mutta myös yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.
Kehittää erityisnuorisotyötä ja nuorisotyötä kouluissa.	Nuoret kohdataan nuoren ehdoilla. Yksilöllistä ja räätälöityä nuorisotyötä.	Kerhoja, yksilötyötä, yhteistyötä koulujen kanssa.	Vapaa-aikatoimi järjesti kerhoja, teki yksilöityä nuorisotyötä ja teki yhteistyötä koulujen kanssa.
Laaja liikuntatoiminta seurojen toiminta huomioiden.	Liikuntatoimi täydentää liikuntaseurojen tarjontaa.	Liikuntaryhmiä, tapahtumia, uimakouluja, kilpailuja.	Vapaa-aikatoimi järjesti suunnitelmien mukaan paljon tapahtumia, uimakouluja, kilpailuja. Liikuntaohjaajilla oli resurssin nähden paljon ohjattuja liikuntaryhmiä.
Liikuntapaikkoja eri lajeille ja eri osissa kuntaa.	Monipuolisia, hyvin varustettuja ja alueellisesti kattavia liikuntapaikkoja.	Liikuntapaikkojen ylläpitäminen, rakentaminen ja korjaaminen.	Uusi lähiliikuntapaikka otettiin käyttöön Koskenkylässä. Vapaa-aikalautakunta myönsi rahoitusta Frisbeegolf radalle Pernajan Kirkonkylään ja teki sopimuksen FC Loviisan kanssa tekoonurmikentästä Rauhalaan. Liikuntapaikat ylläpidettiin tavanomaisesti.
Osallistua valtakunnalliseen erityisliikuntahankkeeseen.	Erytisliikuntahankkeen tuloksia toteutetaan.	Kehityssuunnitelman laatiminen ja erityisliikunnanohjaajan nimeäminen.	Loviisan kaupunki osallistui kansalliseen erityisliikunta hankkeeseen. Erytisliikunnan kehityssuunnitelmaa ei laadittu. Nimettiin liikuntaohjaaja erityisliikunnan vastaavaksi ohjaajaksi. Erytisliikunta huomioitiin ja edistettiin.
Etsivä nuorisotyö edistää nuorten hyvinvointia.	Tuen tarpeessa olevia nuoria tavoitetaan.	Nuoria autetaan heidän kasvuaan edistävien palveluiden ja tuen piiriin.	Etsivä nuorisotyö auttoi yli 200 nuorta erilaisissa elämän haasteissa.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tukea henkilöstön jaksamista muuttuvissa olosuhteissa.	Avoin, viihtyisä ja kannustava työympäristö, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen.	Säännölliset kehityskeskustelut. Työnohjausta on saatavilla tarpeen vaatiessa.	Säännöllisiä kehityskeskusteluja käytettiin. Etsivillä nuorisotyöntekijöillä oli säännöllinen työnohjaus.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Suunnitelmallinen, talousarvion sitovia tavoitteita noudattava taloudenpito.	Talousarvion tavoitteet saavutetaan. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamis- ja mahdolliset sopeuttamistoimenpiteet.	Talousarvion tiukka seuranta. Henkilöstömenojen oikea kohdentaminen. Taloudellinen ajattelu osaksi arkea.	Taloudellisesti vapaa-aikatoimi pysyi talousarviossaan. Talousarvion tavoitteet toteutuivat.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21146 Vapaa-aikatoimi

TALOUSARVIO 2015	TA-MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
------------------	--------------	---------------------------	---------	-----------

Toimintatuotot	438 138	438 138	444 009	5 871
<i>josta sisäiset</i>	<i>258 780</i>	<i>258 780</i>	<i>253 466</i>	<i>5 314</i>
Toimintakulut	-1 872 385	-1 872 385	-1 910 451	-38 066
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 024 383</i>	<i>-1 024 383</i>	<i>-1 162 475</i>	<i>-138 092</i>
Toimintakate	-1 434 247	-1 434 247	-1 466 442	-32 196
<i>josta sisäiset</i>	<i>-765 603</i>	<i>-765 603</i>	<i>-909 008</i>	<i>-143 405</i>
Toimintakate ulkoinen	-668 644	-668 644	-557 434	111 210
Poistot ja arvonalentumiset	-7 390	-7 390	-4 217	3 173

Vapaa-aikatoimen maksutuotot ylittivät budjetin n. 14 000 eurolla.

Ulkoisissa toimintakuluissa suurin säästö on henkilöstökuluissa. Vastuualue on ollut erittäin pidättyväinen sijaisten palkkaamisessa. Vapaa-aikapääällikkö on 1.9.2015 alkaen toiminut vt. kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkönä jolloin 30 % hänen palkastaan on jaettu kirjastotoimen ja kulttuuritoimen välillä.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia. Tätä ei huomioitu talousarviossa huomioitu minkä takia vastuualueen toimintakate ylittyy. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
MYÖNNETTY AVUSTUKSET/ASUKAS, euroa			
Liikuntatoiminta	3,11	3,00	3,1
Nuorisotoiminta	1,70	1,9	1,6
Nuorisotilojen aukiolo: iltoja/viikko	13	13	13
Nuoria/nuorisotila/viikko			
Forum		25	20
Muut nuorisotilat		15	12
LIIKUNTAHALLIEN KÄYTTÖASTE			
Liikuntahalli	95 %	100 %	95 %
Agricola-halli	95 %	100 %	95 %
Liljendalin liikuntatalo	70 %	75 %	75 %
Valkon monitoimitalo	75 %	85 %	80 %
Jäähalli	100 %	100 %	100 %
Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	70	75	70

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö 31.8.2015 saakka, vt. kulttuuri- ja vapaa-aika-päällikkö 1.9.2015 alkaen

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Kirjasto- ja kulttuuripäällikkö jäätyään opintovapaalle vapaa-aikatoimen päällikkö sai tehtäväkseen toimia kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkönä. Kirjastojohtajan tehtävät jaettiin kahden kirjastovirkailijan kesken.

Kaupunki vuokrasi Almintalon kaupungin uudeksi kulttuuritaloksi.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Asiakas ja kuntalainen: Sivistyspalvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Lisätä sähköisten palveluiden määrää ja käyttöä.	Kirjastoissa asiakkaille tarjottavan sähköisen aineiston määrää kasvataan vuosittain. Mittarina on sähköisten aineistojen määrä.	Kirjastoissa hankitaan E-kirjoja ja asiakkaita opastetaan palvelun käytössä.	Ellibs otettiin käyttöön syksyllä 2015. Käyttöohjeita löytyy kirjaston kotisivuilla ja asiakkaat neuvotaan henkilökohtaisesti. Kokoelmassa on 168 e-kirjaa.
	Museossa siirrytään atk-pohjaiseen luettelointiin. Mittarina on luetteloitujen esineiden määrä.	Museossa luettelointityötä priorisoidaan tavoitteena siirtyä atk-pohjaiseen luettelointijärjestelmään.	Luettelointi ja digitalisointityötä on jatkettu siten, että valmistaudutaan Museoviraston uuden kokoelmahallintajärjestelmän Museum PLUSRIAQin käyttöönottoon.

Vetovoimaisuus ja kilpailukyky: Myönteisen kaupunkikuvan luominen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Huomioida kansallinen Sibeliuksen 150 -juhlavuosi.	Tuodaan esille Sibeliusia ja hänen teoksiaan erilaisille kohderyhmille vaihtelevin tavoin.	Järjestetään konsertteja sekä museonäyttely teemalla ”Sibeliuksen 150 vuotta”. Sibeliuksen teoksia esitellään koululaisille yhteistyössä mm. tanssiopiston kanssa. Loviisaa markkinoidaan Sibelius-kaupunkina	Sibeliuksen päivillä järjestettiin viisi konserttia. Näyttely Sibelius ja kylpyläkaupunki Loviisa 150 vuotta järjestettiin. Sibeliuksen oli teemana Tanssiopiston kevätnäytöksessä.
Kehittää lapsille ja nuorille suunnattua kirjasto- ja kulttuuritoimintaa.	Monipuolista ja toistuvaa kulttuuritarjontaa lapsille ja nuorille. Syvennetään koulujen ja päiväkotien kanssa tehtävää yhteistyötä.	Erityinen panostus vuonna 2015 on Porvoossa järjestettävään Nuori Kulttuuri -tapahtumaan osallistuminen. Kulttuuritoimi on hakenut rahaa opetus- ja kulttuuriministeriöltä päiväkotien kulttuuritarjonnan lisäämiseksi. Kirjastot, museo- ja kulttuuritoimi suunnittelevat yhdessä koulujen ja päiväkotien kanssa, kuinka yhteistyötä voidaan kehittää.	Loviisan kulttuuritoimi oli aktiivisesti mukana Nuori Kulttuuri päätapahtuman järjestelyssä Porvoossa. Kulttuuritoimelle ei myönnetty avustusta opetus- ja kulttuuri-ministeriöstä kulttuuritarjonnan lisäämiseksi Loviisa liittyi uutena jäsenkuntana Koppaan – lasten ja nuorten kulttuuriverkostoon. Verkosto järjestää vuosittain helmikuussa Lasten kulttuuriviikot. Museo on mukana kehittämässä tapahtumia nuorille. Joka vuosi järjestetään vähintään yksi vaihtuva näyttely, jolla on pedagoginen painopiste. Vuonna 2015: ABC – ilmielien koulua käymme.

Henkilöstö ja johtaminen: Avoin toimintakulttuuri ja osaava henkilökunta

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Palkata päteviä henkilöitä vapautuviin tehtäviin. Kehittää henkilökunnan osaamista ja sitä kautta parantaa palvelua.	Jotta Loviisan kirjastojen henkilökunta täyttäisi kirjastoasetuksen vaatimat kelpoisuusvaatimukset, pätevien työntekijöiden määrää on kasvatettava. Erikoistumiseen kannustetaan tietyssä määrin. Mittarina on muodollisesti pätevien työntekijöiden määrä.	Rekrytointiin panostetaan. Palkataan muodollisesti päteviä työntekijöitä. Työtehtäviä järjestellään tarpeen mukaan uudelleen mm. vaihtamalla palveluksia ja osaamista kirjastojen välillä.	Kulttuuritoimen työtehtävät jaettiin ja järjestettiin vuoden aikana. Pääkirjastolla on ollut kirjastovirkailija joka tarpeen vaatiessa on kiertänyt lähikirjastoissa.

Talous: Ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Sopeuttamissuunnitelman toimeenpano jatkuu. Toimiva ja kustannustehokas kirjastoverkko.	Vähennetään kustannuksia henkilökunnan työpanosta uudelleen kohdentamalla ja kirjastoverkkoa muokkaamalla.	Ruotsinpyhtään lähikirjasto lakkautetaan ja palvelu korvataan kirjastoautolla.	Ruotsinpyhtään lähikirjasto lakkautettiin vuoden alusta. Kirjastoauton reittiä uudistettiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21147 Kirjasto- ja kulttuuritoimi

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	99 346		99 346	101 230	1 884
<i>josta sisäiset</i>				858	858
Toimintakulut	-1 890 097		-1 890 097	-1 950 907	60 810
<i>josta sisäiset</i>	-498 848		-498 848	-542 413	43 565
Toimintakate	-1 790 751		-1 790 751	-1 849 677	58 926
<i>josta sisäiset</i>	-498 848		-498 848	-541 618	42 770
Toimintakate ulkoinen	-1 291 903		-1 291 903	-1 308 059	16 156
Poistot ja arvonalentumiset	-32 560		-32 560	-29 866	2 694

Vastuualueen ulkoisen toimintakatteen toteuma ylittää budjetoidun. Ylitystä on henkilöstökuluissa ja vuokrissa. Esimerkiksi kirjastoihin on tarvittu sijaisia, muuten kirjastojen aukioloaikoja olisi jouduttu supistamaan. Verrattuna vuoteen 2014 ovat vastuualueen henkilöstökulut pienentyneet 2,6 %:lla. Almintalon kolmen kuukauden vuokra rasittaa ylimääräisenä menona vuoden 2015 toteumaa.

Kuntien talous- ja toimintatilaston uusittujen tilastointiohjeitten mukaan vastuualueelle on vyörytetty sivistyskeskuksen hallinnon kustannuksia. Tätä ei talousarviossa huomioitu minkä takia vastuualueen toimintakate ylittyy. Vyörytys ei vaikuta ulkoiseen toimintakatteeseen.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Kustannus/asukas, museotoiminta	9,5 ulk. (15,6 + sis.)	8,6 ulk. (14,8 + sis.)	8,8 ulk. (15,3 + sis.)
Erikoisnäyttelyjen määrä			
Komendantintalossa	5	4	4
Museokävijät			
Komendantintalo	3 883	5 000	4 900
Ruukki & Viirilä	9 361	10 000	10 000
Kustannus/asukas, kulttuuritoiminta	24,2 ulk. (24,8 + sis.)	24,8 ulk. (25,1 + sis.)	26,4 ulk. (28,6 + sis.)
Kulttuuritapahtumien määrä	56	80	79
Kustannus/asukas, kirjastotoiminta	50,6 ulk. (72,2 sis.)	49 ulk. (70,4 + sis.)	48,9 ulk. (75,3 + sis.)
Kirjastojen kokonaislainaus	210 038	218 000	198 404
Lainaus/asukas	13,56	14	12,82
Kirjastoyksiköiden määrä	5 kirjastoa 1 kirjastoauto 2 lukunurkkaa + siirtokokoelmia	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 2 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa + siirtokokoelmia

TEKNINEN KESKUS

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Teknisen keskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Tekninen keskus saavutti vuoden aikana talousarviossa esitetyt tavoitteet. Talous toteutui hyvin ja suotuisat säät ovat edesauttaneet suurien säästöjen syntymistä. Ei ole todennäköistä, että yhtä suotuisia vuosia tulisi jatkoissa, joten määrärahoja ei voi pienentää.

Investoinnit toteutuivat hyvin. Isoista hankkeista ainoastaan palveluasumishanke ei edennyt. Sisäinen valvonta oli riittävällä tasolla sen toteutukseksi, ettei se sisällä olennaisia puutteita. Riskienkartoituksessa taloudellisessa mielessä merkittävänä riskeinä tulivat esiin mahdolliset sisäilmaongelmat erityisesti josakin isossa koulussa sekä Rantatien ja sen suojavallin ongelmat. Rantatie ja valli on nostettu vuoden 2016 talousarvioon ja koulujen tilannetta pitää parantaa pitkällä aikavälillä. Kouluverkkoselvityksen lopputuloksen perusteella tulisi löytää investointikohteet ja niiden toteuttamisjärjestys.

Uuden henkilökunnan saaminen poistuvan tilalle oli haasteellista ja esimerkiksi kiinteistö- ja paikatietotoimistossa oli henkilökuntavajetta. Vaje vaikeutti tehtävien suorittamista ja esimerkiksi maanmittaustoimitukset jäivät tekemättä loppuvuoden aikana.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Teknisen keskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

2115 Tekninen keskus

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Myyntituotot	172 511		172 511	3 124 541	2 952 030
Maksutuotot	312 800		312 800	339 351	26 551
Tuet ja avustukset			*) 34 000	85 380	51 380
Vuokratuotot	6 717 515		6 717 515	6 777 825	60 310
Muut toimintatuotot	591 200		591 200	836 287	245 087
Toimintatuotot yhteensä	7 794 026		7 828 026	11 163 384	3 335 358
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 192 821</i>		<i>6 192 821</i>	<i>9 133 524</i>	<i>2 940 703</i>
Henkilöstökulut	-4 348 020		-4 348 020	-3 935 027	412 993
Palveluiden ostot	-5 961 213		*) 6 166 213	-9 048 278	-2 882 065
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 916 988		-2 916 988	-2 678 040	238 948
Avustukset	-6 500		-6 500	-6 100	400
Muut toimintakulut	-361 206		-361 206	-343 136	18 070
Toimintakulut yhteensä	-13 593 927		-13 798 927	-16 010 581	-2 211 654
<i>josta sisäiset</i>	<i>-1 033 137</i>		<i>-1 033 137</i>	<i>-3 929 034</i>	<i>-2 895 897</i>
Toimintakate	-5 799 901		-5 970 901	-4 847 197	1 123 704
<i>josta sisäiset</i>	<i>-5 159 684</i>		<i>-5 159 684</i>	<i>-5 204 490</i>	<i>-44 806</i>
Toimintakate ulkoinen	-10 959 585		-11 130 585	-10 051 687	1 078 898
Poistot ja arvonalentumiset	2 533 360		2 533 360	3 089 884	-556 524
*) Henkilöliikenneasiat					

Toimintatuottojen toteutuminen

Toimintatuotot ovat toteutuneet hyvin talousarvion mukaisesti.

Toimintakulujen toteutuminen

Toimintakulut alittavat talousarviossa varatut määrärahat selvästi. Syy tähän on, että koko vuoden lämmityskaudet olivat poikkeuksellisen lämpimät, ja että myös lumitöitä tehtiin poikkeuksellisen vähän. Näistä momenteista säästyneitä rahoja ei käytetty muihin menoihin.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut alittivat määrärahat, koska osa tehtävistä oli täyttämättä osan vuodesta.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Teknisen keskuksen toiminnan painopisteet:

1. Asiakas ja kuntalainen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Palvelut täyttävät lain asettamat vaatimukset.	Lainsäädännön asettamat vaatimukset toteutuvat.	Tuotetut palvelut.	Palvelut täyttivät lain asettamat vaatimukset.
Investointien toteuttaminen suunnitelmien mukaan.	Investointien toteuttaminen aikataulun mukaisesti.	Talousarvion toteutuman seuranta.	Investoinnit toteutuivat pääsääntöisesti, mutta Taasiakodin työt siirtyivät kustannuspaineiden takia. Harmaakal-ion palvelutalon rakentamista ei aloitettu, koska ARA-rahoitus varmistuu vasta vuoden 2016 alussa ja kaava on valituksen alainen. Keskustan kehittäminen on vielä kesken.

2. Vetovoimaisuus ja kilpailukyky

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Yhdyskuntarakenteen kehittäminen.	Positiivinen yhteiskunta-kehitys.	Elinkeinoelämää ja kehitystä koskeva palaute.	Yhdyskuntarakennetta kehitettiin, mutta palaute ei ollut ainoastaan positiivista.

3. Henkilöstö ja johtaminen

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Avoin hallinto ja johtamistoiminta, jonka perustana on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.	Avoin ja toimiva yhteistyö kaupungin keskusten välillä sekä avoin ja vuorovaikutuksellinen hallinto ja johtamistoiminta kuntalaisten kanssa.	Sisäiset koulutukset, jotka edesauttavat tavoitteen toteutumista. Uusien yhteistyömuotojen kehittämistä kaupungin sisällä.	Sisäisiä koulutuksia järjestettiin ja yhteistyötä eri yksiköiden välillä parannettiin. Rajoja yksiköiden välillä mädallettiin.

4. Talous

AVAINAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma/Keino	AVAINAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Taloudenpidon suunnitelmallisuus.	Talousarvion sitovien tavoitteiden toteutuminen.	Talousarvion toteutuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Talousarviota noudatettiin. Sitovat tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti.

TEKNINEN KESKUS VASTUUALUEITTAIN

Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: taloussuunnittelija

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

- Taloushallintojärjestelmän uusimisella oli hyvin työllistävä vaikutus.
- Toimistorutiineja käytiin läpi ja ajantasaistettiin johtuen muun muassa henkilöstön vähenemisestä.
- Tuleva Lovinfo-asiakaspalvelupiste ja sen tehtävien suunnittelu teknisen keskuksen osalta on vaikuttanut koko keskuksen positiivisesti.
- Kansliatoimintojen työtehtävät jaettiin kokonaan uudestaan, tehtäväkuvat rakennettiin valmiiksi ja otetaan asteittain käyttöön, kuitenkin viimeistään asiakaspalvelupisteen käynnistämisen yhteydessä maaliskuussa 2016.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Uuden taloushallinto-järjestelmän sisäänajo.	Talousarviossa pysyminen.	Uuteen järjestelmään kouluttaminen.	Käyttäjää koulutettiin itse ja ohjelma-toimittajan toimesta. Rutiinit alkavat muodostua.
Ajantasaisen taloustiedon tuottaminen.	Selkeät ajantasaiset talousraportit. Raporttien pohjalta tehtävät johtamistoimenpiteet.	Raporttien rakentaminen niin, että ne palvelevat kutakin käyttäjää hänen tarvitsemallaan tasolla.	Raportointi toimii, budjettivastaavilla on tunnuksat ohjelmaan ja mahdollisuus muokata raportteja haluamiseksi.
Rakentamisen ilmoittamismenettelyn tiedonkeruun kehittäminen.	Oikean informaation antaminen verottajalle. Yrittäjien ohjeistaminen ja yhteistyö asian eteenpäin viemiseksi => oikeat tiedot oikeaan aikaan, tiedonkulku molempiin suuntiin.	Lisäkoulutusten järjestäminen yhteistyökumppaneille ja omalle henkilöstölle. Tiedonkeruujärjestelmän automatisoiminen mahdollisimman pitkälle ja ohjelmistojen yhteensovittaminen.	Suuremmat urakoitsijat ovat sisäistäneet velvollisuutensa hyvin. Pienempien toimijoiden kanssa on ajoittain ongelmia työmaalle ilmoittautumisten ym. rekisteröintien kanssa. Parempaan suuntaan on kuitenkin menty. Tiedonkeruuta ei ole vielä automatisoitu johtuen uuden taloushallinto-ohjelman muusta työllistävyydestä. Keräily tapahtuu vielä käsin ostoreskontrastta, mikä toimii hyvin näissä mittasuhteissa.
Lisääntyvä yhteistyö keskuksen välillä – asiakaspalvelun parantaminen.	Tiettyjen palvelujen keskittäminen asiakaspalvelun parantamiseksi.	Front office -tyylinen toimipiste.	Lovinfo-asiakaspalvelupisteeseen lähetetään mukaan. Meiltä siirtyy toimipisteeseen yksi työntekijä ja hän ottaa mukaansa sinne soveltuvia teknisen keskuksen töitä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21150 Teknisen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	56 000		56 000	548 317	492 317
<i>josta sisäiset</i>	55 400		55 400	547 218	491 818
Toimintakulut	-456 208		-456 208	-545 626	-89 418
<i>josta sisäiset</i>	-42 087		-42 087	-74 383	-32 296
Toimintakate	-400 208		-400 208	2 691	402 899
<i>josta sisäiset</i>	13 313		13 313	472 835	-459 522
Toimintakate ulkoinen	-413 521		-413 521	-470 143	-56 623
Poistot ja arvonalentumiset				2 691	-2 691

Koko keskuksen hallintokustannukset purettiin tänä tilivuonna ensimmäisen kerran toiminnoille. Näin toimintojen kustannustietous lisääntyy.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: johtava rakennustarkastaja

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma ja -ohjelma on laadittu. Loviisan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset on päivitetty. Päivitetyt määräykset ovat astuneet voimaan 23.11.2015.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Luvattoman rakentamisen hallintopakkomenettelyn tehostaminen.	Tiedoksi tulleiden tapaus-ten käsittely.	Hallintopakkomenettelyn käynnistäminen.	Kirjallisia kehotuksia rakennus- ja toimenpidelupien hakemiseen on lähetetty.
Rakennusvalvonnan sähköinen lupahakemusmenettely.	Hakuprosessin toimivuus.	Sähköinen hakumenettely käytettävissä.	Koekäyttö asiakkaan kanssa meneillään. Viimeiset säädöt tekeillä.
Ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteuttaminen: vuoden 2015 suunnitelma.	Maa-aines- ja ympäristölu- pien valvontoja 20 tapaus- ta sekä kohdennettu pro- jektivalvonta ja muu val- vontasuunnitelman mukai- nen valvonta.	Tarkastuksia, neuvonpitoa ja selvitystyötä. Tarkastukset kirjataan sähköiseen tieto- kantaan ja laaditaan tarkas- tusmuistiot. Uudet kohteet syötetään sähköiseen tieto- kantaan.	Tarkastukset on suoritettu valvonta- suunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tarkastukset ja kohteet on viety säh- köiseen tietokantaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	297 811		297 811	300 904	3 093
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 500</i>		<i>2 500</i>	<i>6 938</i>	<i>4 438</i>
Toimintakulut	-689 004		-689 004	-724 356	-35 352
<i>josta sisäiset</i>	<i>-82 090</i>		<i>-82 090</i>	<i>-163 095</i>	<i>-81 005</i>
Toimintakate	-391 193		-391 193	-423 451	-32 258
<i>josta sisäiset</i>	<i>-79 590</i>		<i>-79 590</i>	<i>-156 157</i>	<i>-76 567</i>
Toimintakate ulkoinen	-311 603		-311 603	-267 294	44 309

Rakennusvalvonnan tuotot ovat olleet jonkun verran pienemmät kuin aikaisempina vuosina. Tämä johtuu siitä että lupakohteet ovat olleet keskimäärin pienemmät kuin edellisinä vuosina, sekä siitä että Lapinjärvellä rakentaminen on ollut kovin hiljaista.

Ympäristönsuojelun osalta tuotot ovat puolestaan olleet arvioitua suuremmat johtuen keskimääräistä suuremmista lupakohteista.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (sisältää sis. menot)	Toteutuma 2015 (sisältää sis. menot)
Nettomenot/asukas			
rakennusvalvonta	7,09	11,03	14,37
ympäristönsuojelu	8,22	14,18	12,92
Lupatapahtumat ja lausunnot			
rakennusvalvonta	361	360	348
ympäristönsuojelu	157	130	145
Valvontakäynnit			
rakennusvalvonta	1 196	1 100	1 084
ympäristönsuojelu	160	200	150

Rakennusvalvonnan osalta on lupahakemusten määrä ollut aikaisempien vuosien tasolla Loviisan alueella, kun taas Lapinjärvellä on ollut hiljaisempaa. Katselmuksia ja valvontakäyntejä on ollut entiseen tapaan.

Myös ympäristönsuojelun osalta lupatapahtumien määrä on ollut aikaisempien vuosien tasolla. Valvontasuunnitelman mukaiset lupavelvollisten laitosten tarkastukset sekä projektiluonteiseen valvontaan liittyvät tarkastukset on suoritettu tavoitteiden mukaisesti. Valitukseen liittyvien valvontakäyntien määrää on vaikea arvioida ennalta, ja lisäksi tarkastuksia, jotka perustuvat puhelimitse tulleisiin tai nimettömiin ilmiäntoihin, tehdään vain erikoistapauksissa.

Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunginarkkitehti

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Kaavoitus- ja arkkitehtitoimisto

Kaavoitus- ja arkkitehtitoimistossa oli henkilöstövajausta ja -muutoksia vuonna 2015. Kaupungin-arkkitehdin virkaa hoiti alkuvuoden sijainen. Kaavasunnittelija jäi äitiyslomalle ja hänen sijaisekseen onnistuttiin rekrytoimaan pätevä henkilö, joka aloitti työssä marraskuun puolivälissä. Kaavarekisterinhoitaja siirtyi eläkkeelle ja uuden henkilön palkkaukselle ei myönnetty lupaa. Vakinaisen henkilöstön kokonaismäärä laski neljästä kolmeen. Myös suunnitteluavustaja on siirtymässä eläkkeelle, mikä on osaltaan luonut haasteita töiden siirtomahdollisuuksiin. Lakisääteisten työtehtävien hoitamiseen käytettiin määräaikaisen kaavoittajan osaamista ja siviilipalvelushenkilö koulutettiin hoitamaan tiettyjä asiakokonaisuuksia. Näiden henkilöiden työpanos on kuitenkin määräaikainen, joten henkilöstöresurssien tarve tulevaisuudessa on ilmeinen.

Henkilöstövajaus ja -muutokset vaikuttivat mm. kaupunkisuunnittelun kaavaprosessien kestoon ja ohjaukseen sekä yksityisten henkilöiden hakemien poikkeamislupa- ja suunnittelutarveratkaisiasioiden käsittelyn kestoon. Osa kaavarekisterinhoitajan töistä jouduttiin kilpailuttamaan laadittavaksi ulkopuolisen konsulttitoimiston työnä, osa töistä siirrettiin väliaikaisesti muulle henkilöstölle (osittain myös toisen toimiston ja toisen osaston työntekijöille) ja osaa töistä ei väliaikaisesti tehdä. Kaavoituksen henkilöstöresurssien vähäisyyden vuoksi kaavanmuutoksia laadittiin kaavoituskeskustuksen mukaisesti akuuteimmille alueille, mutta maankäyttö- ja rakennuslain (2013 alkaen) mukaista systemaattista asemakaavojen ajanmukaisuuden arviointiprosessia ei voitu aloittaa.

Kiinteistö- ja paikkatietotoimisto

Kiinteistö- ja paikkatietotoimistossa oli henkilöstövajausta ja -muutoksia vuonna 2015. Maanmittausinsinööri irtisanoutui keväällä, eikä virkaa saatu täytettyä epäonnistuneen rekrytoinnin vuoksi. Paikkatietokäsittelijä irtisanoutui syksyllä ja uusi henkilö aloitti vasta tammikuussa 2016. Kaupungingeodeetin virkaa on hoitanut sijainen.

Henkilöstövajaus vaikutti mm. toimitustuotantoon, eikä lohkomistoimituksia tehty lainkaan kevään jälkeen. Toimintoja ei ehditty kehittää, sillä työvoima piti keskittää välttämättömien päivitysten ja ylläpitotehtävien hoitoon. Toisaalta tonttien kysyntä oli erittäin vähäistä ja myös muita asiakkaita oli vain vähän, joten uutta tekemätöntä työtä syntyi vain vähän. Tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan käytettiin myös konsulttiapua. Näin esimerkiksi paikkatieto-ohjelmistoa voitiin päivittää muiden vastuualueiden tarpeisiin.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

Kaavoitus

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Kaavoitusohjelman mukaisen asema- ja osayleiskaavojen laadinta.	Valmistelua ja käsittelyjä viedään eteenpäin.	Valmistelu virkатыönä tai konsultilla, käsittely luottamuselimissä.	Valmistelua ja käsittelyä vietiin tavoitteen mukaisesti eteenpäin noudattaen kaavoituskatsausta 2014. Asetettu tavoite saavutettiin muuttuneesti.
Ajantasa-asemakaavan digitalisointityön jatkaminen.	Valkon alueen asemakaavojen digitalisointi aloitetaan.	Virkатыönä.	Työtä ei suoritettu virkатыönä eläkkeelle siirtymisen seurauksena, vaan työ kilpailutettiin ja tilattiin ulkopuoliselta konsulttitoimistolta. Asetettu tavoite saavutettiin.
Oikeusvaikutteisen osayleiskaavoituksen jatkaminen.	Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin liittyvän saariston osayleiskaava on valmis. Vanhakylän ja Rökärrsmalmarnan tuulivoimayleiskaavat ovat valmisteilla.	Konsulttityönä. Tuulivoimakaavoituksen kustantaa tuulivoimatoimija.	Kaikkien kolmen osayleiskaavan työtä jatkettiin. Molempien tuulivoimayleiskaavojen selvitykset valmistuivat. Tetomin tuulivoimayleiskaava oli kaavaluonnoksena nähtävillä ja siitä järjestettiin yleisötilaisuus. Tuulivoiman syöttötariffin muutokset muuttivat tuulivoimatoimijoiden kaavaan liittyvää aikataulutusta. Harmaakallion, Haravankylän, Köpbackan ja Valkon sekä niihin liittyvän saariston osalta loput perusselvityksistä valmistuivat kesällä 2016. Tavoite saavutettiin osittain.
Loviisanlahden itäisen rannan kehittäminen.	Selvitystyö valmistuu huhnikuun loppuun mennessä.	Konsulttityönä.	Selvitystyö koko alueesta valmistui vuodenvaihteessa 2014–2015. Huhnikuussa valmistui alueen eteläosan AP-kortteleita koskeva selvitys. Pohjoisosan asemakaava tuli vireille 2015. Selvitystyön pohjalta kaavanmuutosaluetta laajennettiin ja siitä laadittiin kolme koko aluetta koskevaa vaihtoehtoa. Asetettu tavoite saavutettiin ja sen pohjalta jatkettiin seuraavaan vaiheeseen.
Poikkeamisten ja suunnitellu-tarveratkaisujen aineistojen kokoaminen paikkatietojärjestelmään.	Työtä jatketaan.	Virkатыönä.	Työtä ei suoritettu virkатыönä eläkkeelle siirtymisen seurauksena, vaan siviilipalvelustaan suorittava henkilö koulutettiin ohjelman käyttöön ja työhön. Työ on edennyt erinomaisesti. Asetettu tavoite saavutettiin.

Kiinteistö- ja paikkatietotoimisto

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINNAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Tonttijakoprosessin kehittäminen.	Tonttijaon läpimenoaika ja työjonot lyhenevät ja palvelu paranee (mm. koelaskenta).	Toimitustuotannosta vapautuva resurssi ohjataan tonttijakojen laatimiseen ja kaavalaskentaan ylipäättään.	Toimitustuotannosta ei vapautunut resurssia, koska kiinteistörekisterinpidon siirtäminen Maanmittauslaitokselle ei toteutunut. Työjonoa saatiin kuitenkin lyhennettyä ja vanhat tekemättömät tonttijaot laadittiin.
Yleisten alueiden muodos-taminen, lohkominen.	Vanhan Loviisan katualueiden kaavalaskenta on suoritettu, toimituksia on haettu vireille kiireellisyysjärjestyksessä.	Omana työnä (maanmittaus-insinööri). Lohkomisen suorittaa mahdollisesti Maanmittauslaitos.	Henkilöstövajauksen vuoksi työ on tekemättä. Maanmittauslaitoksen rekisterinpitoalueella haettiin vireille useita toimituksia.
Pohjakartan laadinta Ruotsinpyhtään kaupungin-osaan.	Strömforsin alueen pohjakartta on laadittu.	Konsulttityönä.	Työ on käynnissä ja valmistuu keväällä 2016.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015
21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
---------------------	------------------	---------------------------------	---------	-----------

Toimintatuotot	680 550	680 550	865 069	184 519
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 250</i>	<i>3 250</i>	<i>654</i>	<i>- 2 596</i>
Toimintakulut	-934 801	-934 801	-995 465	-60 664
<i>josta sisäiset</i>	<i>-44 192</i>	<i>-44 192</i>	<i>-162 757</i>	<i>-118 565</i>
Toimintakate	-254 251	-254 251	-130 396	123 856
<i>josta sisäiset</i>	<i>-40 942</i>	<i>-40 942</i>	<i>-162 102</i>	<i>-121 160</i>
Toimintakate ulkoinen	-213 309	-213 309	31 706	245 016

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
KAAVOITUS- JA ARKKITEHTITOIMISTO			
Tuotot	24 234	18 800	11 480
Kulut	-365 580	-354 887	-423 228
Netto	-341 345	-354 887	-411 748
Hyväksytyt asemakaavat	4 kpl, 107,77 ha		3 kpl, 37,16 ha
Hyväksytyt ranta-asemakaavat	1 kpl, 3,84 ha		3 kpl, 29,26 ha
Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut	10 kpl		10 kpl
Virallisia kaavaotteita	236 kpl		205 kpl
Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	648 kpl		532 kpl
KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOIMISTO			
Tuotot	1 306 798	661 750	853 589
Kulut	-505 445	-561 114	572 237
Netto	801 353	100 636	281 352
Tonttien myyntivoitto	746 685	150 000	347 770
Vuokratuotot	395 937	420 000	416 106

Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Katujen ja kiinteistöjen kunnossapidossa tehostamistoimenpiteet ja suotuisa sää edesauttoivat talousarvion toteuttamista.

Investoinnit 2015

Investointiohjelma toteutui lähes kokonaisuudessaan.

Hankkeista valmistuivat muun muassa

– Raatihuoneen kunnostustyöt (vaakuna, pääovi, vesikatto ja puolet ikkunoista).

Alle 100 000 euron tilahankkeet toteutuivat pääosin:

- Pääterveysaseman tilamuutostyöt tehtiin ja hissi saneerattiin.
- Ruukin päiväkodissa tehtiin pieniä tilamuutoksia.
- Forsby skolan piha-alueen turvallisuutta parannettiin jakamalla liikennealuetta aitaamalla.
- Lovisa Gymnasiumin juhlasalia saneerattiin.
- Lovisanejdens högstadiumin ilmanvaihtoa uusittiin ja pihakoulun viemärijärjestelmä korjattiin sukitusmenetelmällä.
- Paloilmoitinjärjestelmiä rakennettiin (Tesjoen ja Ruukin päiväkotit sekä ruukkialueen kiinteistöt).
- Automaatiojärjestelmiä saneerattiin (Generalshagens skola, Agricola-halli).
- Länsikaaren katu rakennettiin.
- Lurensin kaatopaikka suljettiin.
- Valkon PIMA-alueen puhdistushanke.
- Koskenkylän lähiliikuntapaikka.
- Päälystyskohteet.

Alle 100 000 euron hankkeet toteutuivat pääosin:

- Haja-asutusalueiden tievalaistushankkeet valmistuivat (Riikentie, Tetomintie, Eskilomintie).
- Isnäsiin rakennettiin leikkipuisto.
- Ruukin Kiramolle rakennettiin kuivan maan matonpesupaikka.
- Laivasillan laitureita laajennettiin ja varustettiin sähkö- ja vesipisteillä.
- Katuja peruskorjattiin keskustassa ja Tesjoella.
- Sankarihauta kunnostettiin.
- Uusi lakaisukone hankittiin.

Aloitettut, mutta kesken olevat hankkeet:

- Keskustan kehittäminen.
- Ulkovaalautushanke jatkuu.

Avaintavoitteiden (operatiiviset) toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Energian säästö.	Energiankulutus	Säästö 1 % muun muassa selvittämällä ne kiinteistöt, joissa sisälämpötilaa voidaan laskea ilman investointikuluja.	Ennakkotietojen pohjalta voidaan todeta, että säästötavoitteeseen on päästy. Tarkat kulutustiedot ovat käytettävissä maaliskuussa 2016. Energiansäästötoimenpiteet olivat rakennusautomaatiojärjestelmien uusimisia muutamassa kohteessa.
AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Rakennusten kuntokartoitus.	Korjausten ennakoinnin parantaminen.	Koulurakennuksista kartoitetaan 50 % vuoden 2015 aikana.	Koulu- ja päiväkotirakennusten kuntoarviot laadittiin, ja niiden pohjalta tehtiin rakenteiden kuntokartoituksia 20 kpl.
AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.	Tyytyväiset asukkaat.	Päällystetään 3 000 metriä katuja.	Katuja päällystettiin noin 5 500 metriä. Länsikaaren katu rakennettiin. Katuja peruskorjattiin 300 metriä.
AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Katujen kunnossapidon tehostaminen.	Kustannukset/metri.	Kunnossapidossa käytetään erityyppisiin ympäristöihin soveltuvia hoito- ja kunnossapitotapoja. Kunnossapitotasojen tarkentaminen.	Ohjeistusta tarkennettiin urakoitsijalavereissa. Olemassa olevaa kalustoa käytettiin tehokkaasti.
AVAINTAVOITE	Tavoitetaso/Mittari	Toimintasuunnitelma (Keino)	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi ja johdon toimenpiteet.	Talousarviossa pysyminen. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamistoimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta, uusien toimintatapojen etsiminen, prosessien ja palveluketjujen jatkuva parantaminen ja tehostaminen.	Tehostamistoimenpiteet vuoden aikana ja suotuisat säät edesauttoivat talousarvion toteutumista.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

21153 Rakentamis- ja ylläpito-osasto

	TALOUSARVIO 2015	TA- MUUTOKSET	TA 2015 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatuotot	6 759 665		6 793 665	9 449 093	2 655 428
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 131 671</i>		<i>6 131 671</i>	<i>8 578 713</i>	<i>2 447 042</i>
Toimintakulut	-11 513 914		-11 718 914	-13 745 135	-2 026 221
<i>josta sisäiset</i>	<i>-864 768</i>		<i>-864 768</i>	<i>-3 528 798</i>	<i>-2 664 030</i>
Toimintakate	-4 754 249		-4 925 249	-4 296 041	629 208
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 266 903</i>		<i>5 266 903</i>	<i>-5 049 914</i>	<i>216 989</i>
Toimintakate ulkoinen	-10 021 152		-10 192 152	-9 345 956	846 196
Poistot ja arvonalentumiset	2 533 360		2 533 360	3 087 193	-553 833

Lisäksi uusia varauksia muodostettiin pilaantuneiden maiden puhdistamiseen Rantatiellä 100 000 euroa. Vastaavasti Lurensin ja Valkon kaatopaikan aiemmin muodostettua pakollista varausta purettiin 454 864 euroa.

Vastuualueen toimintatuotot toteutuneet hyvin.

Henkilöstömenoissa on saavutettu säästöä, koska kaikkia tehtäviä ei ole täytetty kiinteistönhoi-
dossa ja puisto-osastolla.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
Nettomenot/asukas	809	642	602
Kunnossapidettävät kadut, km	103		
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	n. 93 300	93 300	92 450*
Pelastustoiminta, euroa/asukas	142	134	132

*Ruotsinpyhtään entinen kunnantalo ja Pernajan entinen tekninen varasto Veckas myytiin.

Pelastustoimi

Kaupungin talousarvioon 2015 sisältyi 2 124 263 euron varaus pelastuslaitoksen käyttötalous-
menoiksi. Käyttötalousmenot vuonna 2015 olivat yhteensä 1 978 720 euroa. Alitus johtuu vuoden
2015 aikana maksetuista alueellisen pelastustoiminnan tasauskasista (2014–2015). Yhteensä
palautusta tuli 181 871 euroa.

Huleveden viemärointi

Huleveden viemärointi tulee erotella vesihuollosta.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) sekä vesihuoltolain (119/2001) muutokset tulivat voimaan 1.9.2014. Lakimuutokset edellyttävät huleveden viemäroinnin hallinnan järjestämistä ja vastuiden määrittämistä kaupungin ja vesihuoltolaitoksen kesken.

Loviisan kaupungissa on vuosina 2010-2015 toimittu siten, että vesiliikelaitos on vastannut hulevesiverkoston maanalaisesta osuudesta, sekä investoinneista että kunnossapidosta, ja kaupungin yhdyskuntatekniikka sadevesikaivojen kunnossapidosta sekä hulevesiverkoston maanpäällisestä osuudesta eli ojista ja rummuista investointeihin ja kunnossapitoihin.

Vuoden 2016 aikana tullaan solmimaan sopimus kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille, asioiden saattamiseksi lain vaatimalle tasolle.

Vastuu hulevesien hallinnasta asemakaava-alueella kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain 103 i §:n mukaan kunnalle. Kunta voi kuitenkin vesihuoltolain mukaan päättää vesiliikelaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että vesiliikelaitos vastaa huleveden viemäroinnistä päätöksessä erikseen määriteltävällä alueella.

Vesiliikelaitoksen tulee kattaa huleveden viemäroinnistä aiheutuvat kustannukset siitä perittävillä maksuilla. Käytännöstä tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin yhdyskuntatekniikka osasto tulee osallistumaan vuoden aikana tästä toiminnasta aiheutuviin juokseviin kustannuksiin, sekä myös tuleviin investointeihin, vuoden 2016 aikana solmittavassa sopimuksessa esitettyjen osuuksien mukaisesti.

Hulevesisäännöksiä tulee valvomaan kunnan määräämä monijäseninen toimielin.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

	2014 Tilinpäätös	Alkup. 2015 Talousarvio	TA muutos	2015 Talousarvio	TP 2015 Toteuma	Poikkeama	Toteutuma %
VAALIT							
Tulot, ulkoiset	24 640	24 000		24 000	25 811	1 811	107,5 %
Tulot, sisäiset							
Menot, ulkoiset	-42 222	-41 410		-41 410	-39 611	1 789	95,7 %
Menot, sisäiset	-1 292	-380		-380	-660	-280	
NETTO, ulkoinen	-17 582	-17 410		-17 410	-13 800	3 600	79,3 %
NETTO, sisäinen	-1 292	-380		-380	-660	-280	
TARKASTUSLAUTAKUNTA							
Tulot, ulkoiset							
Tulot, sisäiset							
Menot, ulkoiset	-36 007	-43 522		-43 522	-37 915	5 607	87,1 %
Menot, sisäiset							
NETTO, ulkoinen	-36 007	-43 522		-43 522	-37 915	5 607	87,1 %
NETTO, sisäinen							
KAUPUNGINVALTUUSTO							
Tulot, ulkoiset							
Tulot, sisäiset							
Menot, ulkoiset	-114 685	-117 024		-117 024	-114 626	2 398	98,0 %
Menot, sisäiset	-4 955	-3 870		-3 870	-4 877	-1 007	126,0 %
NETTO, ulkoinen	-114 685	-117 024		-117 024	-114 626	2 398	98,0 %
NETTO, sisäinen	-4 955	-3 870		-3 870	-4 877	-1 007	126,0 %
KAUPUNGINHALLITUS							
Tulot, ulkoiset	1 354 444	2 000 000	-2 000 000		89 945	89 945	#JAKO/0!
Tulot, sisäiset							0,0 %
Menot, ulkoiset	-1 113 776	-1 162 721		-1 162 721	-1 090 901	71 820	93,8 %
Menot, sisäiset	-11 246	-39 166		-39 166	-47 825	-8 659	122,1 %
NETTO, ulkoinen	240 668	837 279	-2 000 000	-1 162 721	-1 000 956	161 765	86,1 %
NETTO, sisäinen	-11 246	-39 166		-39 166	-47 825	-8 659	122,1 %

	2014 Tilinpäätös	Alkup. 2015 Talousarvio	TA muutos	2015 Talousarvio	TP 2015 Toteuma	Poikkeama	Toteutuma %
YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO							
Tulot, ulkoiset	6 048 711	4 683 486		4 683 486	4 942 018	258 532	105,5 %
Tulot, sisäiset	5 596 279	5 995 114		5 995 114	5 841 674	-153 440	97,4 %
Menot, ulkoiset	-12 574 756	-13 933 489	-350 000	-14 283 489	-13 694 339	589 150	95,9 %
Menot, sisäiset	-601 342	-583 405		-583 405	-676 607	-93 202	116,0 %
NETTO, ulkoinen	-6 526 045	-9 250 003	-350 000	-9 600 003	-8 752 321	847 682	91,2 %
NETTO, sisäinen	4 994 937	5 411 709		5 411 709	5 165 067	-246 642	95,4 %
PERUSTURVAKESKUS							
Tulot, ulkoiset	9 128 147	8 356 745	6 830	8 363 575	8 860 416	496 841	105,9 %
Tulot, sisäiset	210 774	5 855 591		5 855 591	5 993 320	137 729	102,4 %
Menot, ulkoiset	-56 434 006	-53 524 783	-1 210 830	-54 735 613	-55 086 865	-351 252	100,6 %
Menot, sisäiset	-4 599 911	-10 111 048		-10 111 048	-10 165 162	-54 114	100,5 %
NETTO, ulkoinen	-47 305 858	-45 168 038	-1 204 000	-46 372 038	-46 226 449	145 589	99,7 %
NETTO, sisäinen	-4 389 138	-4 255 457		-4 255 457	-4 171 842	83 615	98,0 %
SIVISTYSKESKUS							
Tulot, ulkoiset	2 775 709	2 415 621		2 415 621	2 768 658	353 037	114,6 %
Tulot, sisäiset	271 652	271 050		271 050	1 237 534	966 484	456,6 %
Menot, ulkoiset	-24 915 438	-25 390 570		-25 390 570	-24 814 021	576 549	97,7 %
Menot, sisäiset	-5 926 239	-6 572 708		-6 572 708	-7 485 288	-912 580	113,9 %
NETTO, ulkoinen	-22 139 729	-22 974 949		-22 974 949	-22 045 364	929 585	96,0 %
NETTO, sisäinen	-5 654 587	-6 301 658		-6 301 658	-6 247 754	53 904	99,1 %
TEKNINEN KESKUS							
Tulot, ulkoiset	2 471 154	1 601 205		1 601 205	2 029 860	428 655	126,8 %
Tulot, sisäiset	5 994 546	6 192 821		6 192 821	9 133 524	2 940 703	147,5 %
Menot, ulkoiset	-13 020 237	-12 560 790		-12 560 790	-12 081 547	479 243	96,2 %
Menot, sisäiset	-975 655	-1 033 137		-1 033 137	-3 929 034	-2 895 897	380,3 %
NETTO, ulkoinen	-10 549 083	-10 959 585		-10 959 585	-10 051 687	907 898	91,7 %
NETTO, sisäinen	5 018 892	5 159 684		5 159 684	5 204 490	44 806	100,9 %

	2014 Tilinpäätös	Alkup. 2015 Talousarvio	TA muutos	2015 Talousarvio	TP 2015 Toteuma	Poikkeama	Toteutuma %
KAUPUNKI YHTEENSÄ							
Tulot, ulkoiset	21 802 805	19 081 057	-1 993 170	17 087 887	18 716 732	1 628 845	109,5 %
Tulot, sisäiset	12 073 251	18 314 576		18 314 576	22 206 052	3 891 476	121,2 %
Menot, ulkoiset	-108 251 127	-106 774 309	-1 560 830	-108 335 139	-106 959 833	1 375 306	98,7 %
Menot, sisäiset	-12 120 640	-18 343 714		-18 343 714	-22 309 452	-3 965 738	121,6 %
NETTO, ulkoinen	-86 448 321	-87 693 252	-3 554 000	-91 247 252	-88 243 101	3 004 151	96,7 %
NETTO, sisäinen	-47 389	-29 138		-29 138	-103 400	-74 262	354,9 %
VESILIIKELAITOS							
Tulot, ulkoiset	3 263 463	3 570 000		3 570 000	3 495 606	-74 394	97,9 %
Tulot, sisäiset	185 889	175 130		175 130	249 288	74 158	142,3 %
Menot, ulkoiset	-2 459 142	-2 562 848		-2 562 848	-2 482 777	80 071	96,9 %
Menot, sisäiset	-138 500	-145 992		-145 992	-145 888	104	99,9 %
NETTO, ulkoinen	804 321	1 007 152		1 007 152	1 012 829	5 677	100,6 %
NETTO, sisäinen	47 389	29 138		29 138	103 400	74 262	354,9 %
KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ							
Tulot, ulkoiset	25 066 268	22 651 057	-1 993 170	20 657 887	22 212 339	1 554 452	107,5 %
Tulot, sisäiset	12 259 140	18 489 706		18 489 706	22 455 340	3 965 634	121,4 %
Menot, ulkoiset	-110 710 269	-109 337 156	-1 560 830	-110 897 987	-109 442 610	1 455 377	98,7 %
Menot, sisäiset	-12 259 140	-18 489 706		-18 489 706	-22 455 340	-3 965 634	121,4 %
NETTO, ulkoinen	-85 644 000	-86 686 099	-3 554 000	-90 240 100	-87 230 271	3 009 829	96,7 %
NETTO, sisäinen							

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN, ulkoinen (ilman liikelaitosta)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma 2015	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	9 529 874	-2 000 000	7 529 874	8 362 620	834 114
Maksutuotot	6 326 233		6 326 233	6 490 927	164 694
Tuet ja avustukset	1 536 600	6 830	1 543 430	1 741 016	197 586
Muut toimintatuotot	1 688 350		1 688 350	2 266 688	578 338
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut					
Henkilöstömenot	-49 317 587	-800 000	-50 117 587	-49 010 147	1 107 440
Palvelujen ostot	-44 140 507	-410 730	-44 551 237	-44 600 759	-49 522
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 974 784		-5 974 784	-5 624 681	350 103
Avustukset muille	-6 368 840	-350 000	-6 718 840	-6 829 686	-110 846
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>					
Muut toimintamenot	-972 590	-100	-972 690	-1 143 849	-171 159
Toimintakate	-87 693 251	-3 554 000	-91 247 251	-88 346 502	2 900 749
Verotulot	63 150 000	1 900 000	65 050 000	65 832 227	782 227
Valtionosuudet	24 000 000	700 000	24 700 000	24 732 009	32 009
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot muilta	12 000		12 000	35 234	23 234
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>					
Muut rahoitustulot muilta	1 635 000		1 635 000	1 669 945	34 945
<i>Korvaus peruspääomasta liikelaitokselta</i>					
Korkomenot	-687 000	315 000	-372 000	-341 075	30 925
Muut rahoitusmenot	-9 000		-9 000	-28 236	-19 236
Vuosikate	407 749	-639 000	-231 251	3 553 602	3 784 853
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 747 000		-2 747 000	-3 251 592	-504 592
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot		-150 000	-150 000	-155 030	-5 030
Tilikauden tulos	-2 339 251	-789 000	-3 128 251	146 980	3 275 231
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	177 000		177 000	177 376	376
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	330 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 832 251	-789 000	-2 951 251	324 355	3 275 606

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot 2015	63 850 000	1 200 000	65 050 000	65 832 227	782 227
Kunnan tulovero	49 300 000	-300 000	49 000 000	49 303 877	303 877
Kiinteistövero	7 450 000		7 450 000	7 425 210	-24 790
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 100 000	1 500 000	8 600 000	9 103 141	503 141

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos %
2011	19,75	243,1 milj.	
2012	19,75	251,3 milj.	3,4
2013	19,75	254,2 milj.	1,2
2014 arvio	19,75	251,5 milj.	-1,1
2015 arvio	19,75	254,3 milj.	1,1

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet 2015	24 000 000	700 000	24 700 000	24 732 009	32 009
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml tasaukset	27 586 000	200 000	27 786 000	26 752 142	-1 033 858
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-1 286 000		-1 286 000	-1 289 196	-3 196
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 300 000	500 000	-1 800 000	-1 819 865	-19 865
Järjestelmämuutoksen tasaus				1 088 928	1 088 928

LOVIISAN KAUPUNKI, INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2015 (1 000 EUROA)

Hanke	Kustannusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muutokset 2015	TA muutosten jälkeen 2015	Toteutuma 2015	Poikkeama 2015	Kesken-eräiset työt 31.12.	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Yleinen hallinto ja konsernihallinto									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Maanhankinta, etuosto-oikeuden käyttö	200		200	-150	50	47	3		
Asuntotuotanto, osakepääoman korotus	330		330	-126	204		204		
Vierasvenesataman info-rakennus	104								
Raatihuone	200		200		200	200	-1		
Talousjärjestelmän uusiminen	160	162	40		40	53	-13		215
Tamminiemen alue	300								
Troolisaatama	1 030	54						54	54
Satama, tieyhteydet, kentät	130								
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>									
Investointimenot yhteensä:	2 454	216	770	-276	494	300	193	54	269
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus									
<i>ELY-keskus 90 %</i>	-927								
Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myynti	-100		-150		-150	-483	333		
Investointien tulorahoitus yhteensä:	-1 027		-150		-150	-483	333		
Investointimenot netto:	1 427	216	620	-276	344	-183	526	54	269

Hanke	Kustannusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muutokset 2015	TA muutosten jälkeen 2015	Toteutuma 2015	Poikkeama 2015	Kesken-eräiset työt 31.12.	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Perusturvakeskus									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Onnela, palvelutalo	200								
Pääterveysasema	208								
Pääterveysasema, hammashuollon keskittäminen	170								
Palokunnantalo (Sosiaalitoimisto)	250								
Liljendalin terveystalo/Rosenkulla	247								
Taasiankoti, hanke									
Palveluasuminen									
Palveluasuminen I-vaihe, 60 asukaspaikkaa	7 420	42	3 400		3 400	156	3 244	198	198
Palveluasuminen II-vaihe, 30 asukaspaikkaa	3 140								
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (perusturvakeskus)</i>	131		132		132	81	51		
<i>Autoklaavi</i>			60		60	37	23		
<i>Kotihoidon toiminnanohjaus</i>		21	72		72	44	28		65
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>	205		205		205	195	10		
<i>Terveyskeskuksen tilamuutokset (osasto 5, neuvola)</i>			75		75	111	-37		
<i>Terveyskeskuksen hissien peruskorjaus</i>			130		130	84	46		
Investointimenot yhteensä:	11 971	63	3 737		3 737	432	3 305	198	263
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus									
Investointien tulorahoitus yhteensä:									
Investointimenot netto:	11 971	63	3 737		3 737	432	3 305	198	263

Hanke	Kustanusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muu- tokset 2015	TA muu- tosten jälkeen 2015	Toteu- tuma 2015	Poik- keama 2015	Kesken- eräi- set työt 31.12.	Kustan- nus- arviosta käytetty 31.12.
Sivistyskeskus									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Jäähallihanke	2 500								
Liikuntahalli, peruskorjaus	200								
Energiaa säästävät investoinnit	200								
SKK-hanke/Harjunrinteen koulu				108	108	119	-12		
Suomenkielinen koulukeskus	12 100	1 683							1 683
SKK:n lähiliikuntapaikka	150								
SKK/Myllyharjun koulu	570								
Lovisanejdens högstadium	105								
Ruotsinpyhtää/Kirkonkylän koulu	250								
Komendantintalo (museo)	250								
Koskenkylän lähiliikuntapaikka	170		170		170	199	-29		
Valko, lähiliikuntapaikka	80								
Sävträsk skola	450								
Kouluinvestoinnit vuosina 2016–2020									
Liikuntahalli				400	400	400			
Koskenkylän hanke	6 000								
Lovisanejdens högstadium + Lovisa Gymnasium	12 000								
Forum, nuoriso- ja kulttuurikeskushanke	220								
Koulutuskuntayhtymät	100		100		100	49	51		
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu + sivistys)</i>	250		250		250	180	70		
<i>Päiväkotien tilamuutokset</i>			80	-65	15	28	-13		
<i>Ilmanvaihtokone, Karlskronabulevardi</i>				20	20	7	13	7	
<i>Lovisa Gymnasium, juhlasalin lattia</i>				30	30	3	27	3	
<i>Yhdistelmäkone, liikuntahalli</i>				15	15	14	1		
<i>Högstadium</i>			90		90	39	51		
<i>Koulujen turvallisuuden parantaminen</i>			30		30	35	-5		
<i>Paloilmoitusjärjestelmät, sivistyskeskus</i>			25		25	24	1		
<i>Automaatiojärjestelmien saneeraus</i>			25		25	30	-5		
Investointimenot yhteensä:	35 595	1 683	520	508	1 028	947	80	10	1 683
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus									
Energiaa säästävät investoinnit, tulot									
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-3 510			-3 514	-3 514	-3 514			
Suomenkielinen koulukeskus, hanke	-190								
SKK-hanke/lähiliikuntapaikka				-17	-17	-17			
ELY-keskuksen avustus; jäähallihanke									
Investointien tulorahoitus yhteensä:	-3 700			-3 531	-3 531	-3 531			
Investointimenot netto:	31 895	1 683	520	-3 023	-2 503	-2 584	80	10	1 683

Hanke	Kustannusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muutokset 2015	TA muutosten jälkeen 2015	Toteutuma 2015	Poikkeama 2015	Keskeneräiset työt 31.12.	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Tekninen keskus									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Loviisan paloasema	4 704								
Harmaakallion asuntoalue	3 596								
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	250								
Ulkovalaistuksen rakentaminen ja perusp.	100		100		100	107	-7	107	
Veneväylä Loviisanlahden pohjukkaan	900								
Kauppa- ja teollisuusalueiden kadut	200		200		200	129	71		
Rantatien peruskorjaus	750								
Teknisen keskuksen Wille työkone	130		130		130		130		
E-18 Hanke	1 000	397	500		500	389	111	389	786
Keskustan kehittäminen	250		150		150	85	65	85	
Kevyenliikenteen väylä, Koskenkylä	1 000								
Kevyenliikenteen väylä MT 176, Kuggom–Hardom	500								
Loviisanlahden itäinen ranta	100								
Sahaniemi	100								
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)</i>	75		75		75	67	8		
<i>Strömforsin Ruukin rakennusten paloilmotusjärjestelmät</i>			35		35	32	3		
<i>Pakettiauto, nelivetoinen</i>			40		40	35	5		
<i>Alle 100 000 euron hankkeet (yhdyskuntatekniikka)</i>	1 225		1 225		1 225	1 156	69		
<i>Katujen peruskorjaus</i>			100	40	140	134	6	134	
<i>Kevyen liikenteen väylät</i>			60	-40	20	49	-29	49	
<i>Siltojen peruskorjaus</i>			50	-30	20	24	-4	24	
<i>Loviisanlahden itäinen ranta</i>			30		30	32	-2	32	
<i>Kestopäällystyksen peruskorjaus taajamissa</i>			300	30	330	81	249		
<i>Kestopäällystyksen peruskorjaus keskusta-alueella</i>			300	70	370	526	-156		
<i>Sankarihaudan nurmikko ja hautakivien perustukset</i>			10		10	11	-1		
<i>Suihkulähteiden peruskorjaus (Kurki- ja Kirkkopuisto)</i>			10	-10					
<i>Leikkipaikan kunnostus, Isnäs</i>			30		30	29	1		
<i>Ungernin muurin peruskorjaus</i>			60	-60					
<i>Teknisen keskuksen koneet</i>			50		50	75	-25		
<i>Laitureiden peruskorjaus</i>			65		65	48	17	48	
<i>Kuivan maan matonpesupaikka</i>			50		50	33	17		
<i>Katusuunnitelmat</i>			40		40	18	22	18	
<i>Uudet katuvalaistukset haja-asutusalueilla</i>			60		60	93	-33		
<i>Uudet katuvalaistukset kaava-alueilla</i>			10		10	3	7	3	
Investointimenot yhteensä:	14 880	397	2 380		2 380	1 933	370	889	786
Investointien tulorahoitus yhteensä:									
Investointimenot netto:	14 880	397	2 380		2 380	1 933	370	889	786

KAUPUNKI YHTEENSÄ:

Hanke	Kustannusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muu- tokset 2015	TA muu- tosten jälkeen 2015	Toteu- tuma 2015	Poik- keama 2015	Kesken- eräi- set työt 31.12.	Kustan- nus- arviosta käytetty 31.12.
Investointimenot yhteensä:									
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	2 454		770	-276	494	300	194	54	269
Perusturvakeskus	11 971		3 737		3 737	432	3 305	198	263
Sivistyskeskus	35 595		520	508	1 028	947	81	10	1 683
Tekninen keskus	14 880		2 380		2 380	1 933	447	889	786
Investointimenot yhteensä	64 900		7 407	232	7 639	3 612	4 027	1 151	3 001
Investointitulot yhteensä:									
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	-1 027		-150		-150	-483	333		
Perusturvakeskus									
Sivistyskeskus	-3 700			-3 531	-3 531	-3 531			
Tekninen keskus									
Investointitulot yhteensä	-4 727		-150	-3 531	-3 681	-4 014	333		
KAUPUNKI YHTEENSÄ, NETTO	60 173		7 257	-3 299	3 958	-402	4 360	1 151	3 001

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova taso on TA 2015 määrärahat ja hyväksytyt kustannusarviot.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS, INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2015, 1 000 EUROA

Hanke	Kustannusarvio	Edell. vuosien käyttö	Alkuper. TA 2015	TA muutokset 2015	TA muutosten jälkeen 2015	Toteutuma 2015	Poikkeama 2015	Kesken-eräiset työt 31.12.	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
VESILIIKELAITOS: VESI JA VIEMÄRI									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Vanhoiden johtojen saneeraus	200		200		200	581	-381		
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	4 871		2 700		2 700	1 407	1 293		
Vesisäiliö	2 525	1 429				666			2 095
Mörkömäki viemäri	27								
Jätevesipuhdistamot		8				101		109	109
E18 hanke						18	18		
<i>Alle 100 000 euron hankkeet:</i>			230		230	97	133		
<i>Tonttiliittymät</i>			20		20	10	10		
<i>Asuntoalueet</i>			30		30		30		
<i>Teollisuusalueet</i>			50		50		50		
<i>Sadevesiviemärit</i>			50		50	78	-28		
<i>Jätevedenpuhdistamot</i>			30		30		30		
<i>Sadevesiviemärit</i>			50		50	9	41		
Vesiliikelaitoksen investointimenot yhteensä	7 623	1 437	3 130		3 130	2 870	1 063	109	2 204
Runkolinjat Pernaja–Loviisa					-302	-302			
Vesiliikelaitoksen investointitulot yhteensä					-302	-302			
Vesiliikelaitoksen inv.menot netto, yhteensä	7 623	1 437	3 130		2 828	2 568	1 063	109	2 204

LOVIISAN KAUPUNKI

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 2015

Yleinen hallinto ja konsernihallinto

Raatihuoneella kunnostettiin Loviisan kaupungin vaakuna, pääovi, vesikatto ja puolet ikkunoista.

Perusturvakeskus

Suunnitelmissa olleet alle 100 000 euron tilahankkeet toteutuivat:

- pääterveysaseman tilamuutostyöt (potilashuoneita muutettiin neuvolan tiloiksi)
- pääterveysaseman hissien saneeraus.

Sivistyskeskus

Seuraavat alle 100 000 euron tilahankkeet toteutuivat:

- Ruukin päiväkodissa tehtiin pieniä tilamuutoksia.
- Forsby skolan piha-alueen turvallisuutta parannettiin jakamalla liikennealuetta aitaamalla.
- Lovisa Gymnasiumin juhlasalia saneerattiin.
- Lovisanejdens högstadiumin ilmanvaihto uusittiin ja pihakoulun viemärijärjestelmä korjattiin sukitusmenetelmällä.

Tekninen keskus

Teollisuusalueella rakennettiin Länsikaaren katu. E18-hankkeeseen liittyviä kustannuksia maksettiin jonkun verran suunniteltua vähemmän.

Lurensin kaatopaikan sulkemisurakka valmistui. Valkon vanhan PIMA- alueen puhdistushanke valmistui.

Katujen peruskorjauksia tehtiin Tesjoella ja keskustassa. Uusia katuja kestopäällystettiin ja kestopäällysteitä peruskorjattiin yhteensä 5 km.

Tievalaistusta rakennettiin Riikentielle, Tetomintielle ja Eskilomintielle. Ulkovalaistuksen perusparannushanke jatkui suunnitelmien mukaisesti.

Laivasillan laitureita jatkettiin ja ne varustettiin sähkö- ja vesipisteillä.

Isnäsiin rakennettiin leikkipuisto. Lisäksi rakennettiin lähiliikuntapaikka Koskenkylään.

Myös muut alle 100 000 euron hankkeet toteutuivat pääsääntöisesti suunnitelmien mukaan.

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN 2015 (ilman liikelaitosta)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	407 749	-639 000	-231 251	3 657 003	3 888 254
Satunnaiset erät		-150 000	-150 000	-155 030	-5 030
Tulorahoituksen korjauserät				-911 963	-911 963
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 407 000	-232 000	-7 639 000	-3 612 146	4 026 854
Rahoitusosuudet investointimenoihin		3 531 000	3 531 000	3 531 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	150 000		150 000	482 667	332 667
Toiminta ja investoinnit, netto	-6 849 251	2 510 000	-4 339 251	2 991 530	7 330 781
Rahoitustoiminta					
Antolainojen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille				-53 340	-53 340
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta				555 030	555 030
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 000 000		11 000 000	7 000 000	-4 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 370 000		-4 370 000	-3 450 940	919 060
Lyhytaikaisten lainojen muutos				2 000 000	2 000 000
Omat pääomamuutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset				-5 331 408	-5 331 408
Vaikutus maksuvalmiuteen	-219 251	2 510 000	2 290 749	3 710 872	1 420 123

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN SITOVIEEN MÄÄRÄRAHOJIEEN JA TULOARVIOIDIEEN TOTEUTUMIESESTA 2015

	Sito- vuus N B	Määrärahat 1 000 euroa					Tuloarviot 1 000 euroa				
		Alkup. talous- arvio	TA muu- tokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- kea- ma	Alkup. talous- arvio	TA muu- tokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
ULKOINEN											
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Vaalit	N	42		42	40	2	24		24	26	2
Tarkastuslautakunta	N	43		43	38	5					
Valtuusto	N	117		117	115	2					
Kaupunginhallitus	N	1 163		1 163	1 091	72	2 000	-2000		90	90
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	N	13 728	350	14 078	13 694	384	4 649		4649	4942	293
Perusturvakeskus	N	53 525	1 204	54 729	55 087	-358	8 357		8357	8860	504
Sivistyskeskus	N	25 391		25 391	24 814	577	2 416		2416	2769	353
Tekninen keskus	N	12 766		12 766	12 082	684	1 635		1635	2030	395
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot							63 150	1 900	65 050	65 832	782
Valtionosuudet							24 000	700	24 700	24 732	32
Korkotulot							12		12	35	23
Muut rahoitustulot							1 635		1 635	1 670	35
Korkomenot		687	-315	372	341	31					
Muut rahoitusmenot		9		9	28	-19					
Satunnaiset erät			150	150	155	-5					
INVESTOINTIOSA											
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	B	770	-276	494	300	194	150		150	483	333
Perusturvakeskus	B	3 737		3 737	432	3 305					
Sivistyskeskus	B	520	508	1 028	947	81		3 531	3 531	3 531	
Tekninen keskus	B	2 380		2 380	1 933	447					
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset					53	-53					
Antolainasaamisten vähennykset										555	555
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						11 000		11 000	7 000	-4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	4 370		4 370	3 451	919					
Lyhytaikaisten lainojen muutos										2 000	2 000
Oman pääoman muutokset											
Vaikutus maksuvalmiuteen							219	-2 510	-2 291	-3 711	-1 420
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		119 247	1 621	120 868	114 600	6 268	119 247	1 621	120 868	120 844	-24

* N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA, ulkoinen		1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
Toimintatuotot			
Myyntituotot	11 855 508,82		12 786 909,95
Maksutuotot	6 490 927,09		6 520 969,05
Tuet ja avustukset	1 741 016,32		2 992 459,50
Muut toimintatuotot	2 124 886,14	22 212 338,37	2 765 930,53
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-37 510 554,40		-37 332 304,83
Henkilöstösivukulut			
Eläkekulut	-10 313 156,33		-10 292 971,78
Muut henkilöstösivukulut	-2 026 303,32		-2 081 756,39
Palvelujen ostot	-45 167 153,30		-46 823 497,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 391 102,43		-6 627 780,27
Avustukset	-6 829 685,80		-6 199 532,46
Muut toimintakulut	-1 204 653,93	-109 442 609,51	-1 352 425,82
Toimintakate		-87 230 271,14	-85 644 000,24
Verotulot		65 832 227,22	63 077 688,98
Valtionosuudet		24 732 009,00	24 776 342,60
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	35 465,44		29 071,42
Muut rahoitustuotot	1 678 333,68		1 659 647,27
Korkokulut	-345 021,40		-421 846,21
Muut rahoituskulut	-31 879,02	1 336 898,70	-9 825,08
Vuosikate		4 670 863,78	3 467 078,74
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 069 800,01		-3 763 990,06
Arvonalentumiset		-4 069 800,01	-3 763 990,06
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tuotot			6 762 699,85
Satunnaiset kulut	-155 030,46	-155 030,46	6 762 699,85
Tilikauden tulos		446 033,31	6 465 788,53
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		197 648,51	197 648,51
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		643 681,82	6 663 437,04

RAHOITUSLASKELMA		1.1.–31.12.2015		1.1.–31.12.2014	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	4 670 863,78		3 467 078,74		
Satunnaiset erät	-155 030,46		6 762 699,85		
Tulorahoituksen korjauserät	-911 962,84	3 603 870,48	-7 078 599,60	3 151 178,99	
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 483 565,05		-26 370 756,70		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 833 066,00		388 638,32		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	482 667,00	-2 167 832,05	14 102 252,10	-11 879 866,28	
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 436 038,43		-8 728 687,29	
Rahoitustoiminnan rahavirta					
Antolainauksien muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-74 820,43		-208 695,49		
Antolainasaamisten vähennykset	555 030,46	480 210,03		-208 695,49	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00		2 000 000,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-3 450 940,00		-3 100 940,00		
Lyhytaikaisten lainojen muutos		6 549 060,00	8 478 953,77	7 378 013,77	
Oman pääomamuutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	8 987,52		-26 981,08		
Vaihto-omaisuuden muutos	4 252,14		1 687,59		
Saamisten muutos	-3 943 084,41		-2 206 028,07		
Korottomien velkojen muutos	-1 650 197,26	-5 580 042,01	997 841,97	-1 233 479,59	
Rahoituksen rahavirta		1 449 228,02		5 935 838,69	
Rahavarojen muutos		2 885 266,45		-2 792 848,60	
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.		7 740 920,07		4 855 653,62	
Rahavarat 1.1.		4 855 653,62		7 648 502,22	
		2 885 266,45		-2 792 848,60	

TASE	1.1.–31.12.2015	1.1.–1.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	92 156 699	94 093 777
Aineettomat hyödykkeet	760 899	611 749
Aineettomat oikeudet		50 120
Muut pitkävaikutteiset menot	760 899	561 629
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	64 480 678	66 183 851
Maa ja vesialueet	8 124 341	8 130 155
Rakennukset	28 633 624	29 816 178
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 172 301	23 321 837
Koneet ja kalusto	1 248 197	798 571
Muut aineelliset hyödykkeet	1 682	1 682
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 300 533	4 115 429
Sijoitukset	26 915 122	27 298 178
Osakkeet ja osuudet	25 044 206	25 044 206
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	1 407 736	1 923 854
Muut saamiset	463 180	330 118
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 216 315	1 271 292
Valtion toimeksiannot	2 284	4 568
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 142 971	1 195 664
Muut toimeksiantojen varat	71 060	71 060
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 992 648	11 168 550
Vaihto-omaisuus	86 140	90 392
Aineet ja tarvikkeet	86 140	90 392
Saamiset	10 165 588	6 222 504
Pitkäaikaiset saamiset	4 858 874	2 359 818
Myyntisaamiset	11 765	22 709
Lainasaamiset	2 337 109	2 337 109
Muut saamiset		
Siirtosaamiset	2 510 000	
Lyhytaikaiset saamiset	5 306 714	3 862 687
Myyntisaamiset	2 934 757	1 386 327
Lainasaamiset		
Muut saamiset	1 311 417	1 926 916
Siirtosaamiset	1 060 540	549 444
Rahoitusarvopaperit	692 822	692 822
Osakkeet ja osuudet	117 822	117 822
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	75 000	75 000
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	500 000	500 000
Rahat ja pankkisaamiset	7 048 098	4 162 832
VASTAAVAA YHTEENSÄ	111 365 662	106 533 619

TASE	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	63 346 301	62 702 619
Peruspääoma	46 015 261	46 015 261
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	500 000	500 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 187 359	9 523 922
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	643 682	6 663 437
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 477 696	1 675 345
Poistoero	1 477 696	1 675 345
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	299 536	766 400
Eläkevaraukset	94 400	106 400
Muut pakolliset varaukset	205 136	660 000
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 157 049	1 203 038
Valtion toimeksiannot	14 078	33 628
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 142 971	1 169 410
Muut toimeksiantojen pääomat		
VIERAS PÄÄOMA	45 085 080	40 186 217
Pitkäaikainen	19 443 788	15 523 888
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 247 500	13 292 500
Lainat julkisyhteisöiltä	193 050	228 150
Lainat muilta luotonantajilta		2 000 000
Saadut ennakot	3 238	3 238
Ostovelat		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
Siirtovelat		
Lyhytaikainen	25 641 292	24 662 329
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 695 000	10 065 840
Lainat julkisyhteisöiltä	35 100	35 100
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot	6 878	344
Ostovelat	5 400 144	6 811 202
Muut velat	946 981	1 029 456
Siirtovelat	6 557 189	6 720 388
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	111 365 662	106 533 619

KONSERNITULOSLASKELMA	2015	2014
Toimintatuotot	54 705 166,96	55 546 905,71
Toimintakulut	-138 834 054,54	-138 153 755,19
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-4 103,28	28 493,25
Toimintakate	-84 132 990,86	-82 578 356,23
Verotulot	65 769 550,61	63 018 120,43
Valtionosuudet	24 732 009,00	24 776 342,60
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	62 521,91	53 835,53
Muut rahoitustuotot	1 688 739,96	1 684 838,42
Korkokulut	-671 547,05	-787 893,91
Muut rahoituskulut	-186 124,21	-158 943,60
Vuosikate	7 262 159,36	6 007 943,24
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 350 800,43	-6 212 618,40
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		-1 828,48
Satunnaiset erät	6 000,00	
Tilikauden tulos	917 358,93	-206 503,64
Tilinpäättösiirrot	-9 089,20	
Tilikauden verot	-1 105,01	
Laskennalliset verot	-25 599,07	-29 756,62
Vähemmistöosuudet	-779,62	-14 369,15
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	880 786,03	-250 629,41

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2015	2014
	1 000 euroa	
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 262	6 007 943
Satunnaiset erät	6	
Tilikauden verot	-1	
Tulorahoituksen korjauserät	-945	-256 574
Investointien rahavirta	6 322	5 751 369
Investointimenot	-9 119	-23 724 555
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 842	420 421
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147	7 397 928
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 192	-10 154 837
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksien muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-91	-210 329
Antolainasaamisten vähennys	75	7 441
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 383	5 652 427
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-6 133	-5 831 340
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 240	6 858 213
Omat pääomamuutokset	355	128 771
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7	-29 037
Vaihto-omaisuuden muutos	146	-47 913
Saamisten muutos	-4 160	-454 004
Korottomien velkojen muutos	-1 007	1 642 449
Rahoituksen rahavirta	1 815	7 716 679
Rahavarojen muutos	3 007	-2 438 158
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 177	9 170 481
Rahavarat 1.1.	9 170	11 608 639
	3 007	-2 438 158

KONSERNITASE	2015	2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	101 613 048,59	102 180 914,62
Aineettomat hyödykkeet	1 298 928,35	1 181 168,77
Aineettomat oikeudet	407 990,78	110 719,61
Muut pitkävaikuttiset menot	889 557,21	1 070 449,16
Ennakkomaksut	1 380,36	
 Aineelliset hyödykkeet	97 885 235,07	98 808 074,92
Maa ja vesialueet	10 385 871,49	10 218 232,02
Rakennukset	56 307 309,56	55 754 000,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	25 905 741,64	23 474 283,90
Koneet ja kalusto	3 078 479,05	2 496 036,39
Muut aineelliset hyödykkeet	282 246,59	288 954,27
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 925 586,74	6 576 567,44
 Sijoitukset	2 428 885,17	2 191 670,93
Osakkuusyhteisöosuudet	613 777,25	168 000,08
Muut osakkeet ja osuudet	1 300 032,41	1 657 064,79
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	36 019,90	19 594,47
Muut saamiset	479 055,61	347 011,59
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 314 497,70	1 355 603,14
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 731 604,78	15 843 782,05
Vaihto-omaisuus	651 085,69	796 739,21
 Saamiset	9 903 625,00	
Pitkäaikaiset saamiset	2 534 556,80	78 153,10
Lyhytaikaiset saamiset	7 369 068,20	5 798 408,91
Rahoitusarvopaperit	960 992,04	1 026 899,55
Rahat ja pankkisaamiset	11 215 902,05	8 143 581,28
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 659 151,07	119 380 299,81

KONSERNITASE	2015	2014
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	51 398 606,25	50 122 667,83
Peruspääoma	46 015 260,61	46 015 260,61
Arvonkorotusrahasto	15 107,48	50 456,38
Muut omat rahastot	1 656 391,59	2 562 471,50
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 792 377,32	1693811,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	880 786,03	-250629,41
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	38 683,22	51 297,31
 VÄHEMMISTÖOSUUKSET	 248 262,53	 228 793,47
 POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		2 682 091,49
Poistoero		1 700 756,26
Vapaaehtoiset varaukset		981 335,23
 PAKOLLISET VARAUKSET	835 638,36	1 317 034,65
Eläkevaraukset	109 856,15	130 286,25
Muut pakolliset varaukset	725 782,21	1 186 748,40
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 256 491,50	1 291 982,86
 VIERAS PÄÄOMA	71 920 153,62	66 234 258,86
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	37 874 063,69	33 623 963,16
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 007 839,44	1 234 973,27
Laskennalliset verovelat	209 374,48	185562,14
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	14 526 454,13	12 286 032,24
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	17 302 421,88	19 089 290,19
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 125 659 151,07	 119 380 299,81

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

KUNNAN TILINPÄÄTÖS-, ARVOSTUS- JA JAKSOITUSPERIAATTEET

Tietojen vertailukelpoisuus edelliseen tilikauteen

Loviisan urheiluhallisäätiö sai purkamisluvan Patentti- ja rekisterihallitukselta 10.9.2015 ja urheiluhallisäätiön hallitus laati lopputilityksen 30.9.2015. Säätiörekisterissä säätiö on merkitty lakanneeksi 12.11.2015. Säätiön sääntöjen mukaisesti kaikki omaisuus, rakennukset ja rahavarat siirtyivät Loviisan kaupungin hallintaan. Urheiluhalli siirtyi kaupungin omistukseen Itä-Uudenmaan Kiinteistövälitys Oy LKV:n laatiman arviokirjan mukaisen käyvän arvon summasta, 400 000 euroa. Kirjanpidollisesti urheiluhalli kirjattiin investoinniksi ja samalla urheiluhallisäätiön pitkäaikainen laina kaupungille 555 030,46 euroa alaskirjattiin. Kirjanpidollista tappiota kaupungille muodostui urheiluhallisäätiön purkamisesta 155 030,46 euroa.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista ja vastuu sen veloista määräytyvät jäsenkunnittain kunkin kalenterivuoden päättyessä olleiden peruspääomapanosten suhteessa. Loviisan kaupungin osuus Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän peruspääomasta on 15,41 % ja osuus tilikauden 2015 alijäämästä 65 103 euroa. Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä aikoo kattaa aikaisemmin kertyneet osuudet purkamalla peruspääomaehtoisia ja muita rahastoja. Vuoden 2015 alijäämää ei voi pitää pitkäkestoisena tai olennaisena ja pakollista varausta ei ole kirjattu osuudesta kuntayhtymän alijäämiin.

Tilikauden tuloksessa on varauduttu Rantatiellä olevan kiinteistön pilaantuneen maaperän kunnostamiseen kirjaamalla pakollista varausta 100 000 euroa. Valkon vanhemman kaatopaikan pilaantuneen maaperän kunnostukseen tarkoitetuista varoista on vielä jäljellä 105 136,26 euroa ja sen avulla on varauduttu kaatopaikan kunnostuksen jälkihoitoon liittyvän mittaustyön aiheuttamiin kustannuksiin.

Loviisan kaupungille maksettiin valtionosuuksien vähenemisen korvausta vuosina 2010–2014 vuosittain 1,3 miljoonaa euroa. Korvausta ei maksettu enää vuonna 2015, muutos näkyttükien ja avustusten vähenemisenä.

Kuten edellisilläkin tilikausilla, maa-alueiden arvostus on tehty osittain hankintahintaan ja osittain keskiarvoon.

Investointimenoihin oli varattu Troolisatamalle miljoona euroa. Hanke jäi toteutumatta.

Lomapalkkakajaksotusta vuoden 2015 tilinpäätöksessä on yhteensä 5 805 015,06 euroa (edellisenä vuonna 5 868 113,68 euroa).

Muut tilinpäätöstiedot

Harmaakallion pohjoisen osan asemakaavasta on valitettu hallinto-oikeudelle. Valitus viivästytti Harmaakalliolle suunnittelun senioreiden palveluasumishankkeen aloittamista.

Hankkeelle on lisäksi haettu asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) rahoitusta, joka on noin 30% kustannusarviosta (noin 1,8 miljoonaa euroa). ARA:n suhtautuminen hankkeeseen ja rahoituksen myöntämiseen on ollut myönteinen.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-
osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mu-
kaisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi poistosuunnitelman 12.12.2012 § 132.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno- tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.
Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno- tai sitä alempaan toden-
näköiseen luovutushintaan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty
kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariar-
vomenetelmällä. Myös kaupungin ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu nimellis-
eli pariarvomenetelmällä. Päivitetyn konserniyleisohjeen mukaan keskinäisen omistuksen elimi-
noinnissa on noudatettava menetelmää, joka olennaisilta osiltaan vastaa hankintamenomene-
telmää. Aikaisemmin tapahtuneiden hankintojen omistuseliminointeja ei ole takautuvasti muutet-
tu, mutta tulevaisuudessa hankinnoissa noudatetaan päivitetyn konserniyleisohjeen mukaista menette-
lytapaa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhtiöiden omistusosuutta vastaava mää-
rä osakkuusyhtiöiden voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksista.

Vähemmistöosuudet

Muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaavat osuudet tytäryhteisöjen tuloksista ja omista
pääomista on merkitty konsernin tuloslaskelmassa ja konsernin taseessa omiksi eriksi. Vähem-
mistöosuus on erotettu kustakin oman pääoman erästä erikseen. Vähemmistöosuuden erotta-
misessa on noudatettu päivitettyä konserniyleisohjetta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytär-yhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhtiöiden omien ilmoitusten perusteella ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2015 jaettu uuden konserniyleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden 2014 vertailutietojen tilinpäätöslaskelmissä on tehty vastaava muutos, mutta yhdistely- ja eliminointikirjauksia ei ole muutettu uutta kirjaustapaa vastaaviksi.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Uudet konserniyhtiöt

Tilikauden aikana ei hankittu uusia konserniyhtiöitä.

Rakennemuutokset

Loviisan Liikuntahallisäätiö purettiin tilikauden aikana.

Vertailuvuoden 2014 lukujen muuttaminen

Vertailuvuoden 2014 lukuja on muutettu jakamalla poistoero ja vapaaehtoiset varaukset uuden yleisohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tämä takautuva muutos lisäsi 2 497 000 eurolla 31.12.2014 omaa pääomaa.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN		
	2015	2014
Vaalit	25 811,10	24 640,00
Tarkastuslautakunta		
Valtuusto		
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	4 942 017,99	7 403 155,01
Perusturvakeskus	8 860 416,30	9 128 147,45
Sivistyskeskus	2 768 657,69	2 775 709,21
Tekninen keskus	2 029 859,91	2 471 154,26
Keskukset yhteensä	18 626 762,99	21 802 805,93
Vesiliikelaitos		
Liikevaihto	3 495 355,33	3 254 919,46
Liiketoiminnan muut tuotot	12 032,10	8 543,64
Toimintatuotot yhteensä	22 134 150,42	25 066 269,03

VEROTULOJEN ERITTELY		
	2015	2014
Kunnan tulovero (tuloveroprosentti 19,75 % vuonna 2015)	49 303 876,94	47 622 767,58
Osuus yhteisöveron tuotosta	9 103 140,72	8 150 436,52
Kiintestövero	7 425 209,56	7 304 484,88
Verotulot yhteensä	65 832 227,22	63 077 688,98

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY		
	2015	2014
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	26 752 142,00	30 082 570,20
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-1 289 196,00	-3 193 062,60
Järjestelmämuutoksen tasaus	1 088 928,00	298 338,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 819 865,00	-2 411 503,00
Valtionosuudet yhteensä	24 732 009,00	24 776 342,60

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY				
	KONSERNI		KUNTA	
	2015	2014	2015	2014
Satunnaiset tuotot				
Sataman yhtiöittäminen, myyntivoitto				6 762 699,85
Satunnaiset tuotot yhteensä				6 762 699,85
Satunnaiset kulut				
Loviisan Liikuntahallisäätiön purku			-155 030,46	
Ergo Terveyspalvelut Oy sovintosopimuskorvaus		-64 000,00		
Myyntitappio Evantia Oy:n osakkeiden myynnistä		-3 132,60		
Satunnaiset kulut yhteensä		-67 132,60	-155 030,46	

SUUNNITELMANPOISTOJEN PERUSTEET	Poistomenetelmä	Poistoaika investoinnit alkaen 1.1.2013	Poistoaika ennen
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	tasapoisto	3 v	3 v
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 v	5 v
Liikearvo	tasapoisto	5 v	5 v
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 v	3 v
Vuokrahuoneistojen perusk.menot	tasapoisto	15 v	15 v
Muut	tasapoisto	3 v	3 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 v	30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v	20 v
Talousrakennukset	tasapoisto	10 v	15 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v	20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v	30 v
Muut rakennukset	tasapoisto	20 v	20 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	15 v	15 v
Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	10 v	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 v	15 v
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v	35 v
Viemäriverkosto	tasapoisto	30 v	35 v
Alue- ja kaukolämpöverkko	tasapoisto	20 v	20 v
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15 v	15 v
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	tasapoisto	10 v	10 v
Maakaasuverkko	tasapoisto	20 v	20 v
Muut putki- ja kaapeliverkot	tasapoisto	15 v	20 v
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	10 v	15 v
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	10 v	15 v
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10 v	10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakennelmat	tasapoisto	10 v	10 v
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15 v	15 v
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto	8 v	8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4 v	5 v
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 v	5 v
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 v	10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 v	5 v
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5 v	8 v
Atk-laitteet	tasapoisto	3 v	3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 v	3 v

SUUNNITELMANPOISTOJEN PERUSTEET	Poistomenetelmä		Poistoaika
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankinnat, jotka alittavat 10 000 euroa, kirjataan vuosikuluksi (aktivointiraja).			

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2010-2016

Suunnitelman mukaiset poistot	20 532 671
Poistonalaiset investointien omahankintameno	58 603 750
Poikkeama €	-38 071 079
Poikkeama %	-65,0 %

Poikkeama on olennainen jos se ylittää 10 %:ia. Suunnittelukauteen ajoittuu suuria tilahankeinvestointeja, joiden poistolaskentaa ei ole vielä aloitettu.

MYyntIVOITOT JA -TAPPIOT				
	KONSERNI		KUNTA	
	2015	2014	2015	2014
Muut toimintatuotot				
Osakekauppojen luovutusvoitot	861,16	134 436,00		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	347 769,78	822 743,54	347 769,78	745 046,95
Muut myyntivoitot	122 958,19	46 201,86	97 329,32	8 006,10
Myyntivoitot yhteensä	471 589,13	1 003 381,40	445 099,10	753 053,05
Muut toimintakulut				
Muut myyntitappiot	711,74	3 202,80		
Myyntitappiot yhteensä	711,74	3 202,80		

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY		
	2015	2014
Osuuspääoman tuotot		
Peruspääomakorkot kuntayhtymiltä	114 439,74	115 812,25
Osinkotuotot	1 540 291,49	1 513 005,51
Yhteensä	1 654 731,23	1 628 817,76

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET (sis. liikelaitos)									
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset työt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	50 120	511 509	8 130 155	29 816 178	23 321 837	798 571	1 682	4 115 429	66 745 480
Lisäykset		52 546		1 813 713	3 193 318	340 633		1 250 984	6 651 194
Rahoitusosuudet				-3 514 000	-319 066				-3 833 066
Vähennykset			-5 814	-91 010	-19 634	-135 772			-252 231
Siirrot		215 095		2 497 975	676 230	676 580		-4 065 880	
Poistot		-68 370		-1 889 232	-1 680 384	-431 815			-4 069 800
Arvonlennukset									
Hankintameno 31.12.	50 120	710 779	8 124 341	28 633 624	25 172 301	1 248 197	1 682	1 300 533	65 241 577
Arvonkorotukset									
Olennaiset lisäpoistot									
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 120	710 779	8 124 341	28 633 624	25 172 301	1 248 197	1 682	1 300 533	65 241 577

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET						
	Osakkeet ja osuudet					
	Tytäryhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut omistusyhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Peruspääoma sijoitus liikelaitos	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 692 106	8 848 614	907 161	596 325	15 493 633	40 537 839
Lisäykset						
Vähennykset						
Hankintameno 31.12.	14 692 106	8 848 614	907 161	596 325	15 493 633	40 537 839
Arvonlennukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 692 106	8 848 614	907 161	596 325	15 493 633	40 537 839

TYTÄRYHTEISÖT, KUNTAYHTYMÄOSUUDET SEKÄ OSAKKUUSYHTEISÖT						
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään vuokratalot	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-2 048	2 157	-18
Ruotsinpyhtään Eläkeläisasuntojen säätiö	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-211	277	-6
Kiinteistö Oy Kauppakulma	Loviisa	56,92 %	56,92 %	-22	1	
Tesjoen Liikekulma kk Oy	Loviisa	83,80 %	83,80 %	-44	2	-8
Liljendal Värme	Loviisa	99,00 %	99,00 %	5	230	4
Loviisanseudun Vesi Oy	Loviisa	81,04 %	81,04 %	83	1 589	32
Fast.Ab Siknät Oy	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-173	270	38
Fast.Ab Neutronborg Kiint.Oy	Loviisa	100,00 %	100,00 %	3	76	23
As.Oy Loviisan Vatro Bost.Ab	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-221	229	-36
Rauhalan liiketalo kesk. Oy	Loviisa	61,60 %	61,60 %	-429	119	-10
Fast. Ab Lov-asuntokiinteistöt Oy	Loviisa	62,50 %	62,50 %	-105	617	-5
Fast.Ab Wahlborg Kiint.Oy	Loviisa	95,23 %	95,23 %	-292	580	3
Fast.Ab Stenborg Kiint.Oy	Loviisa	54,50 %	54,50 %	-106	334	18
Fast.Ab Pernå bostäder	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-1 654	7 138	-26
Pensionärshusstiftelsen i Pernå rf	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-348	654	-4
Loviisan liikuntahallisäätiö LAKKAUTETTU	Loviisa	100,00 %	100,00 %			
Fast.Ab Talludden	Loviisa	71,10 %	71,10 %	-547	338	
Fast.Ab Lugnet	Loviisa	51,00 %	51,00 %	18	38	2
Bostads Ab Liljendal Åstrand	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-154	1 215	-32
Fastighets Ab Liljendal Bostäder	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-747	593	-6
Loviisan Satama Oy	Loviisa	100,00 %	100,00 %	-6 756	127	-8
			Yhteensä	-13 748	16 584	-39
Kuntayhtymät						
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	Helsinki	0,96 %	0,96 %	605	5 923	514
Eteva ky	Mäntsälä	1,42 %	1,42 %	52	734	34
Inveon ky	Porvoo	25,51 %	25,51 %	900	227	-198
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Porvoo	15,41 %	15,41 %	-856	2 792	-65
Uudenmaan liitto	Helsinki	1,02 %	1,02 %	7	15	2
Kårkulla samkommun	Parainen	3,12 %	3,12 %	66	556	31
			Yhteensä	774	10 247	318
Osakkuusyhteisöt						
Bostads Ab Mickelsbo	Loviisa	31,9 %		8		
Fastighets Ab Mariegatan 12	Loviisa	31,2 %		81		-1
Kiint.Oy Petjärvenrivi	Loviisa	40,0 %		16		5
As.Oy Ruotsinpyhtään Koivularinne	Loviisa	40,3 %		62		
Fastighets Ab Forsby Center	Loviisa	34,6 %		287		-4

SAAMISTEN ERITTELY				
	2015	2015	2014	2014
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	3 688 165,35		4 204 283,29	
Myyntisaamiset		8 729,20		
Saamiset omistusyhteisyyksiltä				
Lainasaamiset	56 679,33		56 679,33	
Myyntisaamiset		327,97		
Saamiset liikelaitoksilta				
Lainasaamiset	1 125 608,59		569 359,37	
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset				911,51
Saamiset yhteensä	4 870 453,27	9 057,17	4 830 321,99	911,51

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT		
	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Työ- ja elinkeinoministeriö, energiaa sääst. investoinnit		20 796,00
Stiftelsen Lovisa Åldringsbostäder		25 000,00
Kela, henkilökunnan työterveyshuolto	268 000,00	197 000,00
Keva		3 800,83
Työttömyysvakuutusmaksu		36 692,00
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, SKK-hanke	502 000,00	31 786,00
Eteva		29 523,00
Pernå Fiskargille		2 016,13
Lassila & Tikanoja Oy, hyvitys v.lle 2015	112 195,20	
Uudenmaan ELY-keskus, poistokalastuslaitteet		18 145,16
Uudenmaan Ely-keskus		65 914,00
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, EVO-korvaus	13 696,00	
Valtiokonttori, sotainvalidit	22 504,01	
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joukkoliikenne	63 768,00	
Porvoon kaupunki, pelastuslaitos	60 671,00	
Porvoon kaupunki/terveyden suojelu		60 331,00
Muut siirtosaamiset		58 439,64
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 042 834,21	549 443,76

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	KONSERNI		KUNTA	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	46 015 260,61	46 015 260,61	46 015 260,61	46 015 260,61
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	46 015 260,61	46 015 260,61	46 015 260,61	46 015 260,61
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	51 297,31	51 297,31		
Lisäykset				
Vähennykset	-12 614,09			
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	38 683,22	51 297,31		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	50 456,38	50 456,38		
Lisäykset				
Vähennykset	-35 348,90			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	15 107,48	50 456,38		
Muut omat rahastot 1.1.	2 562 471,50	2 517 928,49	500 000,00	500 000,00
Lisäykset		44 543,01		
Vähennykset	-906 079,91			
Muut omat rahastot 31.12.	1 656 391,59	2 562 471,50	500 000,00	500 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-1 053 347,32	-530 901,80	10 348 375,00	5 303 528,01
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	3 845 724,64	-338 944,46		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 792 377,32	-869 846,26	10 348 375,00	5 303 528,01
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	880 786,03	-183 501,06	643 682,00	6 663 437,00
Oma pääoma yhteensä	51 398 606,25	47 626 138,48	57 507 317,61	58 482 225,62

ERITTELY POISTOEROSTA		
	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	1 675 344,62	1 872 993,13
Hallintorakennukset	-5 564,19	-5 564,19
Muut rakennukset	-95 788,79	-95 788,79
Kiinteät rakennelmat ja laitteet	-55 159,25	-55 159,25
Maa- ja vesirakennelmat	-35 658,20	-35 658,20
Pernaja; tiet ja kunnallistekniikka	-5 478,08	-5 478,08
Investointivaraukseen liittyvä poistoero 31.12.	1 477 696,11	1 675 344,62

VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN JÄLKEEN	KONSERNI		KUNTA	
	2015	2014	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 224 558,97	9 887 785,10	6 750 000,00	3 475 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	91 425,58	267 348,75	52 650,00	87 750,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9 315 984,55	10 155 133,85	6 802 650,00	3 562 750,00

PAKOLLISET VARAUKSET		
	2015	2014
Eläkevastuu 1.1.	106 400,00	116 400,00
Lisäys/vähennys	-12 000,00	-10 000,00
Ympäristövastuut 1.1.	660 000,00	772 846,70
Lisäys/vähennys	-454 863,74	-112 846,70
Muut pakolliset varaukset yhteensä	299 536,26	766 400,00

VIERAS PÄÄOMA				
	2015		2014	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		495,80		13 934,80
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat		382 964,10		484 436,62
Vieras pääoma yhteensä		383 459,90		498 371,42

SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 677 210,97	5 868 113,68
Korkojaksotukset	50 136,95	61 058,31
Valtionosuusennakot	515 627,63	400 482,25
Muut siirtovelat	217 302,21	390 733,31
Siirtovelat yhteensä	6 460 277,76	6 720 387,55

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ				
	KONSERNI		KUNTA	
	2015	2014	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	195 057,25	199 827,55	72 699,94	69 079,46
Myöhemmin maksettavat	256 388,03	298 187,94	75 648,41	95 058,48
Yhteensä	451 445,28	498 015,49	148 348,35	164 137,94

MUUT VASTUUT JA VAKUUDET		
	2015	2014
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	8 372 445,22	8 915 799,33
Pankkitakaukset muille	3 226 099,72	3 547 261,33
Vastuu kertyneestä alijäämästä Itä-Uudenmaan kuntayhtymä		1 015 572,57
Muut vakuudet ja vastuusitoumukset	27 611,80	21 833,83

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA		
	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	73 822 560,37	70 699 615,40
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk. rahastosta 31.12.	52 606,38	48 879,71

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ		
	2015	2014
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	189	181
Perusturvakeskus	410	427
Sivistyskeskus	441	431
Tekninen keskus	71	78
Vesiliikelaitos	14	14
<i>Yhteensä</i>	<i>1 125</i>	<i>1 131</i>

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
	2015	2014
Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	20 693,00	17 414,00
Tilintarkastajan lausunnot		852,50
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 245,50	10 035,00
Muut palkkiot	2 351,32	1 637,80
<i>Yhteensä</i>	<i>31 289,82</i>	<i>29 939,30</i>

LIITETIETOJEN ERITTELYT

SELVITYS PUOLUEJÄRJESTÖILLE TILITETYISTÄ PUOLUEVEROISTA 2015	
Maksetut kokouspalkkiot 2015	yhteensä 188 201,50 euroa
PUOLUEJÄRJESTÖ	TILITETTY PUOLUEVERO 2015
Loviisan sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	7 310,00
Loviisan seudun vihreät ry	408,60
Loviisan Keskusta ry	102,00
Loviisan Seudun Kokoomus ry	5 190,00
Svenska folkpartiets kommunorganisation i Lovisa (RKP)	6 790,00
Loviisan Perussuomalaiset ry	1 345,00
Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Loviisan paikallisosasto ry	176,00
Loviisan Vasemmistoliitto ry	1 044,00
<i>Yhteensä</i>	<i>22 365,60</i>

LIITETIETOJEN ERITTELY**Erittely suunnitelmanmukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta**

	2014	2015	Taloussuunnitelma		
			2016	2017	2018
Poistonalaiset investoinnit	14 636 599	6 651 194	13 435 000	11 619 000	15 054 000
Rahoitusosuudet	388 638	3 833 066	1 640 000	1 425 000	450 000
Investointien omahankintameno	14 247 960	2 818 128	11 795 000	10 194 000	14 604 000
Suunnitelman mukaiset poistot	3 763 990	4 069 800	4 306 881	4 300 000	4 300 000
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot	4 148 134				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	10 731 818				
Ero	-6 583 683				
Poikkeama %	-61 %				

Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin -159 %

Jos eroa verrataan investointeihin -61 %

Eli sumupoistot ovat investoinneista 39 %

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

Vesiliikelaitoksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 10a luvussa tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tärkein tehtävä on huolehtia vesi- ja jätevesitoiminnasta omalla toiminta-alueellaan, joka käsittää pääasiassa kaupungin taajama-alueet.

Vesiliikelaitos on toiminnassaan pystynyt hoitamaan varsinaisen vesi- ja viemärlaitostoiminnan talousarvion menoraamien mukaan. Lietteenkäsittelyn osalta on päätetty liittyä hankintarenkaaseen, joka kilpailuttaa lietteen hyödyntämisen tuleville vuosille. Hankintarenkaan päätöksestä on kuitenkin valitettu ja asian käsittely on kesken. Uusi vesisäiliö on alavesisäiliönä otettu käyttöön keväällä 2015, Kaupungin asukasmäärä ja kulutus on vähentynyt, tiloja on tyhjinä. Oleellista uudisrakentamista ei ollut. Taksakorotus toteutettiin kymmenen prosentin suuruisena vuoden alusta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Loviisan Vesiliikelaitoksen tuloslaskelma

1 000 euroa

	TILIN- PÄÄTÖS 2014	TALOUS- ARVIO 2015	TA MUUTOK- SET	TA 2015 MUUTOS- TEN JÄLKEEN	TOTEUTUMA 2015	POIKKEAMA
Liikevaihto	3449	3 745		3 745	3 745	
- joista sisäiset erät	185	175		175	220	45
Liiketoiminnan muut tuotot		-		-	12	12
Materiaalit ja palvelut	-1 616	-1 773		-1 773	-1 684	89
- joista sisäiset erät	-95	-102		-102	-102	
Henkilöstökulut	-840	-780		-780	-840	-60
Poistot ja arvonalentumiset	-860	-1 002		-1 002	-818	184
Liiketoiminnan muut kulut	-141	-156		-156	-105	51
- joista sisäiset erät	-44	-44		-44	-44	
Liikelylijäämä	1	34		34	310	276
- joista sisäiset erät						
Rahoitustuotot ja -kulut	-9	-50		-50	11	39
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-8	-16		-16	299	315
-joista sisäiset erät						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20	20		20	20	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12	4		4	319	315

Toimintatuottojen toteutuminen

Liikevaihto eri tulolajeina saavutti talousarvion. Kasvua edelliseen vuoteen hinnantarkistusten myötä oli yli 8,5 prosenttia.

Toimintakulujen toteutuminen

Toimintakulut jäivät alle talousarvion. Liikelaitoksesta riippumattomasta syystä jäivät sähkölaskut joulukuulta kohdistamatta kuluneelle vuodelle. Tukkuveden ostohintaan tuli tasaus menoa alentavasti. Sekalaisen materiaalin hankinnassa syntyi säästöä. Varausta vahingonkorvauksiin ei tarvittu käytännössä koskea.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut ylittivät talousarvion. Voimavaroissa tapahtui eräitä muutoksia ja perusteet talousarvon laadinnalle oli hieman niukasti määritelty.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

Vesiliikelaitoksen toiminnan painopisteet:

AVAINTAVOITE	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Avaintavoitteena on toimittaa taloudellisesti vettä kuluttajille sopimuksissa mainittujen lupaehtojen mukaan ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettaviksi lupaehtojen mukaan.	Vesiliikelaitos on pystynyt suoriutumaan tehtävistään ilman suurempia ongelmia. Verkostojen ja laitteiden haavoittuvuudesta huolimatta mitään huomattavaa tai suurta käyttökatkosta ei ole vuoden aikana esiintynyt.

Vesiliikelaitoksen toiminta lukuina

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Tilinpäätös 2015
Vesi	m ³	m ³	m ³
Käsiteltiin puhdasta vettä	932 755	970 000	933 888
josta ostetaan Loviisanseudun Vedeltä	627 682	680 000	602 975
Laskutettu	799 043		785 250
Pumpataan omilta pumppaamoilta:	305 073		330 913
Koskenkylän ottamo	91 024		83 841
Hagabölen ottamo	47 349		47 716
Isnäsin ottamo	40 468		49 342
Panimonmäen ottamo	121 846		148 886
Valkon ottamo	2 871		1 128
Petjärven ottamo	1 515		
Hinta per kuutio (alv 0 %)	1,63 €	(2014) 1,63 €	1,79 €
Jätevesi	m ³	m ³	m ³
Jätevesiä käsitellään	1 538 642	1 600 000	1 666 535
Laskutettu	731 849		704 856
josta Vårdön puhdistamolla	1 313 632	1 370 000	1 399 869
Koskenkylässä	74 759	60 000	104 180
Pernajan kirkonkylässä	63 075	60 000	60 990
Isnäsisä	33 901	40 000	40 660
Liljendalissa	53 275	60 000	60 836
Hinta per kuutio (alv 0 %)	2,28 €	(2014) 2,28 €	2,51 €

Veden kulutus on vähentynyt n. 2 % edellisestä vuodesta ja jäteveden laskutus n. 4 %. Vuosi 2015 oli melko sateinen ja kostea.

VESILIIKELAITOKSEN TOIMINTA VASTUUALUEITTAIN

Hallinto

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Hallinto on jatkunut vakiintuneesti. Vahingonkorvausasiaa vuodelta 2013 vesitornihanketta koskien on käsitelty ja on liikelaitoksen osalta päätetty lopettaa. Asian jatkokäsittely on kustannuksia vaativa ja riskialtis.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Vesitornin korvaavan alavesisäiliön käyttöönotto sekä siirtoviemäreiden ja vesihuoltolinjojen yleissuunnittelun maanomistajasopimuksineen ja töiden jatkaminen Pernajan alueelle.	Vesisäiliö alavesisäiliönä valmistui käyttöön keväällä. Investointikustannus pysyi määrärahan puitteissa. Suunnitellut hankkeet Pernajassa etenevät ja osuuksia on jo rakennettu.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
TULOT			12
MENOT	-248	-212	-248
NETTO	-248	-212	-236

Johtokunnan ja hallinnon palkkauskulut muine toiminnan kuluineen. Laskutusvoimavarassa tehtiin tarpeen vaatimaa järjestelyä. Vahingonkorvausasian käsittelyn kustannuksia.

Vesi

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Alavesisäiliö on otettu käyttöön. Keväällä 2015 tapahtui Pernajan Hagabölen ottamalla pohjaveden saastuminen, josta aiheutui usean viikon häiriö vedentoimituksessa Pernajan kirkonkylän alueella. Lopulta ei pystytty osoittamaan minkäänlaista verkostoveden saastumista koko aikana. Hagabölen ottamolle asennettiin uv-lamppu veden hygienisoimiseksi tulevia tilanteita varten

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Alavesisäiliön käyttöönotto.	Käytössä kevästä 2015. Laitteisto toimii hyvin.
Pernajan runkolinjojen rakentamisen jatkaminen.	Rakentaminen jatkuu. Maanomistajasopimukset ym. hidastavat ja viivästyttävät toteutumista.
Vanhan vesijohtoverkoston saneeraaminen mahdollisuuksien mukaan.	Saneerausta on tehty kahden työryhmän voimalla. Merkittäviä saneerauksia tehtiin esim. Rauhalan alueella.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
TULOT	1 553	1 734	1 699
MENOT	-1 294	-1 473	-1 326
NETTO	259	261	373

Menot vuonna 2015 sisältävät poistot.

Jätevesi

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2015

Moottoritien rakentamisesta aiheutui kustannuksia vielä vuonna 2015. Pernajan siirtoviemäristä johtuva hanke Vårdön puhdistamon tehostamiseksi aloitettiin suunnittelulla jo vuoden 2015 puolella. Varsinainen urakointi tapahtuu vuoden 2016 aikana.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

AVAINTAVOITE	AVAINTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Pernajan runkolinjahankkeen jatkaminen.	Rakentaminen jatkuu. Maanomistajasopimukset ym. hidastavat ja viivästyttävät toteutumista.
Vanhan jätevesiverkoston saneeraaminen mahdollisuuksien mukaan.	Saneerausta on jatkettu kahden työryhmän voimalla. Merkittäviä saneerauksia tehtiin esim. Rauhalan alueella.
Vanhojen puhdistamojen kunnossapito mahdollisuuksien mukaan.	Vanhat puhdistamot on pystytty pitämään toiminnallisesti hyvässä kunnossa, puhdistustulokset suurelta osin hyviä.
Vuotovesien määrää yritetään vähentää käytössä olevin keinoin.	Putkistosaneerauksen yhteydessä sekaviemäröintiä eriytetty ja viemäriin yhdistettyjä sadevesikaivoja yhdistetty sadevesiverkostoon.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2015

	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015	Toteutuma 2015
TULOT	1 553	1 873	2 034
MENOT	-1 133	-1 352	-1 869
NETTO	420	521	165

Menot vuonna 2015 sisältävät poistot.

Investointiohjelman toteutuminen vuonna 2015, 1 000 €

Hanke	Kustannus- arvio	Edellisten vuosien käyttö	Alkuperäinen talous- arvio TA 2015	Talous- arvio- muutok- set 2015	Talous- arvio- muutos- ten jäl- keen 2015	Toteu- tuma 2015	Poik- keama 2015	Kesken- eräiset työt 31.12.	Kustan- nus- arviosta käytetty 31.12.
LOVIISAN VESILIIKELAITOS									
<u>VESI JA VIEMÄRI</u>									
<i>Yli 100 000 euroa hankkeittain:</i>									
Vanhojen johtojen saneeraus	200		200		200	581	-381		581
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	4 871		2 700		2 700	1 407	1 293		1 293
Vesisäiliö	2 525	1 429				666	-666		2 095
E18 hanke	100					18	-18		18
<i>Alle 100 000 euron hankkeet</i>									
<i>Tonttiliittymät, vesi ja viemäri</i>			20		20	10	10		10
<i>Teollisuusalueet</i>			50		50		50		
<i>Asuntoalueet</i>			30		30		30		
<i>Jätevedenpumppaamot ja puhdistamot</i>		8	30		30	101	-71		101
<i>Sadevesiviemärit</i>			100		100	88	12		88
VESILIIKELAITOS, INV. MENOT	7 696	1 437	3 130		3 130	2 870	260		4 186
VESILIIKELAITOS, INV.TULOT						302	302		302
VESILIIKELAITOS, NETTO	7 696	1 437	3 130		3 130	2 568	562		3 884

Alavesisäiliöhanke oli budjetoitu valmistuvaksi jo vuonna 2014 mutta valmistui vasta toukokuussa 2015. Pernajan hankkeen osalla viivästystä erinäisistä syistä. Vanhojen johtojen saneerausta tehty mahdollisuuksien mukaan. Valtion vesihuoltoavustusta Pernajan siirtolinjatyöhön saatu 302 000 euroa.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuli kuntalakiin 1.1.2014. Sen pykälään 87, kohtiin c ja d tulee määräykset liikelaitoksen johtokuntaa, johtajaa ja toimintakertomusta koskien. Loviisan kaupungin ohje astui voimaan 1.12.2013. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on pääosin tällä hetkellä toiminnan riskien tunnistamista ja dokumentointia. Johtokunnan päättämistä sopimusasioista tehdään kirjallinen sopimus vastapuolen kanssa. Sopimus tehdään myös asioissa, joissa yksityisoikeudellinen etu sitä muutoin vaatii. Normaalia toimintaa seurataan viikoittain pidettävissä työkokouksissa.

Vastuu- ja omaisuusriskit on suojeltu kaupungin vakuutus sopimuksen puitteissa. Maanalaisia ja muitakin rakennelmia ja laitteita saneerataan jatkuvasti. Taloudellista riskiä seurataan taksojen ja kulujen jatkuvana tarkasteluna. Laitokselle on vahvistettu valvontatutkimusohjelma ja sillä on myös varautumissuunnitelma. Hankinnat kuuluvat erityisalojen lainsäädännön piiriin. Hankintapäätöksiä ei ole viety markkinaoikeuteen eikä niistä ole valitettu muutenkaan.

Riskikartoituksessa vanhan putkiverkoston kunto on suurin riski sen ohella, että Rantatien putket/tulvariski muodostaa erityiskohteen. Riskiä on tarkasteltava koko kaupungin näkökulmasta. Rantatien saneeraus välillä Laivasilta-Tullisilta kaupungin teknisen toimen kanssa on sisällytetty talousarvioon 2016 ja taloussuunnitelmaan vuodelle 2017. Loviisan vanha vesitorni nähdään kriittisenä ja tullaan purkamaan. Puhdistamoiden toimintahäiriöt on arvioitava kohtalaisina.

Arvonlennuskirjaukseen vuonna 2013 johtaneesta vesitornin suunnittelukustannuksesta on käyty neuvottelua suunnittelijatahon kanssa korvausvaatimuksen merkeissä. Vaatimuksen aiheuttama kustannus ja riskitodennäköisyys puoltavat asian jatkotoimista luopumisesta.

Huleveden viemäroinnin eriytetty laskelmat

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) sekä vesihuoltolain (119/2001) muutokset tulivat voimaan 1.9.2014. Lakimuutokset edellyttävät huleveden viemäroinnin hallinnan järjestämistä ja vastuiden määrittämistä kaupungin ja vesihuoltolaitoksen kesken.

Loviisan kaupungissa on vuosina 2010-2015 toimittu siten, että vesiliikelaitos on vastannut hulevesiverkoston maanalaisesta osuudesta, sekä investoinneista että kunnossapidosta, ja kaupungin yhdyskuntatekniikka sadevesikaivojen kunnossapidosta sekä hulevesiverkoston maanpäällisestä osuudesta eli ojista ja rummuista investointeineen ja kunnossapitoineen.

Varsinaista seuranta huleveden viemäroinnin kustannuksista ei ole eriytettynä olemassa vaan kustannukset ovat vesiliikelaitoksen vastuualue jäteveden sisällä.

On sovittu, että hulevedelle perustetaan sekä vesilaitoksen että yhdyskuntatekniikan puolelle omat kustannuspaikat niin, että vuoden 2016 alusta voidaan seurata kustannuksia sekä vuoden 2017 talousarvion laadintaa että vuoden 2016 tilinpäätöstä varten.

Lisäksi on sovittu, että kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille solmitaan hulevesiasiassa sopimus vuoden 2016 aikana asioiden saattamiseksi lakimuutosten edellyttämälle tasolle.

Tilinpäätöslaskelmat - Loviisan Vesiliikelaitos

T U L O S L A S K E L M A		Ulkoiset ja sisäiset tuotot ja kustannukset	
	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014	
Liikevaihto	3 744 895,48	3 449 352,01	
Myyntituotot ulkopuolisilta	3 495 355,33	3 254 919,46	
Myyntituotot kaupungilta	237 508,05	185 888,91	
Liiketoiminnan muut tuotot	12 032,10	8 543,64	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-865 132,65	-865 303,43	
Palvelujen ostot	-819 156,24	-751 019,62	-1 616 323,05
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-643 681,59	-642 354,05	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-160 834,15	-160 995,82	
Muut henkilösivukulut	-35 351,28	-36 918,99	-840 268,86
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-818 207,93	-859 822,51	
Arvonalentumiset	-818 207,93	-859 822,51	
Liiketoiminnan muut kulut	-104 508,62	-141 050,78	-141 050,78
Liikelylijäämä	298 023,02	-8 113,19	
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	231,62	680,09	
Korkotuotot sisäiset		158,00	
Muut rahoitustuotot	8 388,98	17 866,98	
Kunnalle maksetut korkokulut		-9 180,00	
Muille maksetut korkokulut	-3 946,61	-440,46	
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut	-3 643,36	-8 906,15	178,46
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	299 053,65	-7 934,73	
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	299 053,65	-7 934,73	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20 272,82	20 272,82	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	319 326,47	12 338,09	
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,0	-0,1	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,9	-0,1	
Voitto, %	8,0	-0,2	

Loviisan vesiliikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TA 2015	2015	2014
Toiminnan kassavirta			
Liikelyijäämä (-alijäämä)	33 790,00	298 023,02	-8 113,19
Poistot ja arvonalentumiset	1 002 500,00	818 207,93	859 822,51
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 000,00	1 030,63	178,46
Tulorahoituksen korjauserät			
Investointien kassavirta			
Investointimenot	-3 130 000,00	-2 871 419,15	-3 161 899,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin		302 066,00	
Käyttöomaisuuden myyntituotot			
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 2 143 710,00	-1 452 019,57	-2 310 011,54
Rahoituksen rahavirta			
Antolainoituksen muutokset		-21 480,00	-3 520,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnilta			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	3 000 000,00	3 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-300 000,00		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnilta		556 249,22	-34 729,15
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		-2 000 000,00	2 000 000,00
Oman pääoman muutokset			
Peruspääoman muutos			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos kunnilta			
Saamisten muutos muilta		-99 717,54	76 878,57
Korottomien velkojen muutos kunnilta			267 322,80
Korottomien velkojen muutos muilta		-148 916,12	
Rahoituksen rahavirta	2 700 000,00	1 286 135,56	2 305 952,22
Rahavarojen muutos	556 290,00	-165 956,01	-4 059,32
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		7 273,66	173 229,77
Rahavarat 1.1.		173 229,77	177 289,09
		-165 956,01	-4 059,32
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT			
Investointien tulorahoitus, %		-38,9	-26,9
Pääomamenojen tulorahoitus, %		32,4	27,0
Lainanhoitokate		-2	-3
Kassan riittävyys, pv		0,5	11
Quick ratio		-2,1	0,4
Current ratio		-2,1	0,4

Loviisan Vesiliikelaitos

T A S E 3 1 . 1 2.

VASTAAVAA	2015		2014	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	37 349,52		37 349,52	
Rakennukset	4 214 359,30		2 233 590,57	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 829 400,32		12 723 119,28	
Koneet ja kalusto	10 692,89		19 157,53	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	109 682,21	18 201 484,24	1 437 122,12	16 450 339,02
Sijoitukset				
Muut saamiset	109 380,00	109 380,00	87 900,00	87 900,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	1 164 391,96		1 034 169,12	
Muut saamiset			30 505,30	
Siirtosaamiset		1 164 391,96		1 064 674,42
Rahat ja pankkisaamiset		7 273,76		173 229,77
VASTAAVAA	19 482 529,96		17 776 143,21	

VASTATTAVAA	2015		2014	
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	14 669 180,21		14 669 180,21	
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä	-930 530,80		-942 868,89	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	319 326,47	14 057 975,88	12 338,09	13 738 649,41
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	580 376,16	580 376,16	600 648,98	600 648,98
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 700 000,00			
Saadut ennakot	3 238,07	2 703 238,07	3 238,07	3 238,07
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat kunnilta	1 125 608,59		569 359,37	
Lainat muilta luotonantajilta	300 663,70		2 000 000,00	
Ostovelat	449 060,43		554 212,52	
Muut velat	121 019,32		181 067,68	
Siirtovelat	144 587,71	2 140 939,85	128 967,18	3 433 606,75
VASTATTAVAA	19 482 529,96		17 776 143,21	

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	75,1	80,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	129,4	99,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 euroa	-611	-931
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	4 126	2 569

LOVIISAN KAUPUNKI

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN					
	Tilinpäätös 2015		Eliminoinnit		Tuloslaskelma kaupungin tilinpäätöksessä
	Kunnan tuloslask.osa	Liike- laitokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulkoiset	8 360 153	3 495 355			11 855 509
Myyntitulot, sisäiset	102 184	237 508	-102 184	-237 508	
Maksutuotot	6 490 927				6 490 927
Tuet ja avustukset	1 741 016				1 741 016
<i>Tuet ja avustukset, kaupungilta</i>					
Muut toimintatulot	2 124 635	251			2 124 886
Muut toimintatulot, sisäiset	43 704	11 781	-43 704	-11 781	
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-49 010 147	-839 867			-49 850 014
Palvelujen ostot	-44 450 181	-716 972			-45 167 153
Palvelujen ostot, sisäiset	-237 508	-102 184	237 508	102 184	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 525 970	-865 133			-6 391 102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset					
Avustukset	-6 829 686				-6 829 686
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintamenot	-1 143 849	-60 805			-1 204 654
Muut toimintamenot, sisäiset	-11 781	-43 704	11 781	43 704	
Toimintakate	-88 346 502	1 116 231	103 400	-103 400	-87 230 271
Verotulot	65 832 227				65 832 227
Valtionosuudet	24 732 009				24 732 009
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	35 234	232			35 465
Korkotuotot, sisäiset					
Muut rahoitustulot	1 669 945	8 389			1 678 334
Korkomenot	-341 075	-3 947			-345 021
Korkokulut, sisäiset					
Muut rahoitusmenot	-28 236	-3 643			-31 879
Vuosikate	3 553 602	1 117 262	103 400	-103 400	4 670 864
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 251 592	-818 208			-4 069 800
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät	-155 030				-155 030
Tilikauden tulos	146 980	299 054	103 400	-103 400	446 034

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN RAHOITUKSEN MUODOSTUMISEEN					
	Tilinpäätös 2015		Eliminoinnit		Rahoituslaskelma kaupungin tilinpäätöksessä
	Kaupungin tuloslask.osa	Liike- laitokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 553 602	1 117 262	103 400	-103 400	4 670 864
Satunnaiset erät	-155 030				-155 030
Tulorahoituksen korjauserät	-911 963				-911 963
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 612 146	-2 871 419			-6 483 565
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 531 000	302 066			3 833 066
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	482 667				482 667
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 888 131	-1 452 092	103 400	-103 400	1 436 039
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-53 340	-21 480			-74 820
Antolainasaamisten vähennykset	555 030				555 030
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000	3 000 000			10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 450 940				-3 450 940
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 000 000	-2 000 000			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 331 408	-248 634			-5 580 042
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 607 473	-722 205	103 400	-103 400	2 885 267

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tietojen vertailukelpoisuus edelliseen tilikauteen

Lomapalkkajaksotus vuoden 2015 tilinpäätöksessä on 127 804,09 euroa.

Rahoitus ja pankkisaamiset

Käytössä on yksi ulkoinen ja yksi sisäinen yhdystili kaupungin ja Vesiliikelaitoksen keskinäisiä rahan siirtoja varten..

SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET

Lasketut poistoajat seuraavat Loviisan kaupungin poistosuunnitelmaa sekä poistoprosenttien että poistomenetelmien osalta:

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v.
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 v.
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 v.
Viemäriverkosto	tasapoisto	30 v.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakennelmat	tasapoisto	10 v.
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 v.
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 v.
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 v.

Pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankinnat, jotka alittavat 10 000 euroa, kirjataan vuosikuluiksi (aktivointiraja).

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2013–2017

Suunnitelman mukaiset poistot	3 638 629
Poistonalaisen investointien omahankintameno	11 033 318
Poikkeama €	-7 394 689
Poikkeama %	-67 %

Poikkeama on olennainen jos se ylittää 10 prosenttia. Suunnittelukauteen ajoittuu suuria vesihuoltohankkeita, joiden poistolaskenta ei ole vielä aloitettu.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyödyk- keet	Keskeneräi- set työt	
Hankintameno 1.1.	37 349,52	2 233 590,57	12 723 119,28	19 157,53		1 437 122,12	16 450 339,02
Lisäykset		709 935,03	2 060 211,91			101 272,21	2 871 419,15
Rahoitusosuudet			-302 066,00				-302 066,00
Vähennykset							
Siirrot		1 428 712,12				-1 428 712,12	
Poistot		-157 878,42	-651 864,87	-8 464,64			-818 207,93
Arvonlennukset ja nii- den pal							
Hankintameno 31.12.	37 349,52	4 214 359,30	13 829 400,32	10 692,89		109 682,21	18 201 484,24
Arvonkorotukset							
Olennotiset lisäpoistot							
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 349,52	4 214 359,30	13 829 400,32	10 692,89		109 682,21	18 201 484,24

POISTOERO JA VAPAAEHTOISSET VARAUKSET

Poistoero	2015	2014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero/1.1.		
Pernaja; kunnallistekniikka	600 648,98	620 921,80
poistoeron muutos	-20 272,82	-20 272,82
Investointivaraukseen liittyvä poistoero/31.12.	580 376,16	600 648,98

SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennotaiset erät

	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	127 804,09	128 967,18
Siirtovelka yhteensä	127 804,09	128 967,18

HENKILÖSTÖ 31.12.

	2015	2014
Vakinainen henkilökunta	12	12
Osa-aikainen henkilökunta	1,4	1,4

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

Oman pääoman muutokset	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	14 669 180,21	14 669 180,21
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	14 669 180,21	14 669 180,21
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	-942 868,89	-344 063,64
Siirrot	12 338,09	-598 805,25
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-930 530,80	-942 868,89
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	319 326,47	12 338,09
Oma pääoma yhteensä	14 057 975,88	13 738 649,41

TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS
DATERING OCH UNDERTECKNING AV BOKSLUTET

Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunta
Direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten

Loviisa
Lovisa 01.03.2016

Puheenjohtaja
Ordförande

Nils Väinö

Johtokunnan jäsen
Direktionsmedlem

Eeva Holmström

Johtokunnan jäsen
Direktionsmedlem

Roger Turku

Johtokunnan jäsen
Direktionsmedlem

Anja Järvinen

Johtokunnan jäsen
Direktionsmedlem

Ulf Blomberg

Vesihuoltopäällikkö
Chef för vattentjänster

Markku Paakkari

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.
Över utförd revision har vi idag avgett berättelse.

Loviisa
Lovisa 18.5. 2016

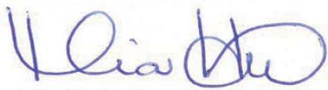
Krister Rehn
vastuullinen JHTT
ansvarig OFR
BDO Audiator Oy Ab
JHTT-yhteisö
OFR samfund

TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Loviisan kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2015 tilinpäätöksen.

Loviisa 31.3.2016

Mia Heijnsbroek-Wirén
puheenjohtaja

Pekka Heikkilä
I varapuheenjohtaja

Merja Grönberg
II varapuheenjohtaja

Johan Björklöf
kaupunginhallituksen jäsen

Mikael Karlsson
kaupunginhallituksen jäsen

Agneta Alm
kaupunginhallituksen jäsen

Leena Lindfors
kaupunginhallituksen jäsen

Veikko Ekström
kaupunginhallituksen jäsen

Jouni Malmivaara
kaupunginhallituksen jäsen

Saara Lång
kaupunginhallituksen jäsen

Jerry Träskelin
kaupunginhallituksen jäsen

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Loviisa 28.5.2016

Krister Rehn
vastuullinen JHTT
BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Keskus 020 743 2920
Faksi 020 743 2935
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Vattuniemenranta 2
00210 Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2015

Loviisan kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Loviisan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2015. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuusien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti lukuun ottamatta valtuuston hyväksymien konserniohjeiden raportointimääräysten noudattamista. Konserniraportointi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle ei ole tapahtunut konserniohjeessa määritellyllä tavalla.

Valtionosuusien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Loviisassa 18.5.2016

BDO Auditor Oy
JHTT-yhteisö

Krister Rehn
JHTT